

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei de dezvoltare locală a Comunei Pristol, Județul Mehedinți

Având în vedere necesitatea aprobării unei strategii de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027;

În conformitate cu prevederile art. 129 alin.(1), alin.(2) lit. "b" alin.(4) lit."e" din Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul Administrativ;

În temeiul art. 139 alin.(1) din Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul Administrativ;

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI PRISTOL, JUDEȚUL MEHEDINȚI

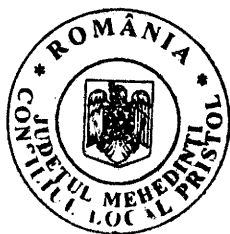
HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 Se aprobă Strategia de dezvoltare locală a Comunei Pristol, Județul Mehedinți conform anexei la prezenta hotărâre.

Art. 2 Prezenta hotărâre se va comunica primarului comunei Pristol și Instituției Prefectului Județul Mehedinți.

Adoptată astăzi 30 Martie 2021 la Pristol, județul Mehedinți.

Președinte de ședință,
Boldea Nicolae

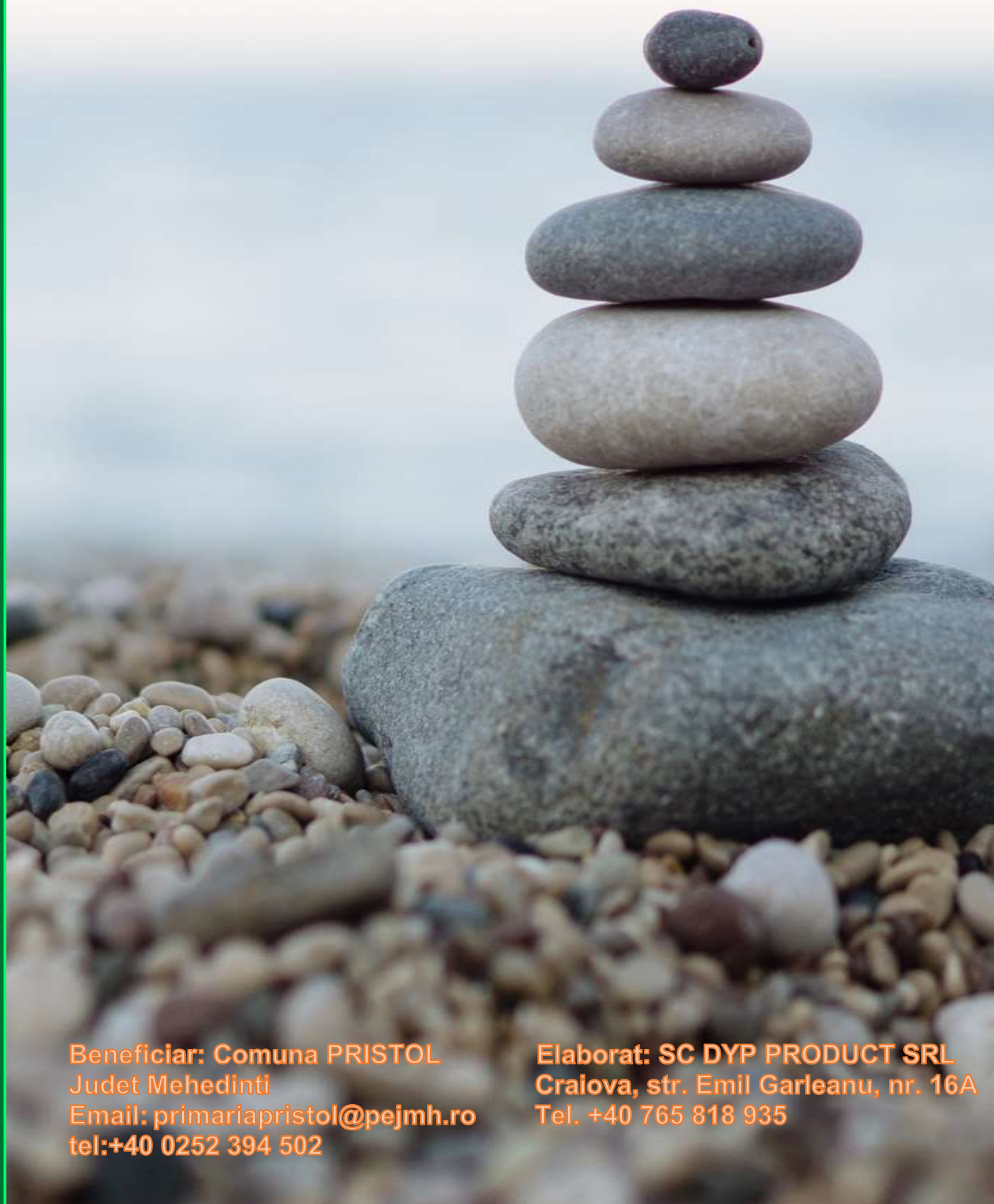
Contrasemnează,
Secretar general UAT,
Tulei Sorin-Costel

Nr. consilieri in functie : 9
Nr. consilieri prezenti : 9

Nr. voturi pentru : 9
Nr. voturi contra : -

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI PRISTOL, JUDETUL MEHEDINTI 2021-2027

Beneficiar: Comuna PRISTOL
Judet Mehedinti
Email: primariapristol@pejmh.ro
tel: +40 0252 394 502

Elaborat: SC DYP PRODUCT SRL
Craiova, str. Emil Garleanu, nr. 16A
Tel. +40 765 818 935

„Singura cale de a prezice viitorul este să-l construiești.”

Peter Drucker, 2009 – Drucker on Leadership

Stimați cetățeni ai comunei PRISTOL ,

Pe aceasta cale aş dori să vă mulțumesc și să vă asigur că pe viitor vom rămâne la fel de uniți. Proiectele pe care le-am întreprins până acum și cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăți viața locuitorilor comunei Pristol. Este momentul în care trebuie să punem în operă, proiecția oferită de strategia de dezvoltare a comunei Pristol pe perioada 2021 – 2027.

Ne dorim prin această Strategie să venim în sprijinul cetățenilor, prin proiectele pe care le propunem și dorim să le implementăm și totodată să fim o fereastră deschisă permanent tuturor celor ce vor să ne cunoască și să investească în comuna Pristol.

Strategia de dezvoltare constituie în egală măsură meniul necesităților dezvoltării locale, constituind expresia priorităților comunității, în acest sens, strategia oferă baza procesului de prioritizare a proiectelor locale.

Strategia planifică dezvoltarea locală pe baze durabile prin:

- Asigurarea implicării cetățenilor și educării în spiritul consultării și participării în planificarea resurselor pentru dezvoltarea comunei, precum și pregătirea pentru procesul de monitorizare a implementării.

- Inițierea parteneriatelor inter-instituționale.

- Pregătirea actorilor locali în planificarea dezvoltării locale pe baza conștientizării valorilor, a potențialului local, a mândriei locale.

- Integrarea în cadrul demersurilor strategice a aspectelor sociale, economice cu cele de dezvoltare teritorială.

- Asigurarea condițiilor pentru protejarea patrimoniului natural și cultural al comunității și valorificarea durabilă a acestuia în proiecte integrate.

- Integrarea aspirațiilor comunității cu documentele de planificare instituționalizate.

În procesul de absorbție a fondurilor europene și din alte surse internaționale, strategia de dezvoltare locală integrată cu documentațiile de urbanism și cele de planificare a bugetului local constituie baza justificării proiectelor, elementul de fond de la care începe să se contureze și să se concretizeze proiectul.

În calitate de primar al comunei Pristol, ne dorim ca Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Pristol 2021-2027 să constituie cartea de dezvoltare pe baza potențialului local și a valorificării strategice a acestuia în scopul dezvoltării unei comunități vibrante și prospere. Prin intermediul strategiei de dezvoltare locală vizăm o perioadă de 7 ani și aceasta poate fi realizată prin voința dumneavoastră.

NEAMTU ION
Primarul Comunei PRISTOL

CUPRINS

Prezentare metodologica.....	6
Capitolul 1. CONTEXT DE DEZVOLTARE.....	12
1.1 Context European.....	12
Capitolul 2. ANALIZA SOCIO-ECONOMICA A COMUNEI PRISTOL.....	25
2.1 Scurt istoric	25
2.2 Situatia economica, sociala si administrativa	30
Capitolul 3. ANALIZA SITUATIEI EXISTENTE	34
3.1 Prezentarea Judetului Mehedinti	34
3.2 Asezare si relief.....	36
3.3 Clima	41
3.4 Flora si fauna	42
3.5 Reteaua hidrografica.....	47
3.6 Suprafata si resurse.....	48
3.7 Infrastructura.....	50
3.7.1 Infrastructura de transport rutier.....	50
3.7.2 Utilitati publice	51
3.7.2.1 Alimentare cu apa si canalizare.....	51
3.7.2.2 Alimentare cu energie electrica.....	52
3.7.2.3 Retea de internet si telecomunicatii	54
3.7.2.4 Retea de alimentare cu gaze natural.....	54
3.7.2.5 Serviciul public de salubritate.....	54
3.7.3 Locuinte	55
3.8 Populatia	56
3.9 Forta de munca	57
3.10 Agricultura.....	59
3.11 Turismul	61
3.12 Educatie.....	61
3.13 Cultura, sport, agreement.....	62
3.14 Sanatate.....	64
3.15 Economie locala.....	65
3.16 Administratie publica.....	66
3.17 Analiza SWOT.....	67

Capitolul 4. CONTEXT DE DEZVOLTARE REGIONALA.....	83
Capitolul 5. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA.....	122
5.1 Viziunea strategiei locale.....	124
5.2 Obiectivele strategice generale.....	125
5.3 Obiective Generale	127
5.4 Teme orizontale.....	128
5.5 Prioritati de dezvoltare locala.....	129
5.6 Zone specific de interventie.....	131
5.7 Estimarea necesitatii de finantare.....	134
5.8 Sistemul de implementare.....	137
5.9 Monitorizarea si evaluarea strategiei de dezvoltare locala.....	139
Capitolul 6. PROTEJAREA VIITORULUI COMUNITATILOR RURALE	140
6.1 Potentiale surse de finantare.....	146
6.1.1 Fonduri structural si de coeziune.....	147
6.1.2 Politica Agricola Comuna.....	152
6.1.3 Surse de finantare din Bugetele nationale.. ..	156
6.1.4 Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri.....	160
ANEXE FIȘE DE PROIECTE IDENTIFICATE PENTRU PERIOADA 2021-2027 PE SECTOARE DE ACTIVITATE.....	163
BIBLIOGRAFIE.....	176

Prezentare metodologică

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență; spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite; o piață a terenurilor nefuncțională; o modestă orientare către export; investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creșterea continuă a disparităților regionale; o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; o administrație publică ineficientă; o serie de riscuri pentru oameni.

Spațiul rural este expresia efortului îndelungat al omului pentru a opune în serviciul său componentele fizico-geografice ale spațiului, ale naturii. Este un spațiu pe care omul l-a modelat în funcție de nevoile sale, pe care l-a creat prin munca sa și l-a umplut cu creațiile sale de natură antropică, fiind deci o adevărată “capodoperă rustică” a omului.

Dezvoltarea este, în esență, o acțiune cu caracter strategic, care are ca scop creșterea durabilă a productivității individuale, comunitare și instituționale, ceea ce poate duce la asigurarea unor venituri mai mari pentru indivizi. Programele de dezvoltare au în vedere schimbarea condițiilor fundamentale, ceea ce necesită un timp îndelungat, iar problemele rurale sunt foarte complexe și nu pot fi rezolvate prin acțiuni pe termen scurt. Sunt necesare programe succesive, cu efecte durabile.

Realizarea acestui document strategic este rezultatul voinței comunității locale din Pristol, care are la bază colaborarea dintre membrii comunității și reprezentanții administrației publice. Obiectivul acestei Strategii este de a susține eforturile viitoare de dezvoltare ale comunei, prin stabilirea unor direcții strategice care au la bază analiza a 4 factori importanți: **resurse, puncte slabe, oportunități și amenințări** cu care se confruntă localitatea.

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Pristol reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală. Astfel se va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către

premisele obiectivelor. Totodată prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico- social al comunei vor beneficia de acest ghid de prezentare al tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru că se dorește ca la final strategia de dezvoltare locală să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Pristol. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

Acest material a fost conceput ca un instrument care să vină în ajutorul tuturor membrilor comunității locale, adresându-se deopotrivă administrației publice, mediului de afaceri, instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale, dar și cetățeanului simplu interesat de evoluția viitoare a comunității sale. Se prevede că acest instrument va fi deosebit de util în programarea viitoarelor investiții dar și în atragerea resurselor financiare (naționale și europene) pentru realizarea unor proiecte de anvergură pentru Comuna Pristol.

Metodologia folosită în elaborarea Strategiei respectă următoarele principii:

validitate științifică – procesul de elaborare a documentului trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice;

principiul coerenței – acesta se referă la corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior precum și cu documente locale;

principiul parteneriatului – dezvoltarea unei relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atât în etapa de elaborare a strategiei cât și în cea de implementare;

implicarea comunității - procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;

transparență și obiectivitate - procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg;

coerență și continuitate - construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor

și completărilor viitoare (adaptarea periodică a documentului în funcție de modificările care se produc la nivelul comunității).

Viziunea de dezvoltare a Comunei Pristol trebuie să înglobeze materializarea în timp a unor politici benefice comunității locale și cetățenilor comunei, ca viitori cetățeni europeni. În aceste condiții, Pristol trebuie să se dezvolte ca o comună europeană, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie - infrastructura, industrie, agricultura, servicii publice și comerciale, resurse umane, asistența socială, educație, sănătate, siguranța cetățeanului etc, dar și să se integreze și să mobilizeze activ la nivel regional potențialul existent. Valorificarea acestuia în paralel cu inițierea, susținerea și materializarea unor demersuri acționale și investiționale se poate realiza prin atragerea de surse publice și private.

Orice comunitate deține caracteristici specifice care o diferențiază de alte comunități similare. Procesul de Planificare Strategică trebuie structurat în funcție de aceste caracteristici. Întrebările cele mai importante sunt: *ce diferențiază Comuna Pristol de alte comune asemănătoare județului MEHEDINTI, din România și din regiune (Europa Centrală și de Est)? Care sunt elementele strategice pozitive și negative care pot fi identificate la nivelul comunei noastre?*

Studiul fizionomiei comunei Pristol constă în analiza aspectului exterior dar și a texturii și structurii rețelei de căi de comunicații și a densității locuințelor, a construcțiilor în general, sub influența factorilor fizico-geografici și economico-sociali. Astfel, topografia reliefului incluzând izolarea sau legătura cu așezările vecine, dar și tradițiile au o influență hotărâtoare asupra aspectului general al comunei.

Comuna Pristol este alcătuită din 2 sate: PRISTOL – reședința comunei și satul COZIA.

Sistemul așezărilor rurale determină structura teritorială a producției materiale și oferă premise pentru dezvoltarea ulterioară a producției, respectiv zone de amplasare a unităților economice, resurse de muncă și infrastructură socială. Forma exterioară este datorată suprafeței topografice pe care s-au dezvoltat, precum și condițiilor istorice. Comuna Pristol este așezată la o distanță de 58 km față de municipiul DROBETA TURNU SEVERIN- reședința județului MEHEDINTI și la 32 km de orașul Vanju Mare.

Localitățile comunei Pristol sunt caracterizate de anumite funcții specifice unui teritoriu administrativ, în care se desfășoară anumite activități economice, culturale, în care se desfășoară viața. Principala funcție a celor două sate este cea agricolă dată de majoritatea populației ce lucrează în această ramură economică.

Majoritatea populației este implicată direct sau indirect în agricultură. Aceștia din urmă produc necesarul agricol pentru consumul propriu în gospodării, nefiind salariați ai unei asociații agricole sau ai unei ferme de exploatare agricolă.

Funcția comercială este de asemenea prezentă în toate localitățile și, prin aceasta se asigură necesarul de produse locuitorilor, prin intermediul magazinelor universale, în majoritate alimentare.

Funcția sanitară a localităților este foarte importantă. În comuna funcționează un dispensar cu un cabinet medicina de familie. De asemenea, la nivelul comunei există și un punct farmaceutic.

Funcția culturală este determinată de desfășurarea activităților de învățământ, culturale și de recreere intelectuală. Există o grădiniță și o școală gimnazială. De asemenea, comuna dispune de un cămin cultural și de două biserici de cult ortodox.

Funcția administrativă a comunei este deținută de satul PRISTOL. Tot aici se află și sediul Poliției. În concluzie comuna PRISTOL oferă oportunități foarte bune pentru dezvoltarea de activități economice în comerț, construcții sau agricultură. Este nevoie de personal calificat în toate domeniile. Numai așa putem ridica productivitatea la calitatea cerută de piața unică europeană.

Un instrument principal al dezvoltării durabile și coerente al comunei este Planul de Urbanism General care este refăcut și actualizat, astfel încât dezvoltarea pe care o vizăm să nu afecteze mediul, să nu producă dezechilibre sociale sau să afecteze arhitectura tradițională a comunei.

Strategia ne ajută să construim viitorul. Un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri. Un viitor în care fiecare locuitor își va găsi locul unde se poate dezvolta și performa pe piața muncii, își va găsi locuința dorită, va beneficia de servicii sociale de calitate și va găsi plăcerea spațiilor publice pentru recreere și refacere. De abilitatea și determinarea noastră în procesul de punere în practică a acestui document depinde atingerea obiectivului final: o comună ospitalieră mai curată și mai sigură.

În urma analizelor și dezbaterilor organizate a fost creionată o viziune de dezvoltare a comunei pornind de la următoarele elemente: importanța regională a comunei, afirmarea comunei ca centru de inovație și oportunități, importanța construcției unei comunități primitoare, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și pentru vizitatori (creșterea calității vieții), afirmarea comunei Pristol ca și comunitate financiar-economică, necesitatea structurării unei administrații locale eficiente, eficace, transparente și responsabile la nevoile comunității, importanța activismului la nivelul cetățenilor, ca factor

de stimulare a dezvoltării comunitare și, în fine, dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenoriat, dinamism și implicare în viața comunității.

Viziunea propusă pentru comună este: Comuna Pristol va fi un centru al inovației și oportunităților, un loc plăcut în care să trăiești, să muncești și să studiezi; o comună cu autorități locale responsabile și deschise, cu cetățeni activi și o comunitate de afaceri dinamică și implicată. Această viziune rezultată în urma unor întâlniri organizate și facilitate de Primăria comunei Pristol cu reprezentanți ai ONG-urilor și ai unor instituții de stat și private din comuna noastră.

Etaple metodologice principale ale Procesul de Planificare Strategică sunt următoarele:

1. Realizarea analizei preliminare.

Planificarea strategică presupune o analiză preliminară a caracteristicilor comunității vizate. Această analiză cuprinde elemente diverse:

- elemente de istorie a comunității;
- analiza de mediu (fișa de localitate, elemente socio-economice, elemente de infrastructură, etc);
- analiza cadrului strategic la nivel național, regional și județean. Principala misiune a analizei preliminare se referă la structurarea mediului în care se plasează comunitatea și la identificarea capacităților reale deținute de aceasta.

2. Stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității.

Pasul al doilea se referă la stabilirea unei viziuni asupra dezvoltării strategice a comunei Pristol. Această viziune trebuie să țină seama de elementele principale ale analizei preliminare.

3. Analiza sectorială a domeniilor strategice principale.

Această analiză se realizează pe domenii. În cadrul fiecărui domeniu au fost elaborate sinteze de lucru pe baza cărora au fost organizate dezbateri publice. Domenii strategice principale:

- dezvoltare și competitivitate economică;
- dezvoltare rurală și infrastructură (urbanism, transport, mediu etc);
- dezvoltarea resurselor umane (educație, pregătire continuă, relația cu unitățile de învățământ, etc);
- dezvoltare comunitară (cultură, tineret, sport, ong-uri, social, sănătate).

Metodologia presupune următoarele elemente principale:

- analiza SWOT (puncte slabe, puncte tari, oportunități, amenințări);
- identificarea problemelor strategice pe baza analizei SWOT;

- elaborarea de strategii sectoriale care să răspundă problemelor strategice identificate;
- modalități de evaluare a rezultatelor pe termen mediu și lung.

Toate sintezele de lucru au fost supuse dezbaterii publice, la care au fost invitate să ia parte toate părțile interesate. Sintezele au fost modificate pe baza acestor dezbateri publice, pentru că ele trebuie să reflecte realitatea și să reprezinte dorințele și interesele comunității.

4. Articularea documentului strategic.

Acest document strategic principal a fost elaborat în urma definirii strategiilor sectoriale bazate pe sintezele de lucru și dezbaterile publice. Acesta este necesar să fie analizat de Consiliul Local, de partidele politice și de societatea civilă din Pristol forma lui finală putând fi asumată ca document de planificare strategică pentru comunitate.

Principii de bază în elaborarea proiectului de planificare strategică a comunei Pristol:

- validitate științifică (procesul trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice);
- implicarea comunității (procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate);
- transparență și obiectivitate (procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg);
- coerență și continuitate (construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare).

Strategia de Dezvoltare Locală va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiectivele superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

CAPITOLUL 1. Context de dezvoltare

1.1 Contextul european

Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021-2027 va fi semnificativ modificată față de actualul sistem.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

1. O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.
2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.
3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale .

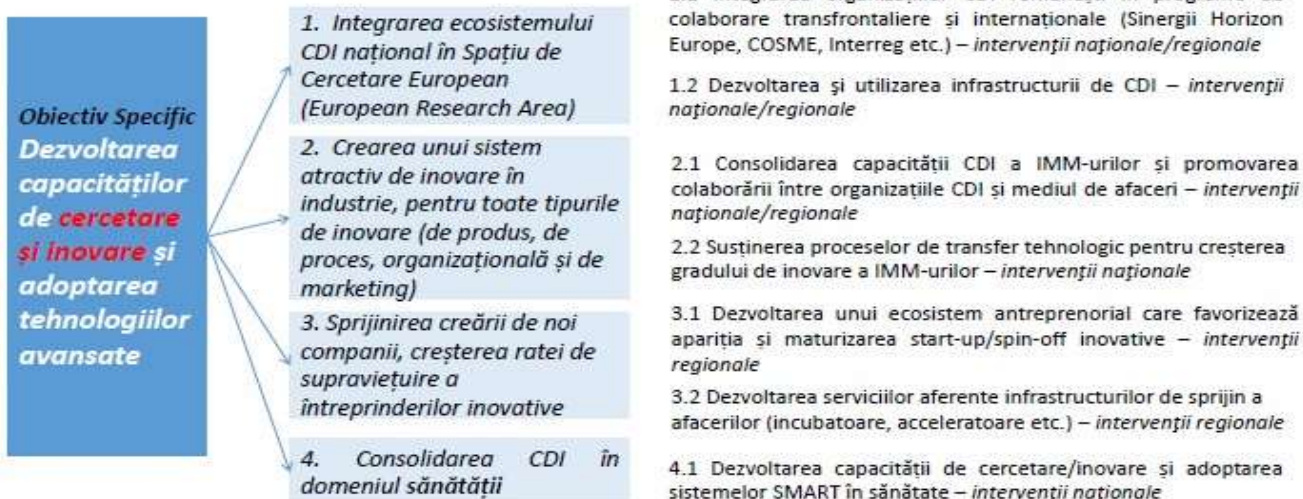
4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

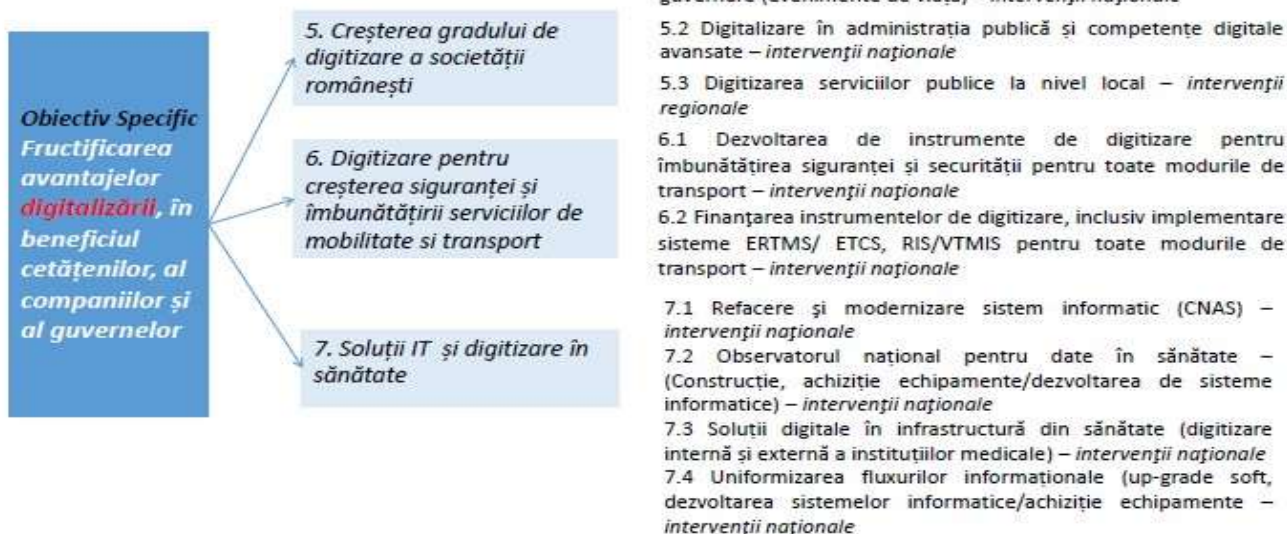
Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

OP 1 O Europă mai inteligentă

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

OP 1. DIGITALIZARE

OP 1. COMPETITIVITATE

Obiectiv Specific
Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

8. Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat

8.1 Instrumente financiare pentru IMM – *intervenții naționale*

9.1 Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – *intervenții regionale*

9.2 Sprijin pentru internaționalizare – *intervenții regionale*

9.3 Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – *intervenții regionale*

9.4 Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – *intervenții regionale*

9.5 Susținerea implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – *intervenții regionale*

9. Consolidarea competitivității economiei românești

OP 1. Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Obiectiv Specific
Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

10. Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere

10.1 Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, inclusiv stagii de practică, Formare pentru implementarea standardului: sistem de Management a Inovării în companii – *intervenții regionale*

11. Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

11.1 Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă – *intervenții naționale / regionale*

OP 2 O Europă mai verde

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice

Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică

Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive

Măsuri de sprijin pentru ESCOs

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată

Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea energiei din
surse regenerabile

Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor

Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

Obiectiv Specific
Dezvoltarea de sisteme
inteligente de energie, rețele
și stocare în afara TEN-E

Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie

Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)

Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific
Promovarea adaptării la
schimbările climatice, a
prevenirii riscurilor și a
rezilienței în urma dezastrelor

Managementul inundațiilor

Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.

Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

Obiectiv Specific
Promovarea gestionării
sustenabile a apei

Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.

Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare

Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

OP2. Economia circulară

Obiectiv specific
Promovarea tranziției către o
economie circulară

Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeurii, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.

Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeurii.

Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

OP 2. Biodiversitate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice

Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi

Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

OP 2. Aer

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului :

- măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;
- finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.

OP 2. Mobilitate urbana

Obiectiv specific
Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbana durabilă

OP 2. Situri contaminate

Obiectiv specific
 Îmbunătățirea protecției naturii
 și a biodiversității, a
 infrastructurii verzi în special în
 mediul urban și reducerea
 poluării

Măsurile de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor

Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

OP 3 O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
 Dezvoltarea unei rețele TEN-
 T durabilă, rezilientă în fața
 schimbărilor climatice,
 inteligentă, sigură și
 intermodală

Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier

Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată

Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă

Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea

Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T central și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere

Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente

Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T central și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.

Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
 Dezvoltarea unei mobilități naționale,
 regionale și locale durabile, reziliente în
 fața schimbărilor climatice, inteligente și
 intermodale, inclusiv îmbunătățirea
 accesului la TEN-T și a mobilității
 transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor rutiere: naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport

Dezvoltarea rețelelor feroviare: de acces la TEN-T centrală și globală de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectivul Specific
îmbunătățirea
conectivității digitale

Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)

OP 4 O Europă mai socială

OP 4. OCUPARE

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

(i)1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

(i)2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor

(i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)

(i) 4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite

(i)5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale

(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OP 4. OCUPARE

OS (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

(ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată,

(iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

OS (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

(iiibis) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

OP 4. EDUCAȚIE

OS (iv) Îmbunătățirea **calității, eficacității și a relevanței** sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

(iv) 0. **Adaptarea** programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

(iv)1. Creșterea **calității, eficacității și relevanței** ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)

(iv)2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere

(iv)3. Îmbunătățirea **formării** cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OP 4. EDUCAȚIE

OS (v) Promovarea **accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii**, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

(v).1. Creșterea **accesului** la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.

(v)2. **Formarea (inițială și continuă)** cadrelor didactice pentru o educație incluzivă

(v)3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

(v)4. Creșterea **accesului** la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

OP 4. EDUCAȚIE

OS (vi) Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale.

(vi) 1 Creșterea **participării la formare profesională continuă** (sistem de educație)

(vi) 2. Sprijinirea **tranzițiilor în educație și pe piața muncii**, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.

(vi) 3. Consolidarea participării populației în **procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii**

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS (viii) Promovarea **integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate**, cum ar fi romii

(viii)1. Promovarea **integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate**, inclusiv Roma, prin implementarea unor **măsuri integrate**

(viii)2. **Îmbunătățirea condițiilor de locuit**, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice

(viii)3 Integrarea socio-economică a **migranților**

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**

(ix)1. Măsuri pentru asigurarea **asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal**

(ix) 2. Creșterea **intervențiilor integrate** pentru incluziunea socială a **persoanelor fără adăpost**

(ix)3. Pregătirea **specialiștilor din domeniul asistenței sociale**

(ix)4. Dezvoltarea **serviciilor integrate** destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OP 4. SANATATE

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de priorizare– Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umană

(ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile

(ix) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, tesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare

(ix) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate

(ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistența medicală de urgență

(ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă

(ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

(x)1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate

(x) 2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune

(x)3. Incurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active

(x)4. Sprijinirea dezinstitutionalizare

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(xi) Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

(xi)1. Abordarea deprivării materiale

OP 5 O Europă mai aproape de cetățenii săi

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național

Investiții în infrastructura din domeniul cultural

Investiții în patrimoniul cultural

Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale

Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare

Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor alocă 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către

autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021- 2027:

Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare - granturile
- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.
- Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor
- TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 euro.
- Dezangajarea - regula „N+2”.

Conform unor documente publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 – 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman.

Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MADR va gestiona în continuare finanțările prin intermediul Politicii Agricole Comune și prin cea a Pescuitului. MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul azil, migrație și integrare, Fondul securitate internă, Instrumentul pentru managementul frontierei și vize).

Conform propunerii făcute publice de autorități, companiile vor putea accesa în următoarea perioadă financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe:

Programele operaționale regionale se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va pune la dispoziție instrumente financiare. Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

CAPITOLUL 2. Analiza socio-economică a Comunei PRISTOL

2.1. Scurt istoric

Comuna Pristol este o comuna cu adanci rezonante si implicatii in trecut, deoarece reprezinta un simbol al trecerii peste veacuri, de la stramosii nostri daci, la dacoromani si apoi la romanii de astazi. Asezarile comunei sunt vechi incat se pierd in negura vremii si se explica printr-o serie de factori, mai ales prin generozitatea pamantului care a oferit adăpost, resurse materiale si conditii prielnice traiului omenesc. Caracteristica principala a localitatilor comunei Pristol este continuitatea de locuire, o continuitate atestata prin dovezi arheologice si documentare.

De-a lungul timpului, unitatea administrativ teritoriala Pristol a avut in componenta urmatoarele localitati:

- in anul 1723 in catalogul localitatilor din judetul Mehedinti este mentionat satul Pristol
- intre anii 1864-1925 avea in componenta satele Pristol, Cozia
- intre anii 1925- mai 1968 functiona cu satele Pristol si Cozia

Actuala componenta a comunei Pristol dateaza din mai 1968, odata cu ultima impartire administrativ teritoriala.

Pe teritoriul comunei se afla amplasata piatra de hotar pe malul romanesc al fluviului Dunarea dintre cele trei tari: Romania, Serbia, Bulgaria, se numeste TRIPLEX CONFINIUM, a fost locuit din timpuri stravechi, descoperirile arheologice aratand urme ale vietii materiale si spirituale din epoca romana.

Piatra de hotar "Triplex Confinium".

Potrivit inscriptiei de pe piatra de hotar pusa pe malul romanesc, ea a fost amplasata aici in noiembrie 1919, dupa ce, in prealabil, s-au facut delimitarile de hotar dintre aceste tari.

Ca punct de despartire, "Confinium" a fost definit locul de intersectie dintre talvegul fluviului Dunarea si talvegul raului Timoc (un "talveg" fiind linia care uneste punctele cele mai adanci ale albiei unui curs de apa).

S-au facut atunci sondaje si masuratori la gura Timocului, pe baza lor stabilindu-se amplasamentul pietrei "Triplex Confinium".

Atestarea documentara a localitatilor:

Pristolul a implinit 4 secole de atestare documentara.

- Prima atestare este inainte de 1604 atunci cand mosia din campia Blahnitei aflata in proprietatea Mariei, fiica vornicului din Floresti, fost mare clucer, a fost daruita de catre stapina, manastirii Cozia "spre vesnica pomenire a fiului ei Radu, decedat". Aceasta danie a fost recunoscuta si intarita manastirii Cozia si de domnitorul Radu Mihnea (in documentul din anul 1612), Alexandru Ilias (1617) si de urmasul Mariei (1626).

- Pristolul si mosia au ramas in stapinirea manastirii pina la reforma agrara din 1864 a lui Cuza Voda, cand Pristolenii au fost improprietariti si au hotarit sa intemeieze si satul cu ulite drepte pe care l-au botezat Cozia.

Portul popular si obiceiuri:

Portul locuitorilor din Pristol si obiceiurile se asemana cu ale celor din comunele vecine. Iarna, taranii purtau itari de culoare alba, stramti si cojoace, iar vara camasa lunga.

Se incingeau cu chimir inflorat, lat, lucrat din piele care folosea si ca obiect de podoaba si pentru siguranta si protejarea mijlocului la ridicarea greutatilor.

Mai tarziu acesta a fost inlocuit cu un brau lat sau cu bete. La brau purtau briceagul legat cu un lantisor sau curea tintuita care atarna pe sold.

Batranii mai purtau o chisa (punga) din piei de animale in care pastrau tutun, amnar, cremene si iasca. Pe cap purtau caciula de miel, iar in picioare opinci.

Femeile, dupa cununie purtau zavelci si camasa lunga cusuta la poale; pe cap purtau tulpane albe sau carpe negre cu ciucuri; in picioare aveau ciorapi de lana, opinci, cipici sau sandale, iar vara umblau desculte.

Iarna atat barbatii, cat si femeile purtau cojoace din piei de oaie cu lana in interior si impodobite pe fata cu diferite ornamente (flori), tot din piei de animale de culori diferite, cojoace care si astazi se mai observa, dar mai rar.

Toate obiectele de imbracaminte erau lucrate in casa ca si cergile, velnitele, scoartele de care aveau nevoie.

Lana care era principala materie pentru confectionarea imbracamintei si obiectelor de uz personal si podoabe, se vopsea cu coji de nuca verzi si alte buruieni de pe camp, iar bumbacul era vopsit cu lalachi.

Lana si bumbacul erau toarse si tesute in fiecare gospodarie. Tot din lana femeile teseau dimia pe care o dadeau la munteni s-o dea la piua (presa) pe care apoi o foloseau la confectionarea de pantaloni sau itari, dulmane, scurte, tunici, fuste si alte obiecte de imbracaminte.

Din lana si bumbac femeile isi lucrau cu carligul si iglita obiecte de imbracaminte ca: ilice, ciorapi, saluri, manusi, vesta si altele. Toate aceste obiecte de imbracaminte, de podoaba si de uz personal, azi, in cea mai mare parte au fost inlocuite cu cele din comertul actual.

Obiceiuri si datini locale

Calendarul din foi de ceapa (01.01)

In noaptea de Anul Nou se taie in doua o ceapa si se despart 12 foi corespunzatoare lunilor anului; dupa ce se aranjeaza in ordinea lor cronologica pe pervazul geamului, se presara cu sare pisata in interior pentru a se anticipa in zori sezonul ploios sau secetos, in functie de acumularea sau nu a picaturilor de apa in „camasile” cepei. Muncile campului sunt planificate potrivit acestei prevestiri.

Plugusorul (01.01)

Actualmente este pe cale de disparitie. In prima zi a anului se colinda de dimineata pana la amiaza. Ceata de copii intre 6 si 8 ani se folosea de clopotei, bice si un plug de lemn impodobit cu panglici de hartie colorata. Micii plugari imbracati in costume populare trageau cate o brazda in curtea casei la care colindau; unul tineva plugul de coarne, altul plesnea din bici. Daca plugul era tras de boi, coarnele lor se vopseau in rosu. In textul colindei, personajul principal era legendarul Traian, implicat in muncile campului de la arat pana la coacerea painii.

Jocul caprei (01.01)

Face parte din categoria colindelor cu masti si se practica doar in prima zi a anului, atat de catre copii, cat si de catre tineri. Grupul de colindatori imbracati in costume populare evolueaza in jurul personajului principal aflat in rolul caprei. „Capra” poarta in spinare o patura, uneori piei de animale. Capul caprei constituie masca propriu-zisa, alcatuita din falci si coarne; partea eisuperioara, in forma de „L” rasturnat este infipta intr-un bat pe care se ataseaza coarnele, urechile, ochii si narile caprei. Principalul reper in jocul caprei este ritmul

alert, asigurat de o toba secondata de alte instrumente (vioara, fluier sau acordeon). Sosirea „caprei” pe la casele oamenilor se produce cu mare zgomot, intotdeauna cu muzica si clopotei ori diverse chiuituri, dupa care se fac urarile, se canta si se pocneste din bici.

San Vasii (01.01)

Spre deosebire de alte zone, in Mehedinti practica obiceiului prezinta unele particularitati. In esenta s-a pastrat imaginea Sfantului Vasile in postura de mare petrecaret, iubitor de vin, femei si chefuri, fapt pentru care toata lumea ar fi datoare sa-i urmeze exemplul inca din prima zi a anului, insa in Mehedinti mai apare ceva in plus: intarirea relatiei dintre nepoti si moasa (nu moasa de la nastere), cu accentul pus pe colacii suficient de mari, prin care urmeaza sa fie trecuti nepotii. Seara vin parintii cu copiii la moasa, aducand plocon cu azime. Moasa s-a pregatit din timp cu colacii impodobiti cu fir de arnici si monezi infipti in coca. Asistata de mama, moasa trece prin colac copiii de pana la un an, de trei ori, apoi se inchina si-i ridica la grinda casei, urandu-le: „Bine au venit nepotii! Ca la ziua de azi, la anul si la multi ani! Sa creasca si sa traiasca, cu norocul sa se hraneasca!”

Sfintii Constantin si Elena (21.05.)

In fiecare an, pe data de 21 mai, in comuna Pristol se sarbatoreste hramul bisericii Sfintii Constantin si Elena, eveniment ce se serbeaza cu deosebita solemnitate, acestia reprezentand patronii spirituali ai comunei.

Sfintii Constantin si Elena "cei intocmai cu Apostolii", sunt pomeniti in Biserica Ortodoxa pe 21 mai. Sarbatoarea Sfintilor Constantin si Elena este strans legata de taina si puterea Sfintei Cruci – semnul central al religiei crestine. Sfantului Constantin i s-a aratat pe cerul amiezii semnul Crucii spre biruinta (In hoc signo vinces – “Intru acest semn vei invinge”), in pragul infruntarii cu paganul Maxentiu, iar Sfinta Elena, mama sa, a descoperit

la Ierusalim Crucea pe care Mantuitorul a fost rastignit. Sfanta Imparateasa Elena a trecut la Domnul la anul 327, putin dupa intoarcerea de la Ierusalim, iar Sfantul Imparat Constantin in 337, dupa 31 de ani de domnie.

In popor se spune ca tot ce se seamana dupa aceasta zi se usuca si ca cine va imparti cruciulite astazi va iesi invingator din orice incercare.

De asemenea, in ziua celebrarii acestor sfinti, in calendarul popular apare o sarbatoare dedicate pasarilor de padure, numita Constantin Graur sau Constantinul Puilor. Se spune ca, in trecut, pentru a preintampina distrugerea strugurilor de catre grauri, multi podgoreni nu lucrau in ziua dedicata acestora.

Monumente istorice:

Cod LMI	Denumire	Localitate	Localizare	Datare/ Creatori
MH-I-s-B-10090 (RAN: 113215.01)	Situl arheologic de la Pristol	sat Pristol; comuna Pristol		Pe malul Dunarii, langa statia de pompare, la km fluvial 847
MH-I-m-B-10090.01 (RAN: 113215.01.03)	Asezare	sat Pristol; comuna Pristol	Pe malul Dunarii, langa statia de pompare, la km fluvial 847	sec. IX - XI
MH-I-m-B-10090.02 (RAN: 113215.01.02)	Asezare	sat Pristol; comuna Pristol	Pe malul Dunarii, langa statia de pompare, la km fluvial 847	sec. VI a. Chr., Hallstatt mijlociu
MH-I-m-B-10090.03 (RAN: 113215.01.01)	Asezare	sat Pristol; comuna Pristol	Pe malul Dunarii, langa statia de pompare, la km fluvial 847	Neolitic timpuriu, Cultura Starëvevo - Cris
MH-II-m-B-10386	Biserica „Sf. Nicolae”	sat Pristol; comuna Pristol	in centrul satului	ante 1892

2.2. Situația economică, socială și administrative

Comuna Pristol este situată în partea de sud-vest a județului Mehedinți, la o distanță de 58 km de orașul reședință de județ Drobeta Turnu Severin, 32 km de orașul Vanju Mare și la 58 de km de orașul Calafat din județul Dolj.

Localizarea comunei pe harta județului

Comuna Pristol este situată pe DN 56C care face legătura între DN 56 A (ce leagă porturile la Dunare Calafat și Drobeta-Turnu Severin-drumul începe din DN56 la Maglavit, în apropiere de Calafat, și se termină în DN6 la Simian, lângă Drobeta-Turnu Severin) și DN56B (face legătura între Portile de Fier 2 și DN 56A cu care se intersectează la Hinova).

Comuna Pristol este așezată la întretaiera paralelei 44°14'02" latitudine nordică și cu meridianul de 22°42'38" longitudine estică.

Comuna Pristol se învecinează cu:

- Sud – fluviul Dunarea;
- Nord – comuna Gruia;
- Vest – fluviul Dunarea;
- Est – comuna Garla Mare;

Teritoriul administrativ al comunei Pristol este de 3172 ha.

Comuna Pristol are în componență următoarele sate: Pristol- sat reședință de comuna și satul Cozia.

Teritoriul comunei se delimiteaza pe latura de sud si vest de Dunare, formand si hotarul natural ce delimiteaza la sud-vest teritoriul Romaniei de cel al Serbiei si Bulgariei. La nord se invecineaza cu comuna Gruia, la est cu comuna Garla Mare.

In teritoriul administrativ, localitatea Pristol s-a dezvoltat de-a lungul drumului national DN 56 C si pe malul stang al Fluviului Dunarea, cu locuinte amplasate compact in zona terasei superioare si in zona joasa fiind alcatuita din doua trupuri masive, freatic independente legate printr-o zona verde cu vii si livezi cultivate pe panta de legatura.

Localitatea Cozia este asezata in sudul localitatii Pristol, la 1 km fata de resedinta, fiind legata de aceasta prin drumuri comunale.

Conform PAT jud. Mehedinti, functia localitatilor dupa ocupatia locuitorilor si activitatea desfasurata este agricola – cultura cerealelor, plante furajere, legumicultura, dar si cresterea animalelor.

Satele componente se incadreaza in categoria localitatilor mari cu populatia peste 1000 locuitori (Pristol), mijlocii - cu populatia cuprinsa intre 500 - 1000locuitori (Cozia).

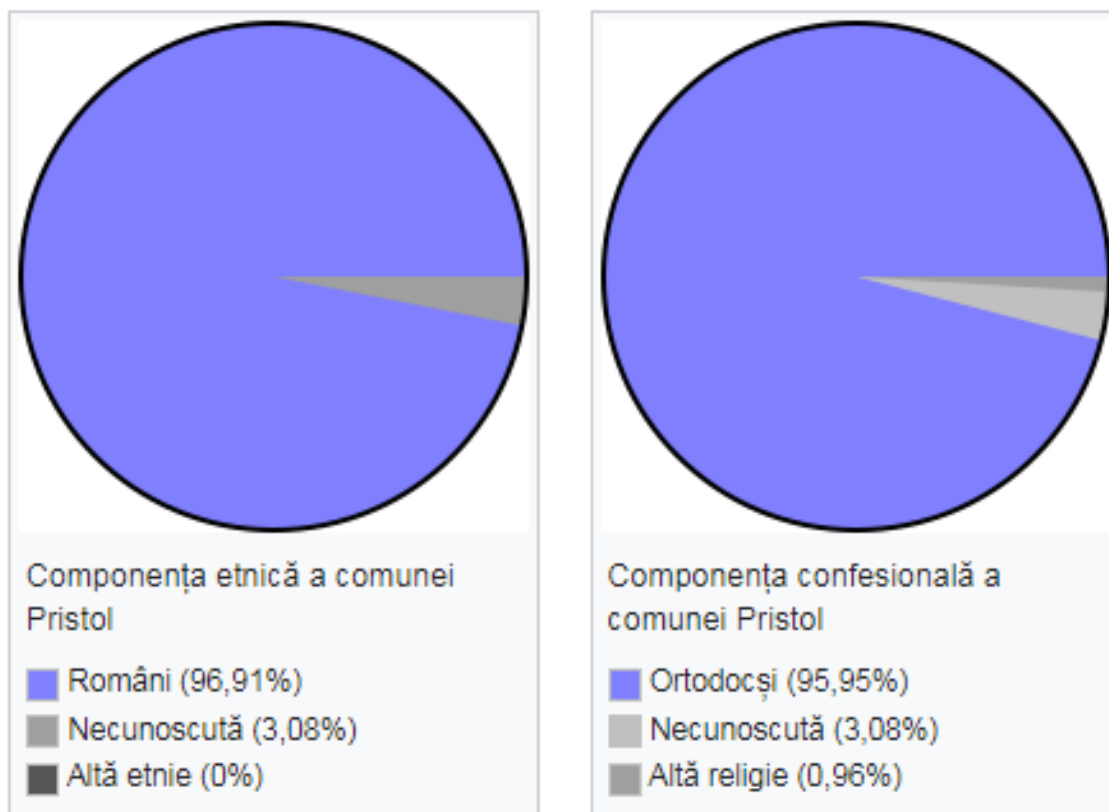
Comuna Pristol se inscrie in categoria comunelor in care s-au produs scaderi accentuate de populatie.

Dupa importanta localitatilor, populatie si nivel de dotare, resedinta de comuna Pristol este de rang IV, iar localitatea componenta este de rang V.

Relieful de campie si lunca a permis dezvoltarea omogena si adunata a localitatilor apartinand comunei Pristol forma vetrelor s-a dezvoltat aproape de malul Dunarii.

Suprafata totala a Comunei Pristol este de 35 Km², situandu-se printre comunele de mijloc din judetul Mehedinti.

Conform datelor culese de la Institutul National de Statistica, la data de 01.07.2020 populația comunei Pristol se ridică la 1353 de locuitori din care 660 barbati si 693 femei, în scădere față de recensământul anterior din 2011, când se înregistraseră 1457 de locuitori si fata de recesamantul din 2002 cand comuna numara 1832 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (96,91%). Pentru 3,08% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (95,95%), 0,96% sunt de alta religie. Pentru 3,08% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Pe raza comunei se află câteva unități economice cu profil de activitate diversificat ceea ce denotă preocuparea cetățenilor pentru creșterea permanentă a veniturilor, respectiv îmbunătățirea condițiilor de trai. Gama activităților este variată, de la activități comerciale la prestări servicii, alimentație publică.

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale. Locuitorii comunei Pristol se ocupă cu agricultura și cu creșterea animalelor.

Comuna dispune de asemenea de alimentare cu apă, alimentare cu energie electrică, serviciu de salubritate, telefonie fixă și cablu Tv.

Ca instituții publice, pe raza comunei Pristol, putem aminti:

- Primăria și Consiliul Local Pristol;
- Poliție;
- Poștă;
- o grădiniță,
- o școală;
- un cămin cultural;
- două biserici.

Biserica Sf Nicolae din localitatea Pristol

CAPITOLUL 3. Analiza situației existente

3.1. Prezentarea Județului Mehedinți

Județul Mehedinți este situat în partea de sud-vest a României, pe malul stâng al Dunării la ieșirea acesteia din defileu.

Are o suprafață de 493.289 hectare (2,1% din suprafața țării) și se învecinează cu județele: Caraș-Severin la vest, Gorj la nord și Dolj la sud-est. La sud se învecinează cu Bulgaria și Serbia.

Din punct de vedere al organizării administrative în componența județului intră 2 municipii (Drobeta-Turnu Severin și Orșova), 3 orașe (Baia de Aramă, Strehaia și Vânu Mare), 61 comune și 344 sate.

Populația după domiciliu a județului Mehedinți la 1 iulie 2019 era de 277.993 locuitori, din care în mediul urban 140.884 locuitori (50,7%), iar în mediul rural 137.109 locuitori (49,3%).

Județul este străbătut de șoseaua europeană E70, iar darea în folosință a Canalului Rin – Main – Dunăre a pus reședința județului, municipiul Drobeta Turnu Severin, în contact direct cu toate orașele riverane de la Marea Neagră și până la Marea Nordului.

Podul de la sistemul Hidroenergetic și de Navigație Porțile de Fier a scurtat distanțele rutiere dintre Drobeta-Turnu Severin și diferite orașe europene.

Relieful județului format din munți, podișuri și câmpie, se înfățișează sub forma unui amfiteatru dispus în trepte ce coboară dinspre nord-nord-vest spre sud-sud-est.

Cea mai înaltă treaptă, în nord-vest, este alcătuită din munții Mehedinți și Cernei, treapta mijlocie cuprinde podișul Mehedinți, dealurile Motrului și câmpia înaltă a Bălăciței, cea mai joasă treaptă, Câmpia Blahniței este alcătuită în mare parte din terasele Dunării și văile largi ale Drincei și Blahniței. Prezența unor depresiuni ca Baia de Aramă, Comănești – Halânga, a unor văi largi și a depresiunii de tip subcarpatic a Topolniței oferă condiții de locuit și circulație, inclusiv în zonele înalte ale județului.

Clima județului Mehedinți este temperat- continentală cu influențe mediteraneene în zona Cazanele și a municipiului Drobeta Turnu Severin. Cel mai important curs de apă este fluviul Dunărea, care reprezintă hotarul natural al județului pe o lungime de 192 km.

Pe teritoriul județului Mehedinți se varsă în Dunăre râurile: Cerna, Bahna, Topolnița, Blahnița și Drincea.

În partea de nord-est a județului se întinde bazinul râului Motru cu afluenții Coșuștea și Hușnița.

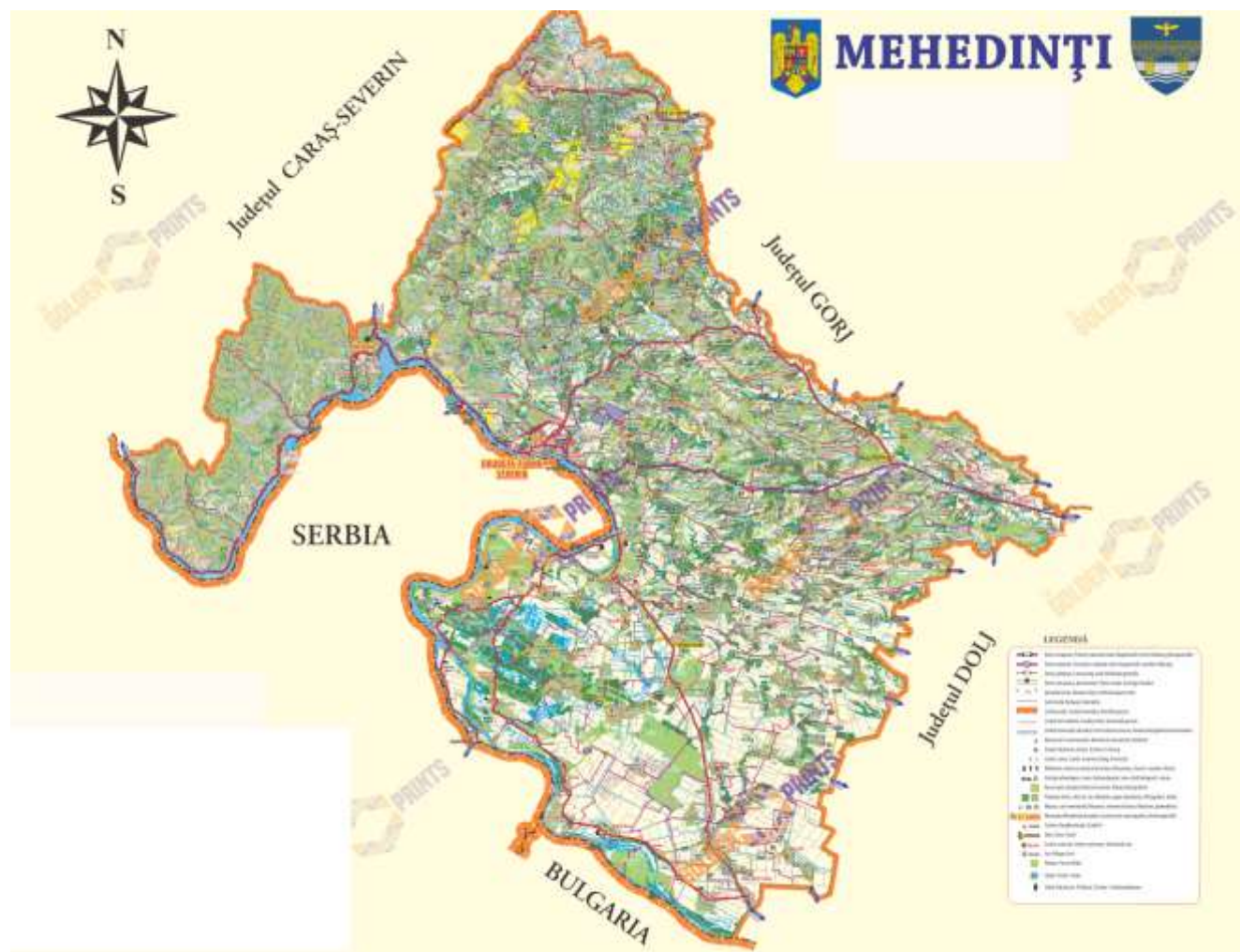
Cele mai importante resurse ale subsolului sunt: cărbunele, azbestul, bentonita, calcarul, ardezia, nisipul și apele sulfuroase.

Varietatea formelor de relief asigură o structură echilibrată a modului de folosință a suprafeței județului.

Avantajat de poziția geografică, cu deschidere la Dunăre, județul Mehedinți a cunoscut încă din vechime o bogată activitate de comerț, de transporturi navale în special cele de mărfuri. Transporturile rutiere dispun de o rețea de 1856 km, din care drumuri naționale și europene 374 km. Poșta și telecomunicațiile își au începuturile în anul 1862 luând amploare în ultimii ani. O dezvoltare importantă în ultimii ani au cunoscut serviciile comerciale și publice menite să satisfacă cerințele crescânde ale populației.

Din punct de vedere economic în județ există importante capacități de producție în domeniul construcțiilor navale, de vagoane, de prelucrare a lemnului, de fabricare a

produselor anorganice, de fabricare a mobilierului din lemn, a celulozei și a hârtiei, a confecțiilor textile, industriei alimentare, capacități de extragerea cărbunelui și de producere a energiei electrice (hidro și termo).

3.2 Așezare și relief

Comuna Pristol este situată în partea de sud a județului Mehedinți, în sud-vestul României, în zona de câmpie la 58 km de municipiul Drobeta Turnu Severin – reședința județului Mehedinți, la 347 km de București – capitala țării.

Comuna Pristol are în componența două sate:

- Pristol;
- Cozia;

Localitatea de reședință este satul Pristol, unde funcționează și autoritățile publice locale.

Comuna Pristol se învecinează cu:

- Sud – fluviul Dunarea;
- Nord – comuna Gruia;
- Vest – fluviul Dunarea;

- Est – comuna Garla Mare;

Teritoriul administrativ al comunei Pristol este de 3172 ha.

Comuna Pristol este situata la coordonatele: 44°13'33" latitudine nordica, 22°42'33"longitudine estica.

Resedinta comunei – localitatea Pristol este situata de o parte si de alta a drumului national DN56C cu locuinte amplasate compact in zona terasei superioare si in zona joasa fiind alcatuita din doua trupuri masive, freatic independente legate printr-o zona verde cu vii si livezi cultivate pe panta de legatura.

Localitatea Cozia este asezata in sudul localitatii Pristol, la 1 km fata de resedinta, fiind legata de aceasta prin drumuri comunale.

Localizarea comunei pe harta judetului Conform PAT jud. Mehedinti, functia localitatilor dupa ocupatia locuitorilor si activitatea desfasurata este agricola – cultura cerealelor, plante furajere, legumicultura, dar si cresterea animalelor.

Satele componente se incadreaza in categoria localitatilor mari cu populatia peste 1000 locuitori (Pristol), mijlocii - cu populatia cuprinsa intre 500 – 1000 locuitori (Cozia).

Comuna Pristol se inscrie in categoria comunelor in care s-au produs scaderi accentuate de populatie.

Dupa importanta localitatilor, populatie si nivel de dotare, resedinta de comuna Pristol este de rang IV, iar localitatea componenta este de rang V.

Comuna Pristol este situata in sudul judetului Mehedinti, in Campia Olteniei, campia joasa (lunca) a Dunarii.

Forma localitatilor comunei este compacta, iar formele de relief intilnite sunt cele doua terase ale Dunarii:

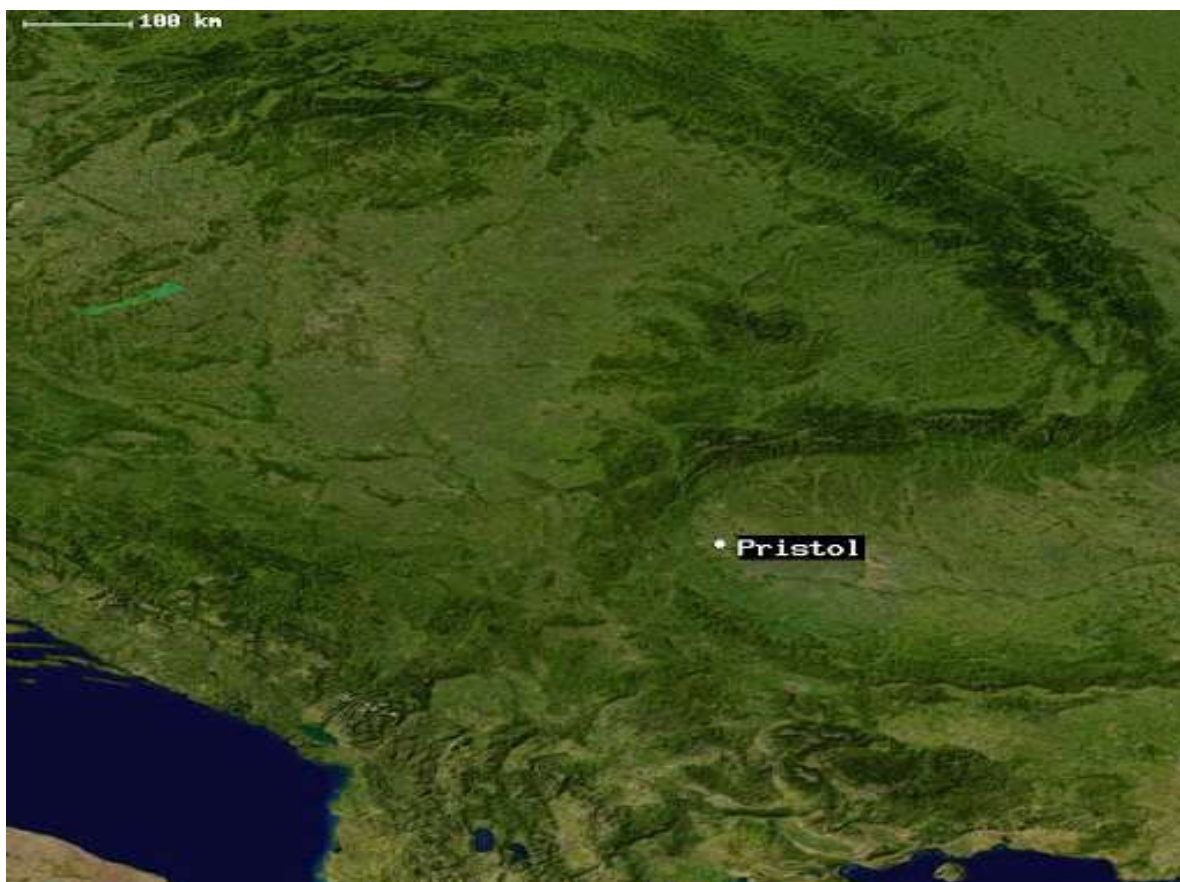
- Terasa I
- Terasa II.

Terasa I este limitata de terasa II de o forma de de povarnis, cu o inaltime de 20- 30m. Terasa II sau lunca se caracterizeaza prin numeroase denivelari cauzate da acumularile de nisip (dune).

Este riverana Dunarii fiind marginita la vest si sud de fluviu si strabatuta de drumul national DN 56C(Dr. Tr. Severin – Salcia – Gruia –Gogosu) si drumul comunal DC102.

In administrativul comunei intra 2 localitati, si functie de caracteristicile reliefului sunt dispuse astfel:

- Localitatea Pristol, in zona terasei superioare si in zona joasa fiind alcatuita din doua trupuri independente legate printr-o zona verde cu vii si livezi pe panta de legatura.
- Cozia in terasa a-II-a, zona de lunca a Dunarii.

Formele vetrelor sunt compacte. Vetrele au suprafete mari, si pe langa terenul afectat gospodariilor, suprafete mari din intravilan sunt ocupate de culturi agricole, de livezi, vii sau sunt terenuri libere.

In evolutia lor, localitatile riverane Dunarii si cu acces la drumul national DN 56C, prin continuarea construirii de locuinte, case vacanta si incinte agro-industriale si-au extins intravilanul.

Satul Cozia defavorizat din punctul de vedere al dotarilor, cu o populatie mica si imbatranita .

Zona de locuinte este constituita din gospodarii individuale de tip rural cu suprafete medii de peste 1000 mp, au dotari minime de confort (Pristol, Cozia), fondul locuibil este relativ bun, din materiale durabile. Dupa anul 1990 populatia localitatilor riverane Dunarii (Pristol si Cozia) a cunoscut o usoara scadere, s-au construit noi locuinte din materiale durabile, locuinte pentru inlocuirea fondului construit vechi si zone agro-industriale pentru depozitare.

Satele Pristol si Cozia au alimentare cu apa in sistem centralizat, nu dispun de retele de canalizare si statie de epurare, localitatile sunt alimentate cu energie electrica.

In ultimii ani se constata o cerere de autorizatii, pentru deschiderea unor activitati economice-industriale, de extinderea unor activitati agricole pentru depozitare, care sa valorifice potentialul natural al comunei, in relatia cu Dunarea.

Pozitia favorabila a comunei, cadrul natural, politici coerente de dezvoltare a agriculturii si de echipare tehnica si edilitara a celor doua sate, coroborate cu diverse programe de finantare externa, de acordare a unor facilitati pentru eventuali investitori care sa dezvolte activitati economice utilizand forta de munca si resursele naturale din teritoriu, sunt factori care trebuie si pot fi fructificati pentru revigorarea localitatilor comunei.

Relieful

Teritoriul comunei se incadreaza din punct de vedere al reliefului, in campia Blahnitei, unitate componenta a Campiei Olteniei, prezinta un relief de campie joasa (lunca) a Dunarii. Campia Blahnitei se caracterizeaza prin campia joasa de lunca cu altitudini intre 200-400m. Altitudinea dominanta a campiei este de 80- 85m, pe unele grinduri urcand la 90m, si coboara la 77m. Panta campiei este de 0,33%, adica aproape orizontala. Datorita acestui fapt apar microforme de tipul albiilor si meandrelor parasite, canale de drenaj, grinduri fluvial si mobile antropice, Lunca Dunarii.

Altitudinea reliefului are valori cuprinse intre 40m in Lunca Dunarii si 90m in extremitatea estica a satului Pristol.

Formele de relief intilnite sunt cele doua terase ale Dunarii: Terasa I si Terasa II.

Terasa I este limitata de terasa II de o forma de de povarnis, cu o inaltime de 20- 30m. Terasa II sau lunca se caracterizeaza prin numeroase denivelari cauzate de acumularile de nisip (dune).

Este riverana Dunarii fiind marginita la vest si sud de fluviu.

Pe terasa I in zona terasei superioare si in zona joasa, se intinde cea mai mare parte a localitatii Pristol.

Trecerea de la terasa I la a-II-a se face de o forma de povarnis, cu o inaltime de 20-30m ajungandu-se la 60-85m altitudine si cuprinde localitatea Cozia.

Comuna se dezvolta in cotul fluviului Dunarea, cu o latime de 500- 800m, pe teritoriul comunei fluviul are 6,5km, in aceasta zona campia are o pondere mare.

Zona de relief specifica luncii si teraselor joase a Dunarii, bine protejata fata de vanturile reci din nord si insolatii puternice, la cotul fluviului unde apele patrund pe uscat, a permis crearea unui tip special de habitat reprezentat de terenuri mlastinoase cu stufarisuri si balti permanente, paduri de salcie si plop, paduri stejar, tufarisuri si pajisti naturale.

Solurile

Subsolul are numeroase rezerve geologice de nisipuri si pietrisuri cu caracteristici bune pentru mortare, betoane, infrastructura drumurilor, platformelor industriale, etc.

Datele geologice privind jumatatea de sud a campiei Blahnitei careia ii apartine si comuna Pristol indica o geneza a depozitelor legata de activitatea Dunarii in perioada cuaternara, concretizata in formarea unui imens con de dejectie la est de Portile de Fier si la sud de fosta depresiune a lacului Pliocen, si apoi, prin formarea intregului sistem de terase. Sedimentele de solidificare sunt alcatuite din:

- luturi argiloase deluvio-proluviale caracteristice suprafetelor plane de campie.

Pe teritoriul comunei, in zona de campie, lunca solul este de tip vegetal, iar pe terasa a-II-a se identifica soluri de tip cernoziomuri moderat levigate nisipoase; aceste tipuri de soluri dau recolte foarte bune la cultura graului, porumbului si a legumelor. In ultimii ani investitorii straini au fost interesati de aeste terenuri pentru calitatea lor.

3.3 Clima

Manifestarile climatice din ultimele decenii au atras atentia oamenilor de stiinta asupra unor tendinte de incalzire globala a climei. Principala ingrijorare a oamenilor de stiinta nu este legata de cresterea relativ modesta a temperaturilor medii globale, ci de posibilitatea distrugerii sistemelor atmosferice si oceanice care regleaza clima.

Elementele climatice joaca un rol important in individualizarea calitativa a peisajelor, iar modificarile climatice isi pun amprenta asupra ritmului si sensului de evolutie a acestora.

Adapostit de munti impotriva curentilor reci din nord si influentat de apele Dunarii, climatul judetului Mehedinti este temperat continental cu influente mediteraneene accentuate caracterizate de veri calduroase, ierni blande, dar cu precipitatii.

Caracteristicile sale sunt determinate de trei factori:

- o circulatie extrem de activa a curentilor de aer din sud si vest;
- efectele foehnale in extremitatea vistica legate de circulatia aerului vestic peste M-tii Banatului si Podisul Mehedinti (incalziri iarna si in anotimpurile de tranzitie, toamne lungi, secetoase si calde, topiri timpurii ale stratului de zapada);

- altitudinea impune o etajare a unor parametri climatici (indeosebi cei de natura termica, intre regiunile joase si cele inalte exista o diferenta termica de 1-1,50° C).

Climatul Comunei Pristol este temperat continental cu influente submediteraneene. Ca urmare a pozitiei geografice in zona se simte mai putin influenta directiei aerului din nord-vest, dar este puternic simtit aerul mediteranean. Rezultatul influentei celor doua tipuri de mase de aer maritime si oceanic si conditiile geografice face ca in sudul Campiei Oltene, de-a lungul culoarului Dunarii sa existe diferentieri climatic si topoclimatice.

In timpul iernii temperaturile inregistrate de la vest spre est sunt in medie sub-1 °C, Caracteristicile climatice sunt :

- durata medie anuala a soarelui - 1.500 -2.000 ore/an;
- temperatura medie anuala = 9-15 gr.;
- temperatura medie a lunii ianuarie -1 gr. C - 2 gr. C;
- temperatura medie a lunii iulie = + 18 gr. C - +23 gr. C;
- media anuala a umezelii relative - 80- 90 %;
- precipitatil medii anuale = 500 mm -580 mm;
- intervalul posibil cu strat de zap ada - 30-100 zile /an;
- viteza medie a vantului - 5 - 7 m/sec,

3.4 Flora si fauna

Datorita conditiilor deosebite de clima, relief si sol, viata pulseaza cu intensitate si decorul fermecator al naturii este format din numeroase si diverse specii de plante si animale. In teritoriul comunei se intalneste vegetatia de silvostepa, iar in zona de lunca apar zavoaiile ce cuprind specii de arini, rachita si saleie.

Flora este specifica fanetelor, cu numeroase plante medicinale: sunatoare, musetel, maces, mur, podbal, patlagina, trifoi, urzica, sulfina.

În linii generale repartitia faunei urmareste mediul specific padurilor, silvostepii si campului cultivat, luncilor, zonelor umede si mediului acvatic propriu-zis. Pe suprafete intinse de culturi traiesc rozatoare mici (soarecele de camp, popandaul), rapitoare mici (dihor, nevastuica).

Din clasa pasarilor regasim: prepelita, potarnichea, presura, prigoria, lastunul (pe malurile lutoase), iar ca pasari ale zavoaielor: privighetoarea, mierla, pitigoiul, pitulicea fluieratoare.

Dintre reptile amintim gusterele si sarpele de casa.

Pasari permanente – vrabia, pitigoiul, sticletele, ciocarlia, cotofana, mierla neagra si ciocanitoarea pestrita – si cele migratoare – cucul, pupaza, randunica, pitpalacul – vin sa intregasca cadrul natural atat de diversificat al comunei.

Nu lipsesc nici pasarile pradatoare – uliul, cioara griva si soimul – cat si cele de noapte – ciuhurezul, cucuveaua si ciovica.

Vegetatia ierboasa: are un caracter stepic.

Buruienile sunt plante care cresc pe marginea drumului, pe terenurile virane, prin gunoi si curti parasite.

Caracteristici zonei sunt: traista ciobanului (*Capsella bursa pastoris*), coada soricelului (*Achillea millefolium*), albastrea (Centaura cyanus), lumanarica (*Verbascum phenoides*)

macul de camp (Papaver Rhodeas), musetelul (Matricaria chamomila), papadia (Taxodium Officinale) etc.

Alaturi de acestea se mai intalnesc: stir (Amarantus); loboda (Chenopodium) si holera (Xantium), scaiul cu fructe ovale si tari, care prinzandu-se cu usurinta de blana animalelor se poate raspandi pe sute de km.

Dintre plantele intalnite in crovuri, acolo unde se strange apa din topirea zapezii si precipitatii, intalnim: pirul (Cztnodon dactilon), mohorul (Setraria glanca), iarba grasa, ciubotica cucului, volbura, mazarichea, coada soricelului, papadia, traista ciobanului s.a.

Multe dintre aceste plante sunt dusmani ai agriculturii, datorita perioadei scurte de dezvoltare, inimultirii rapide si starpirii anevoioase.

Vegetatia naturala este formata din pajisti stepice si palcuri de padure cuprinzind stejarul pufos si stejarul brumariu, dar are o larga dezvoltare si vegetatia de lunca cu zavoale de salcii si ploi. Padurile sunt alcatuite din cele doua specii termofile: Stejarul brumariu(Quercus pedunculiflora)-element sudic pontic si stejarul pufos (Quercus pubescens)-element submediteranean, printre care mai apare cerul(Quercus cerris), garnita(Quercus fainetto), jugastru (Acer campreste), parul paduret, mojdrean(Fraxinus ornus).

Stratul arbustilor este puternic dezvoltat si este compus din paducel, porumbar, macesul, corn, salba raioasa, lemn cainesc, scumpia si chiar desisul de visinel si migdal pitic.

Structura ierburilor si subarbustilor este dominat de Litophemum purpureocaeruleum, Geum urbanum, Glechoma hirsute, iar in poieni de Festuca valesiaca, Stippa capillata.

Pe dunele de nisip se dezvolta pajisti din plante psamofile: Bramus tectorum, etc.

Substratul pe care se dezvolta vegetatia este malos pentru habitatele de tufarisuri si salcii, nisipos pentru restul habitatelor

Vegetatia acvatica

Apare frecvent rogozul (Carex pseudocyperus, Carex scutiformis, Carex vulpina), pipirigul (Scipus lacustris), papura (Typha latifolia) si, mai ales, trestia.

In apa apar lintita, matasea broastei (Spiogyra) si bradis (Myriophlium). In apropierea malurilor, pe luncile apei, se intalnesc plante fixate in malul de pe fundul apelor, ca : ciulinul de balta (tropha nataus), broscarita (Potamogeton fluitans).

Fauna

Aceasta zona, incadrata in zona de silvostepa, cuprinde animale specifice conditiilor de peisaje deschise, adaptate la conditiile climatice cu veri calduroase si secetoase.

La aceste conditii s-au adaptat animalele in special din grupa rozatoarelor, mamifere mici, cum sunt: popindaul(*Citellus citellus*), harciogul(*Cricetus critesus*), soarecele de camp(*Mus musculus*), viezurele(*Meles meles*). Rozatoarele mici , in lantul trofic constituie hrana pentru numeroase animale rapitoare, fie ele mamifere(vulpea, nevastuica, dihorul de stepa) sau pasari(uliul, eretele).

In palcurile de paduri traiesc numeroase pasari dintre care: fasa, cateva specii de grauri(*sturnus vulgaris*) etc.

Prin poieni si la marginea padurilor, in perioadele calde ale anului se intilneste pupaza(*Upupa epops*).La inceputul lunii aprilie sosesc aici privighetoarea mare(*Luscinia Luscinia*) in padurile de lunci si privighetoarea propriu-zisa sau mica in padurile cu umezeala redusa.

Dintre pasarile insectivore sunt: cojoaica(*Certhia familiaris*), ticleanul(*Sitta europaea caesia*), ciocanitoarea, graurul si pitigoiul.

Printre oaspetii de vara amintim, porumbelul de scorbura(*Columba oenas*) si turturica (*Streptopelia turtur*), grangurele (*Oriolus oriolus*). Dintre pasarile sedentare mai frecvente sunt: botgrosul, sitarul (*scolopax scolopax*), cristeiul rosu(*Crex crex*). Nu lipsesc nici speciile de presuri, sticleti, florinti, sfrinciogul rosiatic.

Dintre reptile sunt speciile de soparle sudice(*Lucerta taurica*), sopirla de camp (*Lucerta agilis*), sopirla de lunca(*Lucerta praticola*) si gusterul(*Lucerta viridis*).

Ca specii de broaste sunt: broasca rosie, broasca riioasa verde. Dintre fluturi se gasesc: omida stejarului, inelarul.

Fauna acvatica

Cea mai bogata ihtiofauna se gaseste in apele Dunarii si este reprezentata prin pesti migratori: pastruga, scrumbia de Dunare si semimigratori, crap(*Cyprinus carpio*), stiuca(*Esox lucius*), salaul(*Sandar lucioperca*), platica, somnul(*Silurus glanis*), carasul(*Ctassius crassius*), bibanul(*Perca fluviatis*), mreana(*Barbusbarbus*), anghila.

Amfibienii sunt nelipsiti: broastele de lac (*Rana squalens* si *Rana ridibunda*), ca si buhaii de balta (*Bombina orientalis*). In apele statatoare insectele sunt foarte abundente.

Domina mustele de balta (*Stratiomys Ephydra*), tantari (*Chironomus Aedeo*) efemeroptere si libelule (*Libellula*, *Cordulia*).

Solurile din lunca sunt usor mecanizabile, in general fertile, au proprietati fizice favorabile, dispun de substante nutritive bogate, au o alimentare freatica foarte buna si pot fi folosite pentru culturi intensive.

Nisipul din lunca este plantabil, permitand obtinerea unor recolte bogate in ansamblul economic si geografic al comunei. In general predomina cernoziomul, dar se intalnesc si soluri argiloase.

Influenta antropica, destul de intensa in teritoriul comunei Pristol, a dus la disparitia sau restrangerea unor specii de plante si animale.

In afara de speciile amintite subarboretul mai este format din: paducel, lemnul cainesc, porumbarul si macesul, Reprezentativ pentru vegetatia ierboasa apar: pajistele xerofile de paius ingust si de colilie.

Vegetatia acvatica e reprezentata de trestie, papura, specii de rogoz, nufarul alb, nufarul galben, broscarita plutitoare, patlagina, sageata apei, piciorul cocosului.

Pasunile ocupa o mica suprafata pe teritoriul administrativ al comunei iar ca plante existente mentionam: ciocul berzii, martisorul de camp, murul, firuta bulboasa.

Vegetatia cultivata cuprinde culturi de grau si porumb, floarea soarelui, sfecla de zahar, mazare, rapita(mustar) etc.

3.5 Reteaua hidrografica

Dunarea, cel de-al doilea fluviu ca lungime si debit din Europa, dupa Volga(3690)km si un bazin hidrografic de 817 km patrati, isi desfasoara cursul pe teritoriul Romaniei pe o distanta de 1075 km, intre Bazias si Sulina, iar pe teritoriul judetului Mehedinti pe o distanta de 220 km din amonte de gura de varsare a paraului Poloteva, localitatea Svinita pana in apropierea varsarii Drincei in Dunare, la Cetate. Fluviul scalda hotarul de sud al comunei Pristol pe o lungime de 9 km dela km fluvial 841 la km fluvial 850, adancime 8 m si un debit de cca 5500 m/s.

Din antichitate și până în anul 1453 fluviul a fost fluviu roman. După caderea Constantinopolului Dunarea devine fluviu turcesc. Abia în 1829, Pacea de la Adrianopol stabilește libertatea navigației pe Dunare, fluviul devenind apă internațională.

Din punct de vedere hidrogeologic, teritoriul comunei are două zone distincte: zona de lunca și zona de terasă a Dunării. Zona de lunca are un strat acvifer de mică adâncime, cu nivel liber alimentat de apele Dunării, și debite mari la adâncimi mici. Forajele hidrogeologice executate în această zonă au înregistrat următorii parametri hidrogeologici ai freaticului:

- adâncimea nivelului hidrostatic: 4-5 m.
- adâncimea acoperisului și culcusului stratului acvifer: 4-16m.
- debitul stratului: 22- 23 l/sec. la 2-3 m denivelare.

În zona de terasă stratul acvifer are următorii parametri hidrogeologici:

- adâncimea nivelului hidrostatic: 10-12 m;
- adâncimea acoperisului și culcusului stratului acvifer: 9-15 m.

3.6 Suprafață și resurse

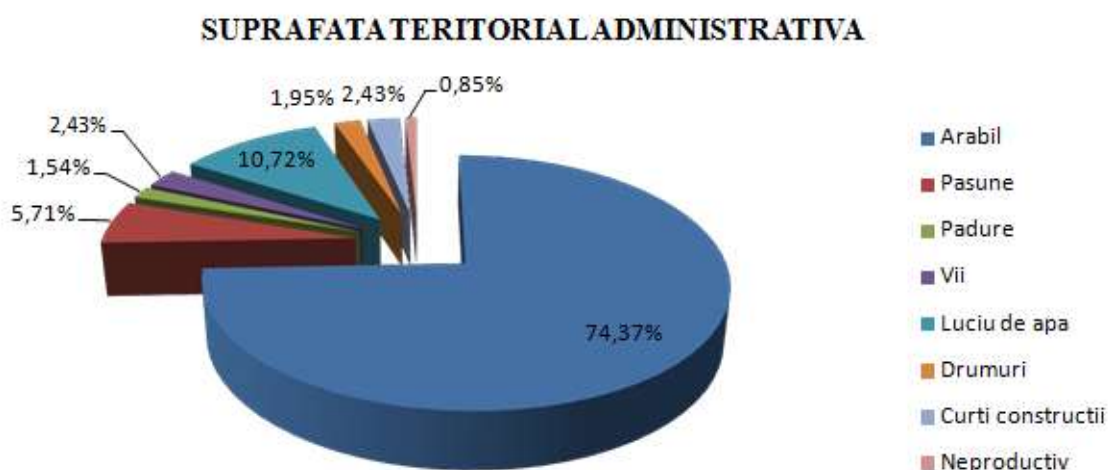
Fondul funciar agricol constituie principala sursă naturală a teritoriului comunei, funcția dominantă în profilul economico – social, fiind dezvoltarea agriculturii cu cele două ramuri principale: creșterea animalelor și cultura vegetală.

Resursele care se regăsesc în solul și subsolul comunei sunt resurse proprii (terenuri arabile, pășuni, fânețe, păduri, produse animaliere și vegetale).

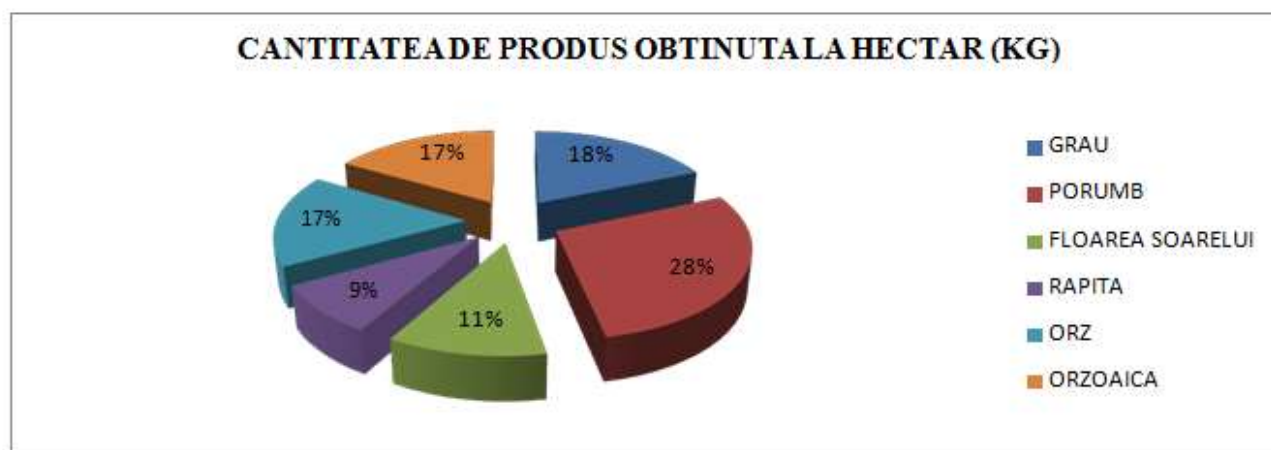
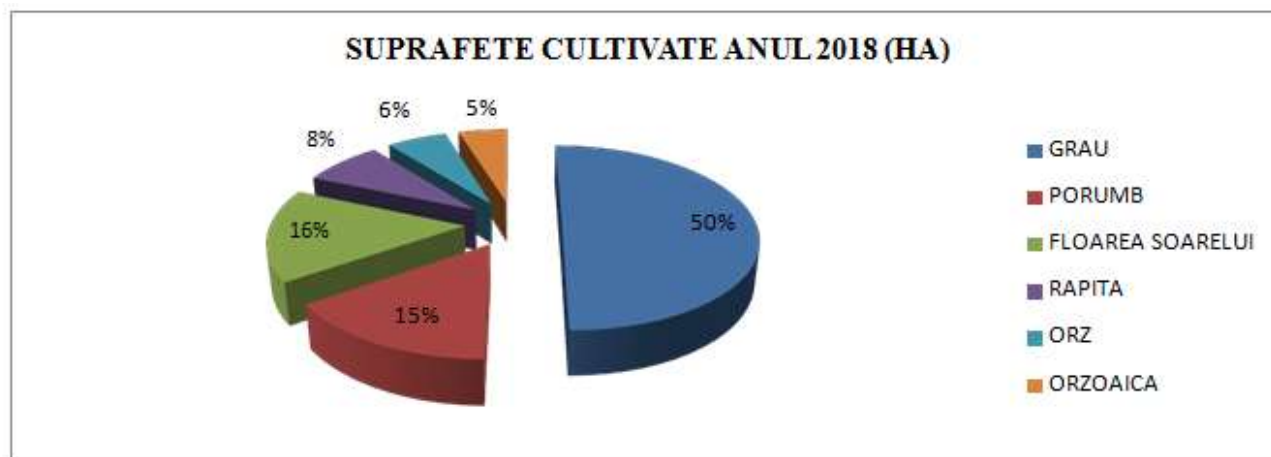
Comuna Pristol are o suprafață agricolă mare, aproximativ 75% din suprafața administrativă. Restul terenurilor sunt ocupate de ape și balti, de păduri și pasune, vii, suprafața nevalorificată fiind foarte mică - sub 1% din suprafața totală a comunei.

CATEGORIA	SUPRAFATA(ha)	%
Arabil	2359	74,37
Pasune	227	7,16
Padure	49	1,54
Vii	77	2,43
Luciu de apa	15	0,47
Drumuri	187	5,90
Curti constructii	231	7,28
Neproductiv	27	0,85
SUPRAFATA TOTALA	3172	100

Structura fondului funciar al Comunei Pristol in anul 2018

Structura suprafeței agricole a Comunei Pristol în anul 2018

3.7. Infrastructură

O componentă importantă a spațiului rural și un element de prim ordin al resurselor dezvoltării rurale este infrastructura, prin cele două laturi ale sale: infrastructura fizică și infrastructura socială, care au un impact direct asupra gradului de civilizație și de dezvoltare a satelor.

3.7.1. Infrastructura de transport rutier

O problemă semnificativă, care trebuie soluționată în vederea promovării incluziunii sociale și a dezvoltării economice locale în general, este reprezentată de infrastructură. În zonele rurale, drumurile locale au un rol cheie în asigurarea accesului la rutele de comunicare naționale și, prin urmare, reprezintă principalele centre economice, sociale și culturale ale județului și obiective de interes local. Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonelor rurale depinde în mod esențial de îmbunătățirea infrastructurii rurale și a

serviciilor de bază existente. În perspectiva viitorului, zonele rurale trebuie să se plaseze într-o poziție competitivă pentru investiții, oferind în același timp populației locale standarde adecvate de viață în comunitate și servicii sociale corespunzătoare. Drumurile, în mediu rural, reprezintă principala cale de transport. Dezvoltarea și implicit calitatea acestora și a traficului ce se desfășoară pe aceste drumuri mai au mult de recuperat până a ajunge la ceea ce reprezintă normalitate la nivelul Uniunii Europene. Deși infrastructura de bază a zonelor rurale (drumurile, alimentarea cu apă și infrastructura canalizării) a fost susținută în ultimii ani atât prin fonduri naționale, cât și prin fonduri UE, aceasta este încă subdezvoltată, limitând creșterea economică și gradul de ocupare a forței de muncă, și afectează negativ calitatea vieții populației rurale.

Transportul în comun

Transportul în comun, în comuna Pristol se realizează de către companii private ce au curse între localitățile importante din județ și din regiunea Oltenia. Pe teritoriul comunei nu există unități sau rețele de transporturi, transporturile auto pentru călători și marfuri se fac prin intermediari specializați care deservește comuna Pristol.

3.7.2. Utilități publice

3.7.2.1. Alimentare cu apă și canalizare

În comuna Pristol rețeaua de alimentare cu apă potabilă este realizată în proporție de 100%.

CONSILIUL LOCAL		
Sursa de apă: foraje de medie adâncime		
	Lungime rețea de distribuție (km):	Număr contracte abonati:
Comuna Pristol	În funcțiune	-

Sursa de apă: este stratul de adâncime. Soluția tehnologică de alimentare cu apă este următoarea: Captarea subterană este realizată prin trei foraje la 30 m adâncime.

Volume și debite de apă autorizate:

- zilnic maxim 261,7 m³/zi -3,03 l/s -anual 95,52 mii mc.
- zilnic mediu 221,9 m³/zi -2,57 l/s -anual 81,00 mii mc.
- zilnic minim 157,0 m³/zi -1,82 l/s -anual 57,31 mii mc.

Instalatii de captare: Puturile sunt echipate cu electropompe submersibile tip Rovatti cu urmatoarele caracteristici: $Q_{pompate}=2,55l/sec$; $H=44,50mCA$ echipate cu motoare Franklin 4E X 31/17-45 NF; $P=2,2Kw$.

Instalatii de tratare: Statie de clorinare echipata cu 1+1R aparate de dozare clor sub vacuum, cu capacitatea de $23,0 g Cl_2/h$.

Exista statie de tratare a apei pentru retinerea nitratilor $Q=7,7 l/s$ in incinta gospodariei de apa.

Panza freatica de adancime se afla cantonata la adancimi mai mari de 17m, apa indeplinind conditiile de potabilitate si avand debite suficiente pentru satisfacerea nevoilor de apa a locuitorilor.

Canalizare

Nu exista o retea de canalizare in comuna, gospodariile cetatenilor dispun de "haznale".

Intrucat momentan nu exista fonduri pentru realizarea unei retele de canalizare unitare, cu statie proprie de epurare, in etapa actuala s-a dispus ca toate locuintele noi sa-si construiasca fose septice vidanjabile din beton armat, urmand ca si la constructiile mai vechi sa se execute aceasta lucrare, in primul rand in zonele in care exista posibilitatea poluarii panzei freactice din haznale. Pentru reducerea impactului asupra calitatii factorilor de mediu datorat deficientelor in cadrul sistemului de colectare a apelor uzate, posibilitatea canalizarii centralizate cu statie de epurare a fost discutata la nivel de comuna, si pentru inceperea demersurilor necesare obtinerii de fonduri.

Reteaua de canalizare necesara pentru a deservi comuna Pristol trebuie deservita de o statie de epurare dimensionata la o capacitate suficienta sa preia si sa prelucraze toate apele uzate estimate a se produce pe teritoriul comunei. Apele prelucrate vor fi deversate in apele curgatoare din zona.

In sensul realizarii unei retele de canalizare s-a intocmit un studiu de fezabilitate, pentru evaluarea costurilor, dar inca nu s-au gasit fonduri finaniare necesare realizarii acestui proiect.

3.7.2.2 Alimentarea cu energie electrica

In prezent, majoritatea locuintelelor sunt conectate la reseaua de electricitate. Posturile de transformare sunt de tip aerian, care alimenteaza prin retelele electrice de distributie rurala consumatorii rurali. Comuna Pristol este alimentata cu energie electrica pe medie tensiune, aceasta rezolvand pentru moment nevoile zonelor functionale ale comunei. O necesitate in viitor care se impune este ridicarea nivelului calitativ al intregii echipari tehnice prin modernizare si retehnologizare. Se impune modernizarea retelei de iluminat stradal la nivelul comunei Pristol prin realizarea unei instalatii de

iluminat LED. Aceasta este necesara atat pentru protejarea mediului, in vederea unei evolutii cu efecte benefice si durabile asupra teritoriului, cat si pentru asigurarea parametrilor tehnici nominali ai fiecarei instalatii in scopul crearii confortului necesar tuturor beneficiarilor.

In prezent, alimentarea cu energie electrica a localitatii Pristol si satului Cozia se face din statia 110/20Kv Gruia printr-o linie electrica aeriana de 20Kv Cujmir din care se racordeaza posturile de transformare 20/0,4kv astfel:

- Pristol I PTA 160KVA
- Pristol II PTA 63 KVA
- Cozia PTA 250 KVA

LEA 20Kv, este executata pe stalpi de beton. Distributia pe joasa tensiune in Pristol si Cozia, este realizata prin retele electrice aeriene pe stalpi de beton. Din aceste retele electrice se alimenteaza toti consumatorii de energie electrica din Pristol si Cozia, prin bransamente electrice monofazice si trifazice. De asemenea, pe teritoriul comunei Pristol se gaseste linia electrica de 110 Kv ce alimenteaza zona judetului Mehedinti din raza localitatilor Vanju Mare si Cujmir, si anume, LEA 110 Kv Banovita – Vanju Mare.

Prin intermediul acestei LEA 110 Kv, dispeceratul sistemului energetic national transporta si energie electrica produsa in Hidrocentrala Portile de Fier II spre Drobeta Tr. Severin.

In localitatea Pristol, exista o statie de transformare 110/6 Kv ce a deservit sistemul de irigatii.

Traseul retelelor atat de medie tensiune cat si inalta tensiune este pozitionat pe planșa de incadrare in teritoriul administrativ al comunei Pristol.

Alaturi de cele doua LEA de medie si inalta tensiune, se regasesc pe teritoriul studiat, racordurile de medie tensiune aeriene ce alimenteaza posturile de transformare aeriene .

Se mentioneaza ca incarcarea posturilor de transformare aeriene a fost estimata de personalul de exploatare al SC CEZ DISTRIBUTIE S.A. Drobeta. Posturile de transformare sunt incarcate in proportie de 60-70 %.

Datorita faptului ca teritoriul comunei Pristol este in mare parte situat pe malul Dunarii, aceasta ar duce la cresterea numarului de case de vacanta nou construite. Alaturi de aceasta, nu putem sa nu amintim de zona geografica in care se afla comuna respectiva, existenta fluviului Dunarea, baltilor care vor atrage cresterea zonelor de agrement.

În acest sens, pentru solicitările de alimentare cu energie electrică se vor propune amplasarea de noi posturi de transformare ce se vor racorda la LEA 20 Kv existente.

Cresterea activitatilor economice din zona, pot sta la baza unor masuri si de amplificare a posturilor de transformare existente. Distributia energiei electrice catre consumatorii casnici se realizeaza prin LEA de joasa tensiune ce deriva din fiecare din cele 3 PTA. Aceste retele electrice sunt realizate din stalpi de beton armat tip SE 10 si SE 4, respectiv conductorul folosit este conductor torsadat izolat de tip TYIR sau TA2X, dimensionate corespunzator puterilor aferente.

În proportie de 80 % instalatiile electrice si PTA 20/0,4 kV au beneficiat de lucrari de modernizare din partea CEZ DISTRIBUTIE S.A., utilizandu-se echipamente moderne si selective care în final duc la micșorarea numărului de întreruperi în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor atât casnici cât și economici.

3.7.2.3 Retelele de internet si de telecomunicatii

În comuna Pristol exista atât rețea de telefonie fixă cât și mobilă, având acoperire în toate rețelele naționale. Comuna Pristol dispune de rețeaua de televiziune prin cablu, dar și cu ajutorul antenelor de la diversi furnizori de televiziune. De asemenea, comuna are acces la internet tot printr-o rețea din fibră optică, internetul functionand în sediul Primăriei și al școlii.

3.7.2.4 Rețeaua de alimentare cu gaze naturale

În comuna Pristol nu există rețea de alimentare cu gaze pentru populație. Atât datorită lipsei fondurilor, cât și datorită costului ridicat de racordare a gospodăriilor la rețeaua de gaze, un astfel de proiect de înființare a rețelei de distribuție a gazelor naturale către populație nu s-a realizat până în prezent. Această utilitate edilitară este greu de realizat deoarece în zona nu se afla Rețea Națională de Distribuție Gaze Naturale.

3.7.2.5 Serviciul public de salubritate

Depozitarea necontrolată a deșeurilor și/sau dejectiilor constituie o sursă majoră de poluare și degradare a terenurilor. Problema deșeurilor este tot mai acută datorită creșterii cantității acestora, timpul de degradare al acestora fiind destul mare. Acesta se poate întinde pe mai multe generații.

Odată cu integrarea țării în Uniunea Europeană, problema gestionării deșeurilor a devenit importantă, atât datorită normelor de mediu ce trebuie respectate la nivel european, cât și datorită creșterii cantității acestora. De aceea reprezintă o prioritate urmărirea și interzicerea depozitării necontrolate a deșeurilor

menajere, concomitent cu derularea unor campanii de constientizare a locuitorilor. Comuna Pristol are in prezent un contract pentru colectarea deseurilor cu un operator economic, asigurandu-se astfel gestiune eficienta a colectarii deseurilor. Cu toate acestea, se mai depun deseuri pe marginea drumurilor, pe albiile cursurilor de apa, in paduri si pe terenurile agricole. Depozitarea necontrolata a deseurilor constituie o sursa majora de poluare si degradare a terenurilor. Reziduurile sunt depozitate fara a se tine seama de natura lor: textile, sticla, metal, mase plastice etc.

Lucrarile de administrare si intretinere a domeniului public precum:

- curatarea santurilor si rigolelor;
- lucrari de intretinere a drumurilor comunale si satesti;
- decolmatarea podetelor, santurilor si rigolelor;
- colectarea deseurilor de la cosurile publice si transportarea acestora in spatiul

special amenajat;

- cosirea ierbii de pe domeniul public al drumurilor comunale;
- curatirea vegetatiei de pe drumurile comunale care incurca circulatia.

se realizeaza in cea mai mare masura cu persoane beneficiare a ajutorului social, apte de munca (Legea 416/2001 privind venitul minim garantat), cu cetatenii, care au obligatia de a participa la lucrarile edilitar-gospodaresti, conf. OG 21/2002 privind gospodarirea localitatilor urbane si rurale.

Lucrarile edilitare ce nu pot fi executate cu beneficiarii de ajutor social, sunt executate cu fonduri de la bugetul local.

3.7.3. Locuințe

Avand in vedere ca fondul locuibil este intr-o stare medie si indicii de locuire indica un confort sub medie la nivel judetean, regional, national, se apreciaza ca trebuie continuata imbunatatirea nivelului de confort al locuintelor existente prin:

- Reparare, consolidare, modernizare;
- Extinderi cu camera de locuit;
- Extinderi cu dependinte si anexe;
- Extinderea lucrarilor de alimentare cu apa;
- Introducerea canalizarii.

Necesitatile de teren pentru constructii de locuit se pot satisface eficient doar prin asigurarea unui flux productiv de funciar in toate zonele intravilanului, care sa furnizeze permanent investitorilor terenuri aflate in proprietate particulara.

Extinderile în suprafețe mari pe terenuri agricole introduce în intravilan fără rețea strădală se vor face pe baza unor studii (P.U.Z. – specificate în reglementările urbanistice). Zona de locuit este prevăzută a fi protejată de zonele producătoare de disconfort. Astfel, au fost rezervate zone de protecție sanitară a locuințelor dimensionate conform normelor și prevăzute în general cu plantații de protecție.

Fondul de locuințe construite este unul dintre punctele forte ale spațiului rural analizat, care spre deosebire de alte elemente componente ale acestui spațiu, a înregistrat după 1990 o evoluție favorabilă atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

3.8 Populația

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui teritoriu, astfel cunoașterea aspectelor privind numărul, structura și evoluția acesteia în timp reprezintă punctul de pornire al tuturor analizelor. Populația rurală reprezintă cea mai dinamică componentă a spațiului rural și o resursă potențială deosebit de importantă pentru dezvoltarea satelor, cu rol hotărâtor în definitivarea politicilor de dezvoltare rurală.

Populația comunei Pristol, reprezentată prin totalitatea oamenilor ce locuiesc pe teritoriul acestui spațiu geografic, diferă ca număr în decursul zecilor și sutelor de ani. Evoluția demografică a comunei Pristol, așa cum rezultă din statisticile vremii, reflectă atât dezvoltarea în timp a localității, cât și procesul istoric de formare a satelor acesteia. Numărul exact de locuitori, la o anumită dată, se poate afla numai în urma recensămintelor. Este cunoscut faptul că spațiul comunei Pristol a fost locuit încă din cele mai vechi timpuri, dar datele despre populația așezată aici nu sunt precise.

La nivelul anului 2020 comuna Pristol are o populație totală de 1353 locuitori. Astfel, din punct de vedere procentual populația comunei Pristol reprezintă aproximativ 0,5% din populația totală a județului Mehedinți. Nu se întrevăd evoluții deosebite pe termen scurt și mediu la acest capitol. Singurele măsuri care pot influența în mod pozitiv evoluția demografică sunt cele legate de activitățile economice și de echiparea tehnico-edilitară, măsuri ce depind în mare parte de administrația locală.

Conform datelor culese de la Institutul Național de Statistică, la data de 01.07.2020 populația comunei Pristol se ridică la 1353 de locuitori din care 660 bărbați și 693 femei, în scădere față de recensământul anterior din 2011, când se înregistraseră 1457 de locuitori.

Indicatori demografici

În cadrul populației comunei Pristol nu a existat niciodată o egalitate numerică între sexul masculin și cel feminin.

Structura pe sexe a populației comunei este echilibrată, în anul 2020, conform datelor oferite de *Institutul Național de Statistică*, din numărul total al locuitorilor 1353, 660 persoane (48,78%) sunt bărbați și 693 (51,22%) sunt femei.

Sporul natural este indicele demografic care caracterizează creșterea sau scăderea numărului unei populații. Acesta reprezintă diferența dintre valorile natalității, respectiv a numărului născuților vii și valorile mortalității, respectiv a numărului persoanelor decedate, în cursul unui an.

Scăderea natalității și creșterea mortalității constituie, în primul rând, efectul negativ al transferului masiv de populație rurală spre oraș.

Deplasările cu caracter definitiv au transformat comuna analizată într-un întins spațiu exportator de forță de muncă, reducând treptat vitalitatea biologică a colectivității Pristol.

Populația umană reprezintă un sistem dinamic supus în permanență schimbărilor ca urmare a influenței mișcării naturale (nașterile și decesele) și a mișcării migratorii (imigrările și emigrările).

Se poate afirma că migrația, privită ca mișcare în spațiu a unei populații, reprezintă o componentă principală a acesteia, alături de natalitate și mortalitate. Totuși, importanța mișcării migratorii este mai redusă, dacă avem în vedere procesul reproducerii populației, deoarece, prin intermediul acesteia se realizează numai o deplasare a unor efective de populație dintr-o colectivitate în alta. Evoluția în timp a numărului și structurii populației este și rezultatul mișcării migratorii. Mișcarea migratorie desemnează forma de mobilitate geografică, care constă în schimbarea statului rezidențial. Datorită existenței și permanentizării fluxurilor de populație urban- rural s-a înregistrat, în ultimul deceniu, o creștere numerică și procentuală evidentă a numărului de locuitori prezenți în comună.

3.9. Forța de muncă

La nivelul comunei Pristol își desfășoară activitatea PF-uri, SRL-uri având ca domeniu de activitate comerț și prestări servicii, alimentație publică, construcții.

Forța de muncă din comuna Pristol este cuprinsă din angajații Consiliului Local, angajații societăților comerciale din comună (buticuri), și celelalte societăți mai importante.

Forța de muncă: potrivit datelor statistice de la ultimul recensământ din anul 2011, populația activă reprezintă 45 % din total populație, din care populația ocupată este de 94 % - persoane, în special în sectorul agricol privat.

- unitățile de producție: În teritoriul comunei sunt incinte pentru obiective economice (de depozitare și agrozootehnice) în proprietate privată și a persoanelor fizice.

- resursele naturale- in principal solurile cernoziomice foarte productive, pretabile culturilor mari si solurile aluvionare, pretabile legumiculturii. De asemenea, in subsol exista rezerve mari de agregate naturale (nisipuri, pietrisuri si balast) exploatabile din carierele din lunca Dunarii, necesare constructiilor,

- institutii publice si servicii: Invatamant, asistenta medicala, dotari culturale si administrative, In general, satisfac necesitatile locuitorilor;

- infrastructura si echiparea tehnico-edilitara: reseaua rutiera este in general bine dezvoltata si asigura legatura intre toate localitatile judetului, in comuna exista si un port, insa starea acestuia este deficitara, nepermitand desfasurarea circulatiei.

Fondul piscicol [Dunarea] si fondul forestier sunt insuficient valorificate, desi in teritoriul comunei suprafata ocupata de ape reprezinta 10%.

Pe teritoriul comunei, contrar resurselor existente, nu au fost infiintate activitati economice (mica industrie) care sa valorifice potentialul de care dispune comuna, uman si material. Activitatile care functionau pana in 1990 au fost desfiintate, fermele de animale depopulate, desfiintate, iar spatiile de depozitare si incintele fostelor ferme s-au privatizat.

In concluzie, localitatea dispune de potential natural valorificabil in domeniul pisciculturii si agriculturii.

In prezent, principalele activitati economice intalnite in comuna Pristol, sunt: agricultura si prestari servicii (constructii, comert cu amanuntul). Domeniile in care se poate investi cu succes sunt:

- ferme de crestere a animalelor;

- piscicultura;
- agricultura;
- legumicultura;
- linii de prelucrare a productiei agricole;
- valorificarea resurselor de balast si nisip;
- parcuri de masini si utilaje agricole;
- servicii;
- industria usoara (exista forta de munca disponibila);
- turism [facilitati de cazare pentru agroturism).

In concluzie, localitatea Pristol dispune de potential natural valorificabil in special in domeniul pisciculturii si agriculturii, astfel ca evolutia comunei in perspectiva trebuie orientata spre o valorificare eficienta a potentialului de care dispune.

3.10 Agricultura

Comuna Pristol are o suprafata agricola mare, reprezentand aproximativ 75% din suprafata totala. Restul terenurilor este ocupat de suprafete ocupate cu ape (aproximativ 10%), paduri (aproximativ 2%), constructii, etc.

Din activitatea predominanta si traditionala a tuturor locuitorilor din comuna Pristol, reiese clar caracterul economic pur agrar al acesteia. Cei ocupati in agricultura lucreaza suprafetele agricole pe care le-au primit in anul 1991 conform Legii nr. 18 de restituire a terenurilor agricole. In medie o gospodarie detine cca. 2 ha teren agricol si nu se inregistreaza forme asociative de lucrare a pamantului, o preocupare speciala a proprietarilor de teren o reprezinta legumicultura si cultura zarzavaturilor [gradinaritul], insa zona este favorabila si pentru cultura de grau, porumb, floarea soarelui si cresterea bovinelor. Gospodariile populatiei cu numar restrans de persoane, de regula in varsta, nu pot executa lucrari de anvergura necesare valorificarii eficiente a terenului agricol si nici nu au capacitatea sa dezvolte activitati agricole eficiente prin atragere de fonduri nerambursabile.

Toate suprafetele cultivabile sunt terenuri neirigate si nu au alte lucrari de imbunatatiri funciare, facute pentru ale mari fertilitatea sau a reduce eroziunea torentiala. Intreaga suprafata agricola apartine grupei a II-a de fertilitate, terenul fiind pretabil culturii porumbului, legume, grau si plante tehnice.

Pasunile si fanetele sunt apreciable ca suprafata la nivelul comunei, sunt in proprietate particulara, dar sunt exploatate ineficient din cauza fertilitatii scazute a solului si a lipsei lucrarilor de amendare. Din aceasta cauza numarul de animale crescute in gospodaria particulara este mic raportat la potentialul agricol.

In concluzie activitatea agricola favorabila sectorului zootehnic si celui cerealier inregistreaza un declin usor rezultat al situatiei actuale din economie -lipsa fondurilor banesti pentru fertilizarea si ameliorarea terenurilor, preturi mari la lucrarile agricole , si nu in ultimul rand valorificarea necorespunzatoare a produselor obtinute. Baza tehnico -materiala la nivelul comunei este redusa. Rezulta faptul ca gospodaria privata lipsita de utilaje, in care predomina persoane imbatranite, nu se poate dezvolta singura fara fenomenul asociativ in ferme, fara sprijinul statului prin subventionare si organizarea sistemelor de colectare si vanzare a produselor agricole si animaliere.

Cele mai raspandite culturi sunt cele de cereale: graul si porumbul, orzul, ovazul. Se mai cultiva vita de vie, plante de nutret, floarea soarelui si diverse legume: ardei, castraveti, fasole, ceapa, usturoi, varza, salata, rosii.

Gospodariile au in proprietate teren agricol, locuitorii practicand o agricultura de subzistenta, ceea ce reprezinta un dezavantaj prin prisma obiectivelor actuale de dezvoltare ale politicii agricole europene.

Cresterea animalelor reprezinta una dintre cele mai vechi indeletniciri ale locuitorilor zonei studiate. Dezvoltarea acestei ramuri a agriculturii a fost favorizata de terenurile agricole fertile si de pasunile relativ intinse care asigura pasunatul in timpul sezonului cald si plantele de nutret care, prin cosit, asigura necesarul din sezonul rece (aproximativ 91 ha).

3.11 Turismul

Datorita organizarii regionale, facilitatilor fiscale si avantajelor oferite, la nivelul zonei exista posibilitati multiple de a se investi in turism.

Cadrul natural cu valoare deosebita favorizeaza dezvoltarea turismului de agrement.

De asemenea se poate dezvolta si agroturismul. Se doreste construirea unui complex turistic si de agrement in comuna, in perioada 2021-2027.

Comuna nu beneficiaza de o baza materiala turistica, neavand nici o unitate turistica (hotel, motel, camping, case de vacanta, pensiuni).

In ciuda acestui fapt comuna detine un potential si o motivatie turistica favorabile dezvoltarii unui turism de calitate: pozitionarea pe malul Dunarii cu posibilitate de racordare la transportul naval Marea Nordului-Canal Rhin- Dunare-Marea Neagra.

Comuna se incadreaza conform PATJ Mehedinti aprobat in zona a II-a turistica a judetului.

Turismul organizat si activitatea turistica sunt aproape inexistente. In raza comunei nu sunt unitati specializate pentru practicarea turismului in mod organizat sau individual.

Dat fiind amplasamentul pitoresc al localitatii, pe malul Dunarii, in combinatie cu pescuitul sportiv, se pot organiza zone de agrement pe malul baltilor dintre cele doua localitati, dar este necesar sa se vina in intampinare si cu alte masuri precum: identificarea unor cladiri posibile a fi amenajate ca unitati turistice, amenajarea de tabere, echiparea cu alimentare cu apa, telefonie, amenajarea drumurilor locale etc. s-ar putea amenaja citeva puncte turistice.

Potentialul identificat poate fi valorificat printr-o strategie de organizare si exploatare in activitatea turistica, prin conservarea cadrului natural, identificarea suprafetelor de teren ce ar putea sa asigure amenajari de baze turistice diverse pentru desfasurarea turismului de sejur sau tranzit, pescuit sportiv.

Existenta unor valori arhitectonice si istorice deosebite impun necesitatea integrarii in circuitul turistic - biserica monument de arhitectura din Pristol, situl arheologic si asezarile de pe malul Dunarii, etc.

3.12 Educatie

In comuna Pristol functioneaza o scoala gimnaziala si o gradinita. Unitatile de invatamant isi desfasoara activitatea in cladiri proprii, fiind necesara dotarea corespunzatoare, amenajarea si dotarea centrelor de joaca si recreere pentru copii comunei.

Totodata, in fiecare an din bugetul local sunt alocate fonduri pentru intretinerea curenta si igienizarea tuturor cladirilor in care functioneaza scoala si gradinita de pe raza comunei Pristol.

Cadrele didactice impreuna cu elevii desfasoara diverse activitati social-educative cu sprijinul parintilor.

3.13 Cultura, sport si agrement

Obiceiurile traditionale s-au integrat in viata social-culturala a satului contemporan, accentuandu-se valentele lor sociale si etice, functia lor formativ-educativa, modeland omul in spiritul generosului etos popular.

Pe teritoriul comunei Pristol functioneaza un camin cultural.

Spiritualitatea crestin-ortodoxa din comuna este reprezentata prin doua parohii, care au imprumutat unele elemente din cultul ortodox si din folclorul tracic al inaintasilor nostrii reusind sa se deosebeasca in linii mari si sa creeze astfel stilul local original.

O parte din aceste asezaminte de cult sunt si monumente istorice:

- Biserica "Sfantul Nicolae" - sat Pristol - inainte de 1892;

Infrastructura culturala:

- Camin cultural in satul Pristol;
- Asezaminte de cult crestin-ortodoxe - 2 biserici;
- Biblioteca comunala, functioneaza in cadrul scolii din satul Pristol;

Activitatile desfasurate in cadrul caminului cultural vizeaza:

- Promovarea si conservarea patrimoniului imaterial;
- Reprezentarea comunei la diferite activitati culturale;
- Organizarea de programe cultural-artistice cu diferiti parteneri locali si nu numai.
- Cercetarea etnografica;
- Organizarea de spectacole cultural-artistice in parteneriat cu scoala din Comuna Pristol etc.;

In comuna Pristol exista mai multe monumente istorice cuprinse in "LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUDETUL MEHEDINTI"

In zona comunei Pristol se afla si Aria Naturala Protejata Gruia-Garla Mare. Zona a fost declarata Arie de Protectie Speciala Avifaunistica prin Hotararea de Guvern nr. 1284 din 24 octombrie 2007 (privind declararea ariilor de protectie speciala avifaunistica ca parte integranta a retelei ecologice europene Natura 2000 in Romania) si se intinde pe

o suprafață de 2.756 hectare. Aria protejată [incadrată în bioregiunea geografică continentală] reprezintă o zonă naturală în lunca inundabilă a Dunării (lacuri, rauri, mlaștini, turbării, pajisti, păduri în tranziție, terenuri arabile cultivate, vii și livezi) ce asigură condiții de hrană, cuibarit și vițuire pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare unele protejate prin lege.

Situl Natura 2000 Gruia - Gârla Mare ROSPA0046 are suprafața de 2.756,2 hectare, situate între 27 și 90 m altitudine, în regiunea biogeografică continentală. Conform Formularului Standard, teritoriul sitului este acoperit în proporție de 35% de păduri de foioase, 24% păduri "de tranziție" spre tufărișuri, 21% mlaștini, 8% râuri și lacuri, 8% pășuni, pe lângă care mai apar suprafețe cu vii și livezi precum și terenuri arabile.

Conform Formularului Standard al sitului, aici cuibăresc 160-230 perechi de stârc galben (*Ardeola ralloides*), 100-120 perechi rață roșie (*Aythya nyroca*), 28-44 perechi buhai de baltă (*Botaurus stellaris*), 60 perechi chirighiță cu obraji albi (*Chlidonias hybridus*), 2 perechi erete de stuf (*Circus aeruginosus*), 1 pereche șoim dunărean (*Falco cherrug*), 1-3 perechi codalb (*Haliaeetus albicilla*), 2 perechi picioroange (*Himantopus himantopus*), 12 perechi stârc pitic (*Ixobrychus minutus*), 380-440 perechi stârc de noapte (*Nycticorax nycticorax*), 120-140 perechi cormoran pitic (*Phalacrocorax pygmeus*), 70-80 perechi dumbrăveancă (*Coracias garrulus*), 254-280 perechi lopătar (*Platalea leucorodia*). Pe lângă efectivul de cormorani pitici care cuibăresc aici, în timpul iernii sunt prezente circa 240 de exemplare, iar

pe timp de migrație circa 300-800 exemplare... În migrație rar apar pe aici și pelicani comuni (*Pelecanus onocrotalus*).

Avifauna zonei este evident mult mai diversă decât cele câteva specii incluse în Formularul Standard al sitului. Există colonii de lăstuni de mal (*Riparia riparia*), prigorii (*Merops apiaster*), cuibărește pe aici corcodele mare (*Podiceps cristatus*), rața cu cap castaniu (*Aythya ferina*), boicușul (*Remiz pendulinus*), pițigoi de stuf (*Panurus biarmicus*), grelușelul de zăvoi (*Locustella fluviatilis*), pescărelul albastru (*Alcedo atthis*) șamd. Dintre păsările răpitoare cuibăritoare, se mai poate aminti șerparul (*Circaetus gallicus*) și vânturelul de seară (*Falco vespertinus*). Dintre mamiferele de interes comunitar, putem vedea popândăi (*Spermophilus citellus*), dar pe lângă Dunăre sunt și vidre (*Lutra lutra*)... totodată variate specii de lilieci (chiroptere) așteaptă cercetătorii să îi evalueze.

În comuna Pristol există organizația sportivă ACS DUNAREA PRISTOL, afiliată în Asociația Județeană de Fotbal Mehedinți. Aceasta participă la competițiile organizate la nivel județean.

3.14 Sănătate

Pe raza comunei funcționează:

- un dispensar medical având un medic de familie;
- un Cabinet medical veterinar;
- o farmacie;

Reforma sistemului de sănătate are ca principale obiective îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea eficienței utilizării resurselor și creșterea nivelului asistenței medicale acordate populației și a calității serviciilor medicale.

Măsurile de reformă privesc, în principal restructurarea modului de organizare și furnizare a serviciilor destinate îngrijirii sănătății și schimbarea modului de finanțare a activității și sunt centrate pe introducerea asigurărilor sociale de sănătate.

Primăria dispune de un serviciu de asistență socială, organizat într-un departament distinct, serviciile fiind însă nespecializate. Prestațiile sociale acordate de primărie sunt ajutorul social, ajutorul de deces, alocația familială complementară și de susținere pentru familia monoparentală, ajutor pentru încălzire.

3.15. Economia locala

Valoarea potentialului economic al teritoriului administrativ al comunei Pristol este data de urmatorii factori:

- populatia si forta de munca: potrivit datelor statistice de la ultimul recensamant din anul 2011, populatia activa reprezinta 45 % din total populatie, din care populatia ocupata este de 94 % - persoane, in special in sectorul agricol privat.
- unitatile de productie: In teritoriul comunei sunt incinte pentru obiective economice (de depozitare si agrozootehnice) in proprietate privata si a persoanelor fizice.
- resursele naturale- in principal solurile cernoziomice foarte productive, pretabile culturilor mari si solurile aluvionare, pretabile legumiculturii. De asemenea, in subsol exista rezerve mari de agregate naturale (nisipuri, pietrisuri si balast) exploatabile din carierele din lunca Dunarii, necesare constructiilor;
- institutii publice si servicii: invatamant, asistenta medicala, dotari culturale si administrative, in general, satisfac necesitatile locuitorilor;
 - infrastructura si echiparea tehnico-edilitara: reseaua rutiera este in general bine dezvoltata si asigura legatura intre toate localitatile judetului.
 - Fondul piscicol [Dunarea] si fondul forestier sunt insuficient valorificate. Pe teritoriul comunei, contrar resurselor existente, nu au fost infiintate activitati economice (mica industrie) care sa valorifice potentialul de care dispune comuna, uman si material.

In prezent, principalele activitati economice intalnite in comuna Pristol, sunt: agricultura si prestari servicii (constructii, comert cu amanuntul).

Analiza realizată pe baza cifrelor statistice este doar una cantitativă ea bazându-se pe numărul agenților economici, și nu pe cifra de afaceri, profit sau număr de angajați.

O scurtă analiză a activității sectorului productiv în comuna Pristol se impune din două motive:

- datorită contribuției semnificative pe care funcționarea unor astfel de entități pe teritoriul unei localități îl are în general pentru dezvoltarea și autonomia respectivei comunități;
- datorită faptului ca aderarea la Uniunea Europeană se materializează în fonduri nerambursabile, care pot fi accesate în cea mai mare parte de sectorul de producție.

În mediul rural, se desfășoară o serie de activități neagricole (prelucrarea unor materii prime agricole, comerț, transporturi etc.), care au un impact pozitiv asupra comunităților rurale, contribuind la asigurarea de venituri complementare si la creșterea gradului de utilizare a forței de muncă.

Activitatea industrială din cadrul comunei Pristol este reprezentată prin câteva unități economice, care prelucrează în general resursele existente în teritoriu și angajează o mică parte din populația activă a comunei. Comerțul și serviciile sunt prezente în comuna Pristol prin activități diversificate oferite populației, astfel: activități de construcții, zidărie, extracția pietrisului etc. Mica industrie este reprezentată în comună de către societăți comerciale care desfășoară activități diverse.

3.16. Administrația publică

Conducerea Comunei Pristol este reprezentată de către domnul Primar Neamtu Ion, împreună cu domnul Viceprimar Constantinescu Adrian Ion și Secretar Tulei Sorin.

Primăria Pristol este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Pristol privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Pristol care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Consiliul Local Pristol, prin primăria comunei realizează atribuțiile conferite de Legea administrației publice locale nr. 215/2001 cu modificările și completările ulterioare.

Serviciile furnizate de Primăria comunei Pristol cetățenilor sunt:

- asistență socială;
- registru agricol;
- compartiment financiar contabil;
- SVSU;

Consiliul Local Pristol este format din 9 consilieri locali. În urma alegerilor desfășurate în anul 2020, componența Consiliului Local Pristol arată astfel:

- 5 consilieri PSD;
- 3 consilieri PNL ;
- 1 consilier PMP.

Marea problemă a primarului și a Administrației Publice locale a fost și va fi bugetul local. Primarul, prin implicarea sa directă și printr-o bună colaborare cu Consiliul Județean Mehedinți și cu Direcția Generală a Finanțelor Publice Mehedinți, încearcă în permanență să găsească toate sursele financiare posibile pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare propuse.

Obiectivele realizate sunt de importanță majoră pentru strategiile de dezvoltare propuse.

Important este că primarul acestei comune va realiza aceste lucruri cu muncă asiduă și cu responsabilitate, cu sprijinul Consiliului Local Pristol și al angajaților primăriei.

Potrivit legii, primăria comunei Pristol îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului local, instituțiilor și serviciilor publice de interes local și societăților comerciale;
- atribuții privind dezvoltarea economico-socială a comunei;
- atribuții privind gestionarea patrimoniului comunei;
- atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine;
- atribuții privind cooperarea inter-instituțională;
- alte atribuții prevăzute de lege.

Toate informațiile de interes public utile pentru cetățenii comunei sunt prezentate și actualizate la avizierul din incinta primăriei. De asemenea, pe site-ul primăriei sunt aduse la cunoștință celor interesați diferite informații de interes public: hotărâri ale Consiliului local, declarații de avere, organigrama, programul de funcționare al serviciilor publice, datele de contact ale instituției și ale reprezentantului legal.

- Primăria dispune de un sistem informatizat și de rețea de calculatoare. Există baze de date la nivelul instituției, îndeosebi la nivelul serviciului economic al primăriei.

3.17. Analiza SWOT

Vom încerca să stabilim punctele tari și slabe ale comunei, precum și oportunitățile prezente și viitoare, dar, și ce s-ar întâmpla, dacă am urmări planul de dezvoltare propus de prezenta strategie.

De la bun început trebuie spus că, fără o strategie, nu te poți nici dezvolta, nici atrage investitori și nici fonduri europene. De aceea, conducerea primăriei Pristol a înțeles pericolul și a făcut demersuri pentru realizarea acestei Strategii de Dezvoltare Locală. Ceea ce

dorim noi să evidențiem, sunt concluziile, analiza informațiilor cunoscute și sinteza lor printr-o altă perspectivă, mai aplecată spre dezvoltare, spre cerințele secolului XXI, spre programe și proiecte. Analiza de față stă la baza întregii lucrări și este forma modernă de a justifica proiecte. Marea artă a acestei analize este să transformăm, ceea ce până ieri era o imposibilitate, într-o victorie.

Orice comună trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsă unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 5-7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la bază PPS au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Pentru a da roade, însă, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: **Strengths** (puncte tari), **Weaknesses** (puncte slabe), **Opportunities** (oportunități), **Threats** (riscuri).

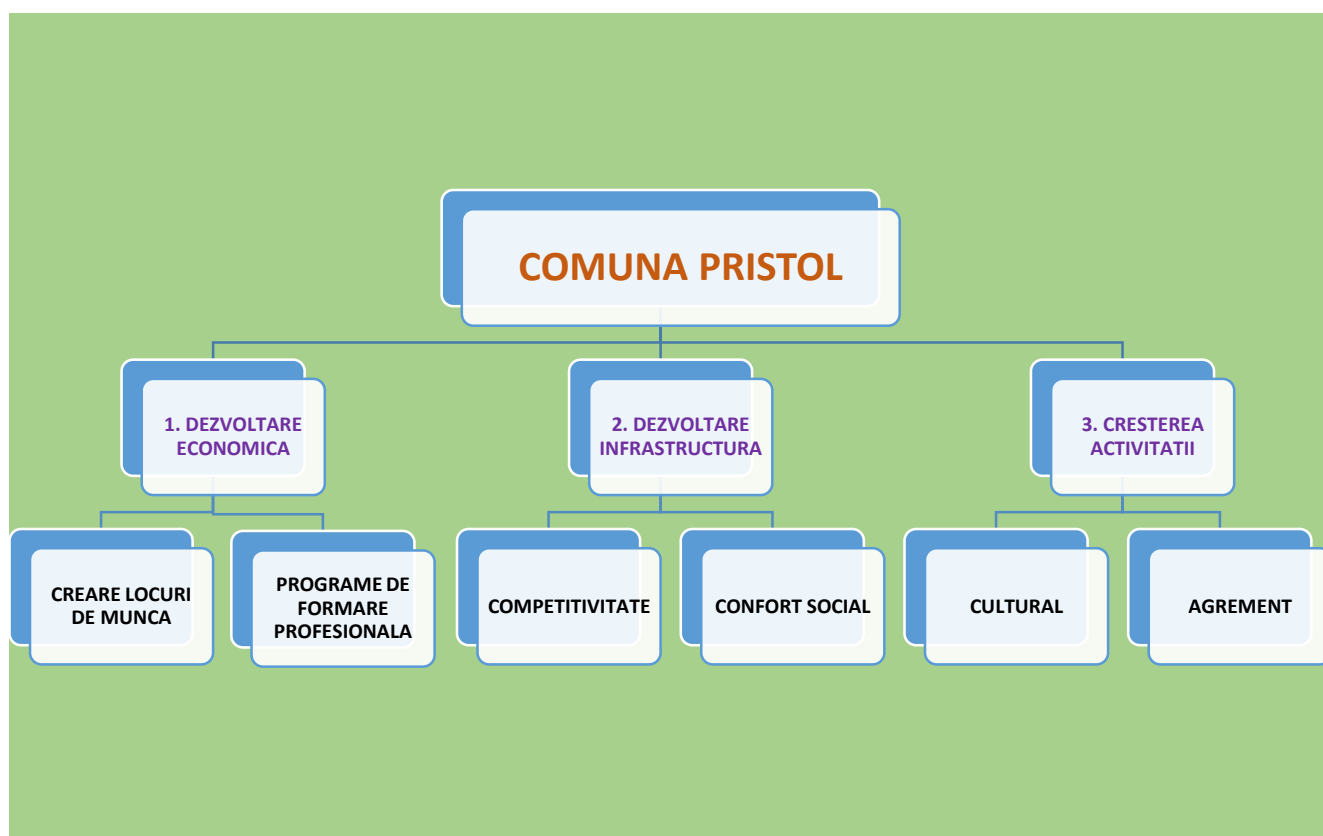
Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027.

Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, și de modul cum se compară cu concurența. Oportunitățile și amenințările vin dinspre mediul de piață și din direcția concurenței; de regulă, sunt factori asupra cărora zona, în general, nu are niciun control. Analiza **SWOT** ia în considerare organizarea așezării, performanțele acesteia, produsele cheie și piețele strategice.

Analiza **SWOT** permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții.

Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei.

În urma analizei **SWOT** s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la bază elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

1. Viața economică a comunei Pristol, trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, viticultură, zootehnie, industrie și comerț.

Dezvoltarea și diversificarea activităților economice alternative care să asigure venituri și menținerea populației în comună, investițiile în exploatațile agricole, construirea și modernizarea întreprinderilor locale, cu precădere sub forma unor mici ateliere de artizanat, meșteșuguri, prelucrarea materiilor prime și reciclarea deșeurilor.

Consiliul Local va trebui să investească pentru revitalizarea vieții economice a comunei, aceasta fiind prioritatea numărul unu, deoarece produce efecte benefice, atât asupra comunității locale, cât și la nivel național. O economie sănătoasă și prosperă a comunei Pristol ar determina o creștere a bunăstării membrilor ce alcătuiesc această comunitate.

2. Infrastructura necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie

- făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii;
- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoarea investiției / efecte economico - financiare produse;
- raportul valoarea investiției / numărul beneficiarilor.

Ameliorarea posibilităților de transport prin executarea de drumuri locale noi, care să permită accesul la drumurile publice, județene și naționale, construirea rețelei de canalizare și amenajarea stațiilor de epurare a apelor uzate și tratarea acestora, în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură - care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului, sunt obiective majore ce trebuie corelate cu o serie de măsuri care să vizeze îmbunătățirea prelucrării și comercializării produselor agricole.

3. Conex factorului economic, un alt punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit.

În cele ce urmează ne propunem analiza situației locale, din perspectiva potențialului investitor în economia locală a comunei .

Atragerea de întreprinzători va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o utilizare mai eficientă a resurselor locale, apariția resurselor financiare necesare demarării unor proiecte de reabilitare / extindere a infrastructurii fizice și sociale, de protecție a mediului pentru promovarea zonei, etc.

Analiza își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, a oportunităților și a riscurilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei Pristol, fiind împărțită pe capitolele de mai jos, în vederea atragerii investitorilor și investițiilor în zonă.

1. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Suprafața teritorial administrativă a comunei Pristol este de aproximativ 3500 ha. 2. Potențial agricol ridicat (existența culturilor agricole); 3. Existența suprafețelor de pășuni și fânețe 4. Posibilitatea extinderii activităților agrozootehnice; 5. Proprietatea privată asupra terenului suprafeței agricole și a efectivului de animale; 6. Utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor; 7. Condiții naturale propice dezvoltării agriculturii capabile să obțină produse ecologice; 8. Costuri scăzute pentru terenurile agricole; 9. Producții semnificative de pomi fructiferi; 10. Potențial pentru dezvoltarea unui puternic sector zootehnic; 11. Existența forței de muncă disponibilă la costuri rezonabile; 12. Existența forței de muncă în comună; 13. Dezvoltarea durabilă a agriculturii și prin utilizarea redusă a îngrășămintelor.	1. Competitivitatea redusă a producției agricole; 2. Infrastructura slab dezvoltată; 3. Agricultura practică este una de subzistență; 4. Ponderea mare a persoanelor vârstnice care lucrează în agricultură; 5. În sectoarele din agricultură utilizarea tehnică este precară; 6. Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice; 7. Criza relațiilor de producție; 8. Sistemul de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice se face în cantități mici; 9. Imposibilitatea producătorilor agricoli de a acumula capital și de a demara activități care să le aducă venituri suplimentare. 10. Fondurile financiare insuficiente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice; 11. Criza mijloacelor de producție; 12. Grad scăzut de mecanizare; 13. Promovarea insuficientă a produselor alimentare și nealimentare tradiționale; 14. Lipsa inovării în agricultură; 15. Dificultăți de comercializare a producției agricole;

	16. Serviciile de consultanță se confruntă cu numărul scăzut de specialiști.
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
1. Existența Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală; 2. Investițiile din agricultură și practicarea agriculturii moderne, de mare productivitate; 3. Existența unei finanțări europene importante pentru agricultură țintite pe categorii specifice; 4. Aprobarea Programului Național - Cadru de Restructurare și Modernizare a unor unități de profil zootehnic și din industria alimentară; 5. Sprijinul oferit de AFIR cu privire la accesarea fondurilor europene; 6. Înființarea complexelor agrozootehnice pentru creșterea animalelor (ovine și bovine); 7. Înființare ferme apicole; 8. Promovarea produselor tradiționale locale pe piața regională; 9. Dezvoltarea agriculturii bio și eco; 10. Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole; 11. Accesarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondului European pentru Pescuit pentru proiectele de investiții.	1. Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene; 2. Fenomene naturale: inundații, eroziune și alunecări de teren; 3. Migrația forței de muncă și părăsirea activităților agricole; 4. Declinul cercetării - dezvoltării în viticultură la nivel național; 5. Orientarea tinerilor spre alte domenii de activitate; 6. Dezechilibrul accentuat între prețurile imputurilor tehnologice (îngrășăminte, pesticide, semințe, lucrări mecanice) și prețurile de valorificare a produselor agricole a determinat în ultimele decenii o puternică decapitalizare a producătorilor agricoli; 7. Creșterea suprafeței terenurilor agricole neutilizate; 8. Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne. 9. Cadru legislativ instabil; 10. Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene. 11. Concurența reprezentată de comunele învecinate; 12. Resurse financiare reduse pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP;

13. Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP.

2. INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Localități aparținătoare în număr de 2 Pristol, ca reședință de comună; 2. Existența unor legături directe între comuna Pristol și municipiul Drobeta Turnu Severin; 3. Cai de acces: 58 km de municipiul Drobeta Turnu Severin, reședința județului Mehedinți. Comuna are legături ușoare cu centre urbane ce au influență complexă asupra ei și anume : orașul Vanju Mare – 32 km, orașul Calafat– 58km. 4. Gospodăriile racordate la rețeaua electrică în procent mare; 5. Procent mare din străzi asfaltate; 6. Existența rețelelor de cablu TV în comuna Pristol; 7. Existența infrastructurii de telefonie mobilă și fixă în comuna Pristol în procent mare; 8. Rețea de iluminat public; 9. Eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului; 10.Dezvoltarea rețelei de operatori de transport particulari, în județ; 11.Existența alimentării cu apă,	1. Drumurile asfaltate și pietruite în procent redus. 2. Toate localitățile duc lipsa de spații verzi amenajate și plantații de protecție; 3. Dezinteresul agenților economici pentru protejarea mediului și creșterea calității acestuia; 4. Inexistența sistemului de canalizare; 5. Dotarea necorespunzătoare cu echipamente; 6. Slaba diversificare a societăților în domeniile industriei ușoare și alimentației; 7. Inexistența unei stații de epurare și tratare a apelor uzate; 8. Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător; 9. Neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren; 10.Rampa de deșeuri, neconforma cu cerințele UE; 11.Educația ecologică este superficială; 12.Insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor.

electricitate;

12.Existența unităților medicale umane.

13.Infrastructura de transport slab dezvoltată;

14.Lipsa instalațiilor de producere a apei potabile;

15.Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor;

16.Colectarea și depozitarea deșeurilor în locuri care nu respectă legislația europeană de mediu;

17.Rețeaua de canalizare inexistentă în unele localități ale comunei;

18.Dotarea necorespunzătoare cu echipamente;

19.Educația ecologică superficială, neimplicarea factorilor de decizie în formarea unor opinii viguroase;

17.Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor.

OPORTUNITĂȚI

AMENINTARI

1. Proiect pentru canalizare pentru localitățile care încă nu au;

2.Alimentarea cu apă a satelor componente;

3.Modernizarea drumurilor comunale;

4. Extinderea și modernizarea trotuarelor în comună;

5. Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului;

6. Îmbunătățiri funciare în vederea

1. Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP;

2.Distrugerea padurilor din extravilanul comunei.

3. Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP;

4. Informații sumare legate de normele europene de mediu în rândul IMM;

asigurării și amenajării pajiștilor necesare asigurării hranei animalelor; 7. Modernizarea infrastructurii rutiere prin programe județene; 8. Mărirea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu; 9. Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural, în special FEADR.	5. Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP, pentru proiecte de infrastructură și mediu; 6. Schimbările climatice; 7. Riscurile de mediu: inundații, alunecări de teren; eroziunea solului, seceta, cutremurele; 8. Defrișările necontrolate; 9. Instabilitatea legislației; 10. Indiferența față de protecția mediului.
--	--

3. ECONOMIC

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Forța de muncă existentă și nefructificată la valoarea reală; 2. Existența unei comunități de afaceri locale reprezentată prin societăți comerciale; 3. Prezența unor activități economice neagricole în ultimii ani; 4. Forță de muncă disponibilă; 5. Existența rețelilor de comunicații (telefonie, internet, cablu); 6. Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului; 7. Potențial de dezvoltare a turismului în zonă 8. Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului; 9. Spații și terenuri disponibile	1. Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea și promovarea unor investiții; 2. Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută; 3. Lipsa unui management calitativ la nivelul afacerilor mici; 4. Inexistența unor forme de promovare a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia; 5. Infrastructura deficitară de asistență pentru afaceri; 6. Lipsa investițiilor străine; 7. Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; 8. Absența implementării sistemului

pentru dezvoltări antreprenoriale; 10. Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare – dezvoltare; 11. Existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă. 12. Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.	de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor; 9. Informarea succintă cu privire la normele europene; 10. Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor; 11.Venituri mici ale populației; 12.Informarea insuccinta cu privire la normele europene; 13.Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiența economică scăzută; 14.Inexistența unor contacte mai strânse între administrație și agenții private; 15.Scaderea nivelului de pregătire al resurselor umane; 16.Spirit antreprenorial local redus; 17. Lipsa unui sistem informațional adecvat susținerii activităților din toate ramurile economiei, în vederea diversificării gamei serviciilor și activităților productive; 18.Lipsa unor investiții economice de tip parteneriat public – privat; 19.Lipsa unei strategii de marketing local și insuficienta promovare a produselor și serviciilor locale.
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
1. Dezvoltarea și diversificare serviciilor productive; 2. Fenomenul migratoriu pozitiv dinspre mediul urban spre comunitatea Pristol. 3. Punerea la dispoziție de terenuri și	1. Legislația în continuă schimbare; 2. Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari); 3.Numarul in scadere a populatiei active; 4. Datorită infrastructurii sociale

spații din comună care pot fi folosite pentru dezvoltări antreprenoriale; 4. Valorificare resurselor locale, realizând producții ce iau calea orașului; 5. Participarea la târguri de profil; 6. Programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării zootehniei și a infrastructurii aferente; 7. Existența resurselor locale, care pot fi valorificate la potențialul maxim al lor; 8. Programe naționale de sprijinire a IMM prin acordarea de granturi 9. Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; 10. Valorificarea tradițiilor locale în diverse activități economice; 11. Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM; 12. Asistență financiară din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; 13. Încheierea de parteneriate a autorităților locale, cu investitori locali sau străini.	neadekvate, raportate la potențialul comunei investitorii au un interes scăzut pentru începerea afacerilor în comună; 5. Nivelul scăzut al taxelor și impozitelor locale; 6. Rata ridicată a dobânzii la credite; 7. Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; 8. Criza economică la nivel global dar și național; 9. Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței, care determină în timp decalaje economice mari.
---	---

4. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Existența unităților școlare; 2. Suficienta cuprindere a preșcolarilor	1. Scaderea calitatii invatamantului la nivel national cu repercursiuni la nivel local;

prin existența grădinițelor;

3. Existența unui cămin cultural;

4. Rezultate bune obținute de elevii din comuna;

5. Programe de investiții pentru reabilitarea infrastructurii educationale;

6. Aplicarea unor programe pentru stimularea procesului de învățare continuă;

7. Implementarea programelor de integrare a copiilor de etnie în unitățile învățământului obligatoriu;

8. Majoritatea locuitorilor comunei au un nivel ridicat de pregătire școlară și profesională;

9. Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public;

10. Reducerea numărului de elevi ce revin la un cadru didactic;

11. Spiritualitatea creștin-ortodoxă din comună este reprezentată de trei parohii.

12. Autorități locale deschise, interesate de procesul educativ.

2. Scăderea demografică a populației va conduce la micșorarea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial;

3. Lipsa unor politici educationale care să fie corelate cu cererea de pe piața muncii;

4. Costul ridicat al programelor de educație profesională a adulților;

5. Lipsa psihologilor școlari;

6. Lipsa spațiilor de joacă pentru copii;

7. Cadre specializate care fac naveta.

8. Sistem educațional incomplet – nu există

programe de pregătire pe tot parcursul vieții;

9. Scăderea nivelului de pregătire al resurselor umane;

10. Gradul de acoperire relativ ridicat a

posturilor didactice din școli cu cadre suplimentare;

11. Procentajul relativ ridicat de elevi școlarizați în învățământul cu clase simultane;

12. Dotări limitate care să sprijine performanța școlară;

13. Lipsa programelor de calificare, recalificare pentru șomeri;

14. Inexistența unor programe educative pentru populație;

15. Inexistența unor programe de tipul a doua șanse;

16. Spații de joacă pentru copii insuficiente;

	17. Inexistența unui centru de excelență pentru copii cu rezultate bune; 18. Lipsa măsurilor privind prevenirea abandonului școlar.
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
1. Corelarea sistemului national de educatie cu cerintele europene în domeniu; 2. Investitii private în domeniul educatiei; 3. Construirea de noi spații de joacă pentru copii; 4. Realizarea de mini-terenuri pentru activități sportive; 5. Reabilitarea scolilor; 6. Reabilitarea grădinițelor; 7. Existența unor programe comunitare și naționale de asigurare a accesului la educație pentru populațiile dezavantajate; 8. Politici de stimulare a ocuparii posturilor vacante pentru cadrele didactice și a menținerii cadrelor calificate	1.Scăderea gradului de instruire școlară a populației tinere; 2.Scăderea natalității datorată și lipsei de coerență a politicilor sociale; 3.Grad ridicat de părăsire timpurie a sistemelor de educatie si formare profesională continuă; 4.Necorelarea între politica de reorganizare a sistemului de educatie si investitiile realizate; 5.Buget încă insuficient alocat învățământului public generând fenomene de dotare materiala in limita necesarului unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor; 6.Plecarea cadrelor didactice din sistemul de învățământ

5. RESURSE UMANE - PIAȚA MUNCII

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. Populație stabilă în Comuna Pristol în număr de 1353 (iulie 2020). 2. Populația aptă de muncă în procent mare; 3. Autoritățile publice locale dotate cu rețea de calculatoare, internet și servicii gestionate cu sistem IT; 4.Personal calificat la nivel de primarie;	1. Pregătirea școlară și deci nivelul de educație al populației rurale mult mai redus decât în mediul urban; 2. Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă; 3. Perturbarea structurii pe sexe; 4. Locuitorii zonei au o

5. Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat 6. Specialiști în domenii variate de activitate cum ar fi: agricultură, silvicultură și pescuit, în industrie și construcții precum și în sectorul terțiar; 7. Rata de activitate și de ocupare ridicate; 8. Ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; 9. Forța de muncă poartă amprenta caracteristicilor economiei rurale predominant agricole; 10. Număr relativ redus al persoanelor inapte de muncă; 11. Nivel al șomajului mai redus; 12. Infraționalitatea extrem de redusă în comună. 13. Se acorda mare atenție serviciilor sociale;	capacitate financiară relativ scăzută; 5. Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; 6. Generalizarea procesului de îmbătrânire; 7. Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei; 8. Sporul natural negativ influențează dezvoltarea viitoare a comunei prin tendința de îmbătrânire a populației și scăderea forței de muncă; 9. Lipsa unor locuri de muncă în domeniul activităților productive și a serviciilor; 10. Număr destul de mare al populației dezocupate;
---	--

OPORTUNITĂȚI**AMENINTARI**

1. Implicarea autorităților locale în problemele comunității; 2. Grad redus de ocupare profesională, deci potențial important al forței de muncă locale, la salarii competitive la nivel regional (față de polii de creștere); 3. Exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă; 4. Existența Strategiei Naționale Antisărăcie; 5. Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei; 6. Fondurile comunitare puse la	1. Ieșirea persoanelor calificate din viața activă, ceea ce duce la micșorarea numărului acestora; 2. Fenomenul de reducere a populației rurale; 3. Îmbătrânirea demografică; 4. Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistentei sociale în perspectivă; 5. Dispariția tradițiilor locale, o dată cu trecerea timpului; 6. Majorarea numărului șomerilor în
--	---

dispoziție în domeniul social;

Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri.

rândul tinerilor absolvenți.

6. TURISM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1.Cadru natural deosebit; 2.Existența obiceiurilor populare; 3.Potențial de dezvoltare a agroturismului 4. Implicarea autorităților locale în problemele comunității; 5. Exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă;	1.Resurse financiare insuficiente, investiții autohtone și straine insuficiente; 2.Lipsa de preocupare a cetățenilor și autorităților locale privind conservarea mediului; 3.Inexistența unor forme de promovare a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia. 4. Insuficiența locurilor de cazare;
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
1.Grad redus de ocupare profesională, deci potențial important al forței de muncă locale, la salarii competitive la nivel regional (față de polii de creștere); 2.Existența Strategiei Naționale Antisărăcie; 3. Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei; 4. Fondurile comunitare puse la dispoziție în domeniul social; 5. Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea	1. Reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scaderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism; 2. Nepromovarea suficientă a zonei pentru atragerea turiștilor; 3.Migrarea turistică către alte regiuni.

de noi locuri de muncă pentru șomeri.

6.Imbunatașirea condițiilor infrastructurii fizice și de utilități;

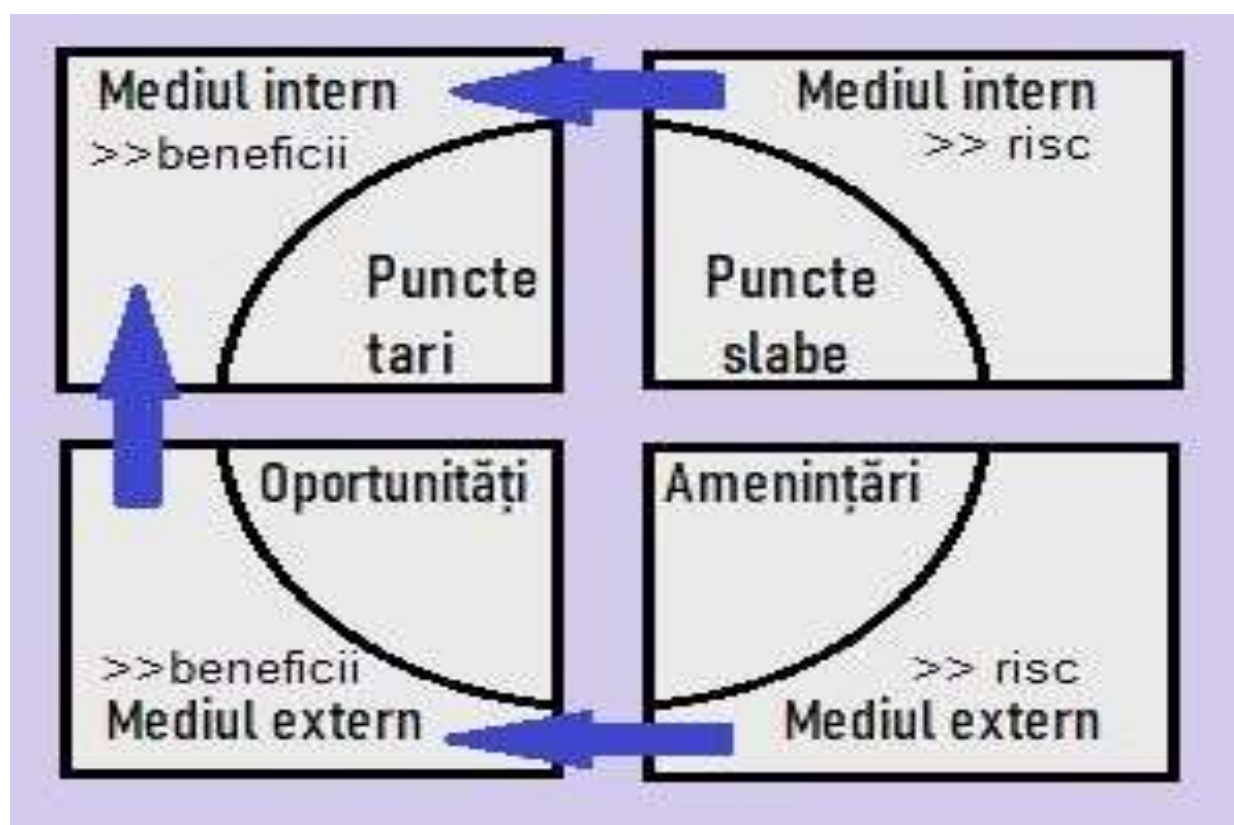
7.Incurajarea unor noi forme de turism (de agrement, rural, ecologic);

8.Realizare complex turistic;

9.Extinderea rețelei de ferme și gospodării autorizate pentru practicarea agro-turismului;

10.Se poate dezvolta agroturismul și turismul de week-end;

11.Disponibilitatea unor resurse suplimentare, posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene.

CAPITOLUL 4 DEZVOLTARE REGIONALĂ

Strategia POR SV Oltenia refectiona orientarile politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 si a fost elaborata luand in considerare nevoile si provocarile existente la nivelul regiunii, precum si concluziile Raportului de țară din 2019 pentru România.

Context regional: Regiunea SV Oltenia are o populație de 2.160.306 locuitori, reprezentând 9,74 % din populația totală a României, locul 7 dintre cele 8 regiuni ale țării. Populația urbană de 1.078.057, concentrată în cele 40 de orașe, situează regiunea pe ultimul loc în contextul național, în timp ce populația rurală de 1.082.249 situează regiunea pe locul 5 la nivel național. Regiunea Sud Vest Oltenia se confruntă cu un declin demografic cauzat de scăderea natalității și de creșterea migrației, în special în rândul populației tinere. Acest fenomen are implicații negative pentru economie și societate si este caracteristic tuturor județelor componente.

Regiunea Sud-vest Oltenia se incadreaza in categoria regiunilor ramase in urma (lagging regions), cu venituri scazute si cu o crestere economica redusa.

În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE. PIB/locuitor în regiunea Sud-Vest Oltenia, era conform Eurostat, 7.100 euro în 2017 și 7.900 euro în 2018 (penultimul loc între regiuni) și reprezenta 24%, respectiv 26% din media UE 27 a PIB/locuitor.

PIB/ locuitor în relație cu cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare, relevă faptul că, în anul 2017, regiunea Sud-Vest Oltenia a cheltuit 14,2 euro/locuitor ceea ce reprezintă 0,2% din PIB.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este una dintre regiunile industrializate ale țării, ponderea industriei fiind aici de 29,76% comparativ cu 26,78% la nivel național. Cu toate acestea, contribuția regiunii Sud-Vest Oltenia, la realizarea VAB a ramurii de activitate industrie, în

2016 , la nivel național, este una dintre cele mai mici, de 8,04%, doar cu puțin peste regiunea Nord-Est 7,8%.

În regiunea SV Oltenia, rata sărăciei a fost de 34.3% în 2018, cu 10,8% peste media națională, principalele cauze ale sărăciei fiind inactivitatea, nivelul scăzut de instruire, transmiterea sărăciei de la o generație la alta și lipsa mobilității interregionale.

Strategia programului are rolul de a sprijini obiectivele de politica asumate la nivel de UE prin intermediul unor tipuri de investitii care sa contribuie la comeptitivitatea regionala, inovare si digitalizare,eficienta energetica, mobilitate si conectivitate.

Axe prioritare si obiectivele specifice ale Strategiei:

Axa prioritara 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

✓ Consolidarea capacităților de cercetare și inovare și introducerea de tehnologii avansate;

✓ Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;

Axa prioritara 2 - O regiune cu orașe Smart

✓ Sprijinirea transformării digitale a economiei regionale și a domeniilor de interes public si fructificarea beneficiilor sale pentru cetățenii și întreprinderi;

Axa prioritara 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

✓ Optimizarea utilizarii resurselor prin sprijinirea si promovarea eficientei energetice, reducerea emisiilor de carbon si regenerare urbane prin dezvoltarea infrastructurii verzi in mediul urban;

Axa prioritara 4 - O regiune accesibilă

✓ Creșterea mobilitatii si conectivitatii prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne si durabile;

Axa prioritara 5 - O regiune educată

✓ Creșterea accesului si participarii la un invatamant de calitate, modern, corelat cu cerintele pietii muncii;

Axa prioritara 6 - O regiune atractivă

✓ Creșterea potentialului culturii si turismului ca vehicule de coeziune si dezvoltare economica si sociala;

Axa prioritara 7 - Asistenta tehnica

✓ Dezvoltarea capacitatii administrative pentru implementarea POR la nivel regional

Viziunea strategică a POR Sud-Vest Oltenia are la bază nevoile si oportunitati de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual

de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică:

✓ consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate/ Intensificarea cooperării între universități/ instituțiile de cercetare și dezvoltare și mediul de afaceri

Diagnoza realizată în RIS3 constată că performanțele regiunii în ceea ce privește inovația sunt slabe. Analiza datelor statistice oferă o imagine destul de clară asupra ecosistemului de CDI din regiune. Astfel, în anul 2016, regiunea Sud-Vest Oltenia avea cel mai mic număr de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces, comparativ cu restul regiunilor de dezvoltare (49). În regiunea Sud-Vest Oltenia, deși numărul total de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces a crescut de la 25 la 44 (2014), se observă că cele mai multe sunt inovații nefinalizate sau abandonate. Pe activități economice, cele mai multe întreprinderi sunt în domeniul Industrie, unde în anul 2016 întreprinderile cu inovație de produs erau doar 3, cele cu inovație de proces 1, iar întreprinderile cu inovație de produs și proces erau 5, în scădere față de anul 2012 cu 54,54%. În funcție de clasa de mărime a întreprinderii, cele mai multe sunt în categoria mici – 30 unități în anul 2014. Sud-Vest Oltenia înregistrează cele mai mici cheltuieli CDI pentru anul 2018. Angajații din cercetare-dezvoltare au reprezentat doar 4,76% din totalul național în 2017, aproximativ 2.132 de lucrători (INS, 2019). (de completat pe județe). Conform datelor EIS, Regiunea Sud-Vest Oltenia este clasificată în categoria „inovatorilor modești”, înregistrând cele mai mici punctaje la indicatorii: co-publicații public-privat, inovatori de produse sau procese și cheltuieli CDI ale mediului de afaceri. Totuși, se înregistrează punctaje crescute la indicatorii: ocuparea forței de muncă în producție manufacturieră de nivel mediu și înalt, servicii cu grad ridicat de cunoștințe, co-publicații științifice, cheltuielile sectorului public în CDI. Forța de muncă în cercetare și dezvoltare reprezintă 0,49% din populația activă (830 personal de cercetare).

Cooperarea cercetare/inovare-afaceri rămâne limitată și dezvoltarea acesteia este o problemă importantă pentru diseminarea inovațiilor în întreprinderi. Sistemul de cercetare este încă relativ slab dezvoltat, la nivelul regiunii, fiind reprezentat de 2 institute naționale de cercetare, 3 entități de TT, laboratoare/departamente la nivelul specializărilor din cele 3 universități de stat, insuficient integrate în rețelele naționale și europene de excelență.

Problema identificată: Rezultatele modeste obținute de Regiunea Sud-Vest în materie de cercetare și inovare care limitează perspectivele de dezvoltare și creștere economică

Principala provocare constă în structurarea și transformarea ecosistemului regional de inovare într-unul pe deplin funcțional, pentru a sprijini mai bine companiile inovatoare în realizarea de proiecte mature și adoptarea de tehnologii care pot realiza transferul către industrie și piață sau chiar pentru a dezvolta noi afaceri în domeniile de specializare inteligentă identificate în RIS regional.

✓ creșterea sprijinului pentru dezvoltarea afacerilor pentru consolidarea competitivității

În Regiunea SV Oltenia au fost înregistrate 41.882 unități locale active în 2018, în creștere de-a lungul ultimilor ani. Unitățile active din Regiunea SV Oltenia reprezintă numai 7% din totalul înregistrat la nivel de țară, astfel că regiunea ocupă ultimul loc în clasamentul național la acest indicator. Conform datelor statistice, în județele din Regiunea SV Oltenia ponderea IMM-urilor este mică față de județe situate în regiuni de dezvoltare cu activitate economică ridicată. În ceea ce privește densitatea IMM-urilor, Regiunea SV Oltenia are o situație defavorabilă, comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare, în condițiile în care nici un județ din regiune nu depășește pragul de 3% al densității IMM-urilor. Sectorul IMM-urilor este caracterizat printr-un număr mare de micro-întreprinderi și o cifră de afaceri redusă față de Statele Memebre și de celelalte regiuni din țară. Numărul unităților locale active de tipul întreprinderilor mici și mijlocii existente la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia este concentrat în județele Dolj (1619), Vâlcea (914), Olt (728). Cele mai numeroase forme de activitate sunt microîntreprinderile (0-9 angajați) cu 37.434 unități locale active, urmate de întreprinderile mici (10-49 angajați) – 3731 unități locale active și întreprinderile mijlocii (50-249 angajați) – 580. Activitatea economică la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia este concentrată în principal în orașele reședință de județ. Distribuția întreprinderilor nou create pe sectoare de activitate în regiunea Sud-Vest Oltenia arată că ponderea cea mai ridicată, în decursul perioadei analizate 2005, 2007-2017, o are Comerțul cu un procent de 31,9, urmat de Industrie cu 22,5%, Alte servicii – 15,1%, Transport – 13,5%, Construcții – 10,5%, Hoteluri și restaurante – 6,5%.

La nivelul anului 2017, participarea județelor din Regiunea SV Oltenia la economia națională a fost destul de modestă: județul Dolj contribuie cu sume ce reprezintă 3,65% din totalul național, iar județul Mehedinți cu numai 0,49%. Aceasta este o consecință a mai multor factori, inclusiv, un nivel ridicat de sărăcie al populației și un nivel ridicat de forță de muncă activă ocupată în agricultura de subsistență.

IMM-urile se confruntă cu provocări privind accesibilitatea scăzută, dependența față de anumite sectoare și un ecosistem antreprenorial și de inovare imatur. Politica regională

asumata prin RIS va adopta un rol mai clar în dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor eficiente între actorii ecosistemului (companii private, universități, alte organizații de sprijin), care ar îmbunătăți mai bine capacitatea IMM-urilor de a-și îndeplini obiectivele de specializare inteligentă și nevoile industriale.

În acest context, programul propune soluții de finanțare pe baza nevoilor distincte ale IMM-urilor, nu numai în funcție de dimensiunea acestora, ci și ținând cont de diferitele faze ale ciclului de viață al IMM-urilor; În ceea ce privește sprijinul financiar pentru structuri de afaceri, acesta va fi direcționat către stimularea de incubatoare/acceleratoare/parcuri tehnologice pe domeniile de specializare regionale identificate în RIS.

Totodată, se remarcă interesul crescut din partea autorităților publice locale pentru susținerea dezvoltării economice a teritoriului, prin crearea condițiilor necesare pentru atragerea și dezvoltarea firmelor (incubatoare, parcuri industriale). La nivelul Regiunii, există 7 parcuri industriale, din care 4 sunt funcționale.

Problema identificată: Nivel de scăzut de competitivitate și productivitate al mediului antreprenorial din regiune, atât la nivel național cât și la nivel European.

✓ Valorificarea avantajelor digitalizării, susținerea conceptului de smart city

Conform DESI de la nivelul anului 2019, România se clasează pe ultima poziție între statele UE în ceea ce privește disponibilitatea digitală a serviciilor publice. Această poziționare precum și componentele indicelui care plasează serviciile digitale publice din România pe ultima poziție sunt o justificare majoră a intervenției publice prin fonduri structurale în acest domeniu în perioada 2021-2027.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, în 2018, 76,8% din totalul persoanelor în vârstă de 16-74 ani, care au accesat internetul în interes personal, pentru a interacționa cu autoritățile, în ultimul an, au utilizat internetul pentru obținerea de informații, 63% pentru descărcarea formularelor oficiale și 36,1% pentru transmiterea formularelor completate.

Per ansamblu, sistemul informatic al administrației este fragmentat, ceea ce reprezintă o sarcină administrativă pentru cetățeni și întreprinderi. În general, nivelul de interoperabilitate între serviciile administrației publice este scăzut, deoarece fiecare instituție publică s-a concentrat asupra propriului său serviciu public digital.

Conform Digital Economy and Society Index (Raportul pt integrarea tehnologiei digitale), cheltuielile IMM din România cu digitalizarea și TC sunt de 10 ori mai mici decât în statele din vestul Europei: 23% din întreprinderi fac schimb electronic de informații, în timp ce doar 8% utilizează platformele de comunicare socială (UE 25%). Doar 6% din IMM-uri își vând produsele online în afara țării, comparativ cu o medie a UE de 8%.

Efectele digitalizării pentru companii sunt extrem de pozitive deoarece pentru aproape 90% dintre companii care au introdus digitalizarea a crescut atât avantajul competitiv, cât și portofoliul de clienți, în timp ce numărul de angajați a rămas relativ constant.

Conceptul Smart City a început să fie implementat la nivel regional în perioada 2014 - 2020, dar succesul unor proiecte pilot implementate constituie exemple și oferă soluții de multiplicat pentru autoritățile locale interesate să ofere un mediu urban propice pentru afaceri și cetățeni.

În urma procesului de consultare cu autoritățile și instituțiile publice s-au conturat nevoile lor de digitalizare a activității legate de furnizarea serviciilor publice, și de a susține implementarea soluțiilor smart pentru a crește eficiența operațională, a împărtăși informații cu publicul și a îmbunătăți atât calitatea serviciilor guvernamentale, cât și bunăstarea cetățenilor. De asemenea, sistemul educational trebuie să se alinieze la obiectivele Agendei Europene Communication on Opening Up Education, printr-o serie de acțiuni concrete : medii de învățare și resurse educationale deschise, conectivitate, digital skills.

Problema identificată: sistemul informatic al administrației este fragmentat, ceea ce reprezintă o sarcină administrativă pentru cetățeni și întreprinderi. Regiunea Sud-Vest are rezultate slabe în ceea ce privește aplicarea soluțiilor smart în domeniile gestionate de administrația publică, serviciile publice digitale și digitalizarea întreprinderilor.

✓ Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Autoritățile și instituțiile publice sunt utilizatori majori ai energiei, gestionând clădirile administrației, spitale, școli, iluminat public și alte clădiri publice.

În regiunea Sud-Vest Oltenia sunt 956.978 locuințe din care 43,56% (416.944) sunt localizate în mediul urban și 56,44% din locuințe sunt localizate în mediul rural (540.034). În zona urbană, majoritatea locuințelor sunt în clădiri de tip bloc, în timp ce în zona rurală locuințele sunt case unifamiliale.

Conform Strategiei Naționale a Locuirii, majoritatea clădirilor rezidențiale utilizate astăzi au fost construite înainte de anul 1980 când nivelurile de izolare termică erau mult mai mici decât standardele curente și în lipsa unor standarde de eficiență privind anveloparea clădirii.

Conform INS, din totalul locuințelor existente în regiune, 91,46% sunt construite înainte de 1990. Pe medii de rezidență, 83,38% din locuințele din mediul urban și 97,71% din locuințele din mediul din regiune sunt construite înainte de 1990. Concluzia este că 90% din clădirile publice și rezidențiale sunt vechi și au nevoie de modernizări sau reabilitări (Grupele de vechime diferite au probleme și nevoi specifice; structurile din era comunistă au

în special nevoie de modernizări legate de eficiența energetică și întreținerea spațiilor comune, în timp ce structurile din perioada 1921-1940, precum și unele clădiri din era comunistă au nevoie și de consolidare seismică). La ultimul recensământ (2011) 87,31% din locuințele din regiunea Sud-Vest Oltenia nu beneficiaseră de reabilitare termică a locuinței, prin nicio modalitate. Distribuția locuințelor nereabilitate termic, la nivel de județe ale regiunii era, în anul 2011, următoarea: 83,33% Dolj, 85,15% Gorj, 87,25% Mehedinți, 91,70% Olt, 90,83% Vâlcea. Din prelucrarea datelor de la ultimul Recensământ, doar 4,92% din totalul locuințelor din regiune erau reabilitate termic (6,79% Dolj, 4,79% Gorj, 3,74 Mehedinți, 4,56% Olt, 3,36% Vâlcea). Utilizarea eficientă a energiei reprezintă o provocare nu numai din cauza resurselor limitate și creșterii continue a costurilor cu energia, dar și din punctul de vedere al schimbărilor climatice, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Probleme identificate: consum de energie ridicat în clădiri publice și rezidențiale.

✓ Regenerare urbana și spații verzi

La nivel național, spațiile verzi ocupă o suprafață de 26.905 ha. În Regiunea Sud-Vest Oltenia, spațiile verzi ocupă o suprafață de 2.754 ha, reprezentând 10% din totalul național al acestei categorii de terenuri.

#1. Indicele spațiului verde ce îi revine unui locuitor, în conformitate cu normele Organizației Mondiale a Sănătății, suprafața medie a spațiului verde este de 50 m²/locuitor, în timp ce standardul Uniunii Europene este de 26 m² /locuitor. Organizația Mondială a Sănătății recomandă ca spațiile verzi la nivel urban, unde să se poată face și activități sportive , să fie la cel puțin 15 minute de mers pe jos de zonele de locuit.

Blocările recente datorate pandemiei COVID-19 au arătat valoarea spațiilor urbane verzi pentru bunăstarea fizică și psihică a cetățenilor. Spațiile verzi pierd deseori în competiția pentru terenuri, deoarece ponderea populației care trăiește în zonele urbane continuă să crească. POR SV Oltenia își propune să inverseze aceste tendințe și să oprească pierderea ecosistemelor urbane verzi. Promovarea ecosistemelor sănătoase și a soluțiilor bazate pe natură ar trebui să fie integrate sistematic în planificarea urbană, inclusiv în spațiile publice.

#2. Doar cinci dintre municipiile reședință de județ din România îndeplinesc cerința de 26 de metri pătrați de spațiu verde pentru fiecare locuitor, iar din regiunea Sud-Vest Oltenia, niciuna nu se află printre acestea. (Craiova 13,8 mp/locuitor, Drobeta Turnu-Severin 19,3 mp/locuitor, Târgu-Jiu 6,2 mp/locuitor, Râmnicu Vâlcea 15,4 mp/locuitor, Slatina 17,2 mp/locuitor)¹. Se estimează că populația care locuiește în zonele urbane din Europa va crește, depășind cu puțin procentul de 80 % până în 2050.

În perioada de programare 2014-2020 au fost contractate pe POR, 5 proiecte prin Prioritatea de investiții 4.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului, în municipiile reședință de județ, Râmnicu Vâlcea (1), Târgu-Jiu (1) și Drobeta Turnu-Severin (3), proiecte aflate în curs de implementare. Prin Prioritatea de investiții 4.3 Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane, au fost contractate 6 proiecte, în localitățile Craiova (1), Târgu-Jiu (3), Drobeta Turnu-Severin(1), Râmnicu-Vâlcea (1), proiecte aflate în curs de implementare. Prin Prioritatea de investiții 5.2, au fost contractate 4 proiecte, în localitățile Băilești, Tismana, Brezoi, Călimănești.

Probleme identificate: spații verzi insuficiente, spații publice urbane degradate

✓ Dezvoltarea mobilității regionale și locale

Aproximativ 50 % din populația regiunii trăiește în mediul urban, respectiv în 40 de orașe și municipii, conform datelor statistice din 2018. Transportul în interiorul zonelor urbane reprezintă o parte vitală a funcționării acestor zone ca entități economice și sociale. Congestionarea traficului constituie o problemă în creștere în mai multe orașe, pe măsură ce numărul autoturismelor în proprietate personală crește. Numărul utilizatorilor transportului public din multe orașe și orașe mici nu a înregistrat o creștere spectaculoasă, luând în considerare o creștere corespunzătoare a numărului de autoturisme în proprietate privată. Lipsa fondurilor rămâne o problemă serioasă pentru orașele care fac eforturi conjugate de a inversa această tendință prin modernizarea infrastructurii și a serviciilor.

În orașele din Regiunea Oltenia transportul în comun este marcat de dificultăți. În cea mai mare parte acestea se datorează unui parc de mijloace de transport uzat fizic și moral, a unei rețele de străzi orașenești care datează de mai mulți zeci de ani având o lărgime insuficientă pentru a asigura un trafic fluent în condițiile creșterii numărului de automobile. Principalul mijloc de transport în comun îl reprezintă autobuzele și microbuzele, iar numărul călătorilor care utilizează mijloace ecologice de transport în comun (tramvai și troleibuz) reprezintă un procent de numai 22,08% respectiv 2,08% în Oltenia, comparativ cu 24,85% tramvai, 8,02% troleu, 9,64% metrou, în România sau, 56,06% tramvai și 18,35% troleu în Regiunea Vest. În regiunea Sud Vest Oltenia, în 2018, lungimea liniei simple de tramvai era de 34,4 km, acest mijloc de transport în comun fiind utilizat doar în județul Dolj. În regiunea există și 27,2 km linie simplă de troleu (în județul Gorj). În 2018 existau doar 29 tramvaie și 13 troleibuze în vreme ce numărul autobuzelor și microbuzelor a scăzut de la 365 la 296.

Totusi, în ultimii 2 ani, flota de autobuze s-a marit prin achizionarea de mijloace de transport cu emisii scazute prin POR 2014-2020.

În ceea ce privește mersul cu bicicleta, există infrastructură pentru bicicliști în unele orașe, dar este în general neregulată, nu formează o rețea unitară și este de multe ori prost întreținută. Promovarea mobilității alternative prin încurajarea formelor de transport alternativ (mersul pe bicicletă, car-pooling, car-sharing etc.) prin planificarea urbană și dezvoltarea unei infrastructuri adecvate pentru ciclism (piste pentru biciclete) și extinderea zonelor pietonale, în special în marile aglomerări urbane, aduce beneficii considerabile și dimensiunii Decarbonare - emisiile și absorbțiile GES.

POR vine în întâmpinarea problemelor prezentate mai sus, în mod direct, prin măsuri concrete de îmbunătățire a acestui domeniu și cu efecte pozitive asupra mediului (diminuarea poluanților rezultați din trafic, îmbunătățirea calității aerului, reducerea zgomotului în aglomerările urbane etc).

Problema identificata: atractivitate scazuta transportului public si poluare excesivă a zonelor urbane ca urmare a utilizării prioritare a transportului personal cu mașina

✓ Conectivitate regionala (îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T) si descongestionarea traficului

Regiunea Sud Vest Oltenia este traversata de 3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T): Axa prioritara 7 (rutiera), Axa prioritara 18 (fluviul Dunarea), Axa prioritara 22 (feroviara). În ceea ce privește lungimea drumurilor publice, în anul 2018, regiunea Sud Vest Oltenia se clasa pe locul 5 la nivel național, deținând o rețea rutieră de 11299 km, din care 2200 km drumuri naționale, 4646 km drumuri județene și 4453 km drumuri comunale.

În regiunea Sud-Vest, 43,30% din drumurile publice sunt modernizate, însemnând 4893 de km. În cazul drumurilor județene, procentul celor modernizate este cel mai scăzut din țară: 34,91%, respectiv 1.622 de km. Evaluarea Axei 6 din POR 2014-2020 indică în continuare nevoia semnificativă de finanțare a sectorului și importanța fondurilor europene ca investiții în drumurile județene.

In pofida fondurilor europene alocate in ultimii ani pentru modernizarea rețelei de drumuri județene, aceasta rămâne in continuare insuficient dezvoltată și de o calitate precara. Astfel, la nivel regional, in anul 2018, drumurile judetene erau in proportie de 65,09% nemodernizate, cel mai mare procent fiind inregistrat in judetul Olt (74,11%), urmat de judetele Dolj cu 73,36%, Valcea cu 68,86%, Mehedinti cu 59,33%, cel mai ridicat grad de

modernizare a drumurilor județene fiind în cazul județului Gorj, drumurile nemodernizate fiind în proporție de numai 43,61%.

Având în vedere că prioritizarea intervențiilor și abordarea strategică sunt elemente cheie ale procesului de programare pentru perioada 2021-2027, lista proiectelor de infrastructură rutieră de interes județean va fi aprobată prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională. Acestea vor fi analizate în cadrul Planului investitional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030, document strategic la nivel național care va conține investițiile în infrastructură de transport, orientate spre dezvoltarea coridoarelor multimodale transnaționale care traversează România. Această analiză are ca scop stabilirea relevanței proiectelor regionale pentru consolidarea conectivității naționale cu rețeaua TEN-T existentă și în curs de construcție.

În majoritatea orașelor și municipiilor, deficitul de infrastructură se reflectă într-o mobilitate redusă, trafic de tranzit ridicat la nivelul a numeroase localități care nu beneficiază de variante de ocolire, timpi mari de așteptare în trafic etc. Pentru a putea asigura condiții sigure de deplasare în mediul urban dar și pentru a putea dezvolta proiecte de mobilitate urbană va fi nevoie de susținerea procesului de modernizare a infrastructurii de transport rutier. În ultima perioadă, studiile de trafic și planurile de mobilitate urbană durabilă realizate în regiune arată un grad ridicat de congestie pe rețeaua rutieră, cu efectele negative asociate: poluare fonică și chimică crescute, niveluri ridicate de CO₂ deversate în atmosferă, întârzieri în realizarea călătoriilor, viteze comerciale reduse, etc., atât în aglomerările urbane, cât și pe drumurile dintre acestea. Pentru a elimina sau reduce aceste efecte negative ale transportului rutier, este nevoie de măsuri care să conducă la desconggestionarea traficului și orienteze călătorii către moduri de transport sustenabile (nemotorizate, cu mijloacele de transport nepoluante și/sau de transport public).

Problema identificată: Infrastructura rutieră regională insuficient conectată la rețeaua TEN-T (în regiune nu există nicio autostradă), grad ridicat de congestie pe rețeaua rutieră

✓ Îmbunătățirea infrastructurii de educație și adaptarea la cerințele de pe piața muncii

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2018/2019 populația școlară era de 324.446 persoane, (cu 14,95% mai puțin decât în anul 2011) cu excepția învățământului profesional și postliceal, fiind în scădere pe toate nivelele de învățământ. Era repartizată astfel: 46,54% se aflau în învățământul primar și gimnazial, 21,68% învățământ liceal, 15,05% învățământ preșcolar, 0,52% învățământ antepreșcolar, 2,44% învățământ profesional, 4,94% învățământ postliceal, 8,82% învățământ superior.

Scăderea populației în învățământul preuniversitar s-a manifestat atât în mediul urban cât și în mediul rural. Pe ansamblu, scăderea populației școlare în perioada 2011-2018, a fost de 11,03% în mediul urban (nivel preșcolar și liceal) și de 22,55% în mediul rural (nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal). În aceeași perioadă, numărul studenților a scăzut cu 2,45%. Analiza cifrelor având în vedere mediul de rezidență al școlii, arată o creștere continuă a numărului de elevi în învățământul primar, gimnazial din urban, în detrimentul mediului rural și procentul covârșitor al elevilor de liceu se regăsește în unitățile școlare din mediul urban, dată fiind distribuția rețelei școlare. Majoritatea județelor regiunii, păstrează o tendință de creștere a numărului de elevi în învățământul postliceal.

În regiune, începând din anul școlar 2014/2015, s-a acordat o atenție sporită învățământului profesional. Conform PRAI al Regiunii de Dezvoltare Sud Vest Oltenia, 2016-2025, agenții economici au formulat solicitări de școlarizare exprese, la care ISJ din regiune au răspuns în procent foarte mare, acest fapt reflectându-se în numărul din ce în ce mai mare de elevi în toate județele. Nevoile pieței muncii regionale și locale se îndreaptă în continuare spre pentru calificări de nivel 3, astfel încât continuarea susținerii pentru învățământul profesional și investițiile în infrastructura educațională sunt măsuri necesare pentru dezvoltarea unei relații de tip "win-win" între sistemul de învățământ și mediul economic.

În Sud-Vest Oltenia, procentul de cuprindere în unitățile școlare din mediul urban este dublu față de cel din unitățile de învățământ din mediul rural, situația fiind similară în toate județele regiunii, însă se observă o tendință de scădere. Raportat la grupe de vârstă, cuprinderea într-o formă de învățământ are cele mai mari valori pentru grupele corespunzătoare nivelurilor de educație primar - grupa de vârstă 7-10 ani (peste 90%) și gimnazial - grupa de vârstă 11-14 ani (peste 89%).

Pentru învățământul profesional și tehnic prezintă relevanță analiza gradului de cuprindere pentru grupa de vârstă 15-18 ani. La nivel regional, aceștia sunt cuprinși într-o formă de învățământ în procent de peste 76%. Evoluția este fluctuantă, însă este de remarcă scăderea înregistrată în regiune în intervalul 2014/2015-2016/2017, de la 80,8%, la 76,8%. În județele regiunii, scăderea minimă se înregistrează în județul Dolj (2,9%), iar cea maximă în județul Vâlcea (5,2%). În anul școlar 2017-2018, în regiunea Sud Vest Oltenia sunt constituite în învățământul profesional și tehnic, un număr de 996 de clase, cu un număr de 23273 de elevi. Majoritatea claselor de liceu tehnologic sunt în mediu urban, 879 de clase cu 20512 elevi, față de 117 clase cu 2761 elevi în mediul rural.

În regiune, discrepanța majoră se observă, între ratele de cuprindere pe medii de rezidență ale școlilor. Gradul de cuprindere în mediul urban este mult mai mare față de rural

pentru toate nivelurile. Spre exemplu, în anul școlar 2016/2017, la nivelul regiunii, cuprinderea a fost de 158,1% în urban, față de 14,6% în rural. (Dolj: 144% în urban, față de 16% în rural; Gorj: 161,4% în urban, față de 21,1% în rural; Mehedinți: 151,6% în urban, față de 14% în rural; Olt: 165,1% în urban, față de 13,6% în rural; Vâlcea: 177,4% în urban, față de 7,6% în rural (cea mai mare diferență între mediile de rezidență).

În regiunea Sud Vest Oltenia, în anul școlar 2017-2018 funcționau 114 școli IPT, din care 33 sunt în mediul rural. Conform PRAI SVO, prin proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2018-2019, unitățile IPT au prevăzute contracte-cadru pentru pregătirea practică a elevilor din învățământul profesional, cu un număr de 272 operatori economici, care și-au manifestat astfel intenția de organiza stagii de instruire în sediile proprii. Numărul de solicitări din partea mediului economic a fost mult mai mare, însă capacitatea de absorbție a sistemului de educație și formare profesională din județe este limitată de numărul de absolvenți de gimnaziu, care a avut o involuție accentuată în ultimii ani, de existența autorizării/acreditării pentru anumite calificări și de nevoia de formare a formațiunilor de studiu. Cel mai ridicat grad de solicitări din partea operatorilor economici este în județul Dolj, 1859 locuri solicitate, iar cel mai scăzut în județul Mehedinți, 430 de solicitări.

În anul școlar 2018/2019, regiunea Sud-Vest Oltenia avea cel mai mic număr (31.087) de PC-uri în infrastructura de învățământ, dintre toate regiunile. Acestea reprezentau 7,84% din totalul național.

Conform Strategiei privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023, în Oltenia, peste 60% dintre elevi sunt expusi fenomenului de supraaglomerare în unitățile de învățământ în județele Gorj și Vâlcea, între 40-60% în județele Dolj și Mehedinți și între 20-40% în județul Olt. Fenomenul de supraaglomerare este întâlnit în școlile din mediul urban. În contextul situației de pandemie create de virusul SARS-Cov-2, desfășurarea în bune condiții a procesului educațional a devenit o problema vitală pentru a evita o creștere rapidă a infecției cu coronavirus.

De asemenea, așa cum rezulta din Raportul de evaluare pentru Axa Prioritară 10 "Îmbunătățirea infrastructurii educaționale" a POR 2014-2020, infrastructura școlară joacă un rol important în asigurarea și îmbunătățirea participării la educație și a calității educației.

Problema identificată: supraaglomerarea spațiilor în unitățile de învățământ, infrastructura precară și dotare cu echipamente inadecvate

✓ Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

Oltenia beneficiază de importante resurse turistice, dar, în ciuda acestui fapt, importanța turismului în economia locală este relativ redusă, contribuind la PIB-ul regional

cu doar 1%. Turismul poate fi însă un vector esențial în dezvoltarea multor zone și în creșterea gradului de ocupare a forței de muncă într-o regiune în care alternativele nu sunt încă prea numeroase. Capacitatea de cazare turistică existentă la nivelul anului 2018 în regiunea S-V Oltenia atinge pragul de 22.244 de locuri de cazare, în creștere cu 5,92% față de anul 2017.

Turismul este unul dintre cele mai importante domenii economice pentru dezvoltarea regiunii. Are un rol important pentru regiune, oferă externalități ridicate pentru comerțul cu amănuntul, serviciile locale și pentru îmbunătățirea calității vieții de rezident, dar, în același timp, este influențat foarte mult de condițiile locale, cum ar fi transportul, servicii de petrecere a timpului liber și cultural.

Nevoile din sector acoperă probleme precum forța de muncă (muncitori calificați), infrastructura (cazare calitativă, paturi suficiente, infrastructură rutieră bună) și investiții în atractivitatea locului. Toate punctele care lipsesc din nevoile menționate anterior subminează potențialul unei anumite zone de a deveni un catalizator în regiune.

În regiune, există următoarele stațiuni balneare, balneo-climatice și stațiunile turistice în mediul urban: Novaci (judetul Gorj), Baile Govora, Baile Olanesti, Calimanesti- Caciulata, Horezu, Ocnele Mari (judetul Valcea) și în mediul rural: Baia de Fier, Sacelu, Polovragi, Pestisani (judetul Gorj), Bala (judetul Mehedinti), Voineasa (judetul Valcea). Acestea reprezintă o resursă majoră pentru turismul de odihnă și tratament, precum și pentru tratamentele medicale. Zona montană a Regiunii Sud – Vest și zona Dunării, cu un cadru natural deosebit la care se asociază, , numeroase monumente de arhitectură religioase sau civile, poate fi identificată ca zonă cu potențial turistic ridicat insuficient valorificat.

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, conform datelor oficiale publicate de Institutul National al Patrimoniului în anul 2015, se regăsesc 3.322 monumente istorice. În regiune, numărul acestora este repartizat la nivelul județelor componente astfel: 700 monumente în județul Dolj, 503 în județul Gorj, 570 în Mehedinti, 758 în Olt și 791 în județul Valcea. Dintr-un total 391 monumente clasificate categoria A, aproximativ 239 sunt amplasate în mediul rural. Patrimoniul cultural se confruntă însă cu provocări importante în ceea ce privește condițiile fizice care se deteriorează treptat. Starea majorității monumentelor este precară, iar calitatea siturilor de patrimoniu cultural sau a activităților legate de acesta este considerată slabă de către vizitatori. O bună parte dintre acestea necesită conservare, protejare sau investiții pentru dezvoltarea și valorificarea lor prin includerea în circuite turistice. Infrastructura publică de turism este în continuare precară. În ciuda investițiilor realizate în

perioadele anterioare de programare, nevoile privind modernizarea capacităților de primire și a bazelor de agrement rămân ridicate.

De asemenea, în regiune există infrastructuri turistice care pot fi reabilitate pentru a crește atractivitatea zonei atât pentru cetățeni, cât și pentru turiști. Totodată, dezvoltarea unor infrastructuri turistice în regiune ar putea contribui la creșterea atractivității și, implicit, a numărului de turiști.

Viziunea dezvoltării turismului în regiunea SV Oltenia corespunde Pilonului 2 din Cadrul European de acțiune: Patrimoniul cultural pentru o Europă durabilă: soluții inteligente pentru un viitor coerent și durabil. Pentru a exploata acest potențial, cadrul de acțiune implică trei direcții de acțiune care vizează a) regenerarea orașelor și a regiunilor prin patrimoniul cultural; b) promovarea reutilizării adaptive a clădirilor de patrimoniu; și c) echilibrarea accesului la patrimoniul cultural prin turism cultural durabil și patrimoniu natural.

Problema identificată: valorificare insuficientă a potențialului turistic

✓ Dezvoltare urbană durabilă

Pentru perioada de programare 2021-2027, Comisia Europeană a propus ca Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) să pună un accent mai puternic pe activitățile de dezvoltare urbană durabilă (DUD), statele membre fiind încurajate să aloce cel puțin 6% din fondurile FEDR dezvoltării integrate în zonele urbane.

Guvernanta urbană viitoare se va baza pe consultarea dintre autoritățile locale, regionale, naționale și societatea civilă, ONG-urile, organizațiile comunitare, sectorul privat etc. în luarea deciziilor (bugetare participativă, dezbateri publice, e-guvernanta, colaborări interinstituționale pe diferite niveluri etc.).

În perioada de programare 2021-2027 rolul Autorităților urbane va fi preluat de consiliile locale. Consiliile locale de la nivelul municipiilor reședință de județ/municipiilor/orașelor vor avea responsabilitatea selecției strategice a proiectelor (identificarea listei de proiecte prioritare), iar Autoritatea de Management va verifica proiectele din punct de vedere al eligibilității și respectării condițiilor de finanțare generale ale programului. Pentru îndeplinirea rolului pe care îl vor avea în selecția strategică a proiectelor consiliile locale vor trebui să elaboreze proceduri de selecție a proiectelor care să aibă la bază un set de criterii și subcriterii definite în mod clar de această structură, în raport cu necesitățile/prioritățile de la nivel local și coroborat cu prevederile europene.

Toate zonele urbane care accesează fonduri prealocate trebuie să aibă la bază o Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) și un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD),

care sa includa o lista de proiecte prioritare pentru intregul buget de investitii de capital estimat pentru perioada de implementare 2021-2029. Zonele urbane care acceseaza fonduri doar prin cereri de propuneri concurentiale (ex: orasele) au obligatia de a include proiectele finantate intr-o strategie sau un plan existent aprobat de consiliul local. Aceste strategii se vor concentra pe zona urbana si se pot extinde si in zona metropolitana/ZUF, in functie de necesitatile si prioritatile de dezvoltare stabilite de fiecare UAT urban.

In plus, finantarea proiectelor pentru mobilitate urbana este conditionata de existenta unui PMUD, instrument de planificare strategica teritoriala prin care este corelata dezvoltarea spatiala a localitatilor cu nevoile de mobilitate si transport ale persoanelor si marfurilor.

In prezent in Regiunea Oltenia exista doua zone metropolitane constituite sub forma unor Asociații de Dezvoltare Intercomunitara, si anume Zona Metropolitana Craiova, care cuprinde 24 de localitati, dintre care doua orase, și Zona Metropolitană Drobeta Turnu Severin, formată din 7 localități, dintre care un municipiu.

Avand in vedere ca in perioada 2014-2020 s-a constatat o lipsă de concentrare a resurselor, zonele urbane mari primind sume similare cu zonele urbane mici și pentru aceleași arii tematice, si analizand recomandarile Bancii Mondiale pentru urmatoarea perioada de programare (2021-2027), este necesar ca pentru centrele urbane mari sa fie pre-alocate fonduri pentru proiecte cu impact major in zona metropolitana/ZUF si/sau care realizeaza obiective de dezvoltare multiple.

Mecanismul de finanțare propus pentru diferitele categorii de zone urbane ține cont de nevoile dar și de capacitatea acestora de a pregăti propuneri viabile și de a implementa proiecte complexe. Propunerea de alocare a fondurilor pentru dezvoltare urbană în perioada 2021 – 2027 va fi detaliată pe 3 categorii de așezări urbane și anume, municipii reședință de județ, municipii și orașe. Algoritmul de calcul pentru fondurile alocate municipiilor reședință de județ va fi următorul: 35% din buget va fi distribuit în mod egal între toate municipiile reședință de județ, iar restul de 65% va fi distribuit municipiilor reședință de județ direct proporțional cu populația acestora. Pentru celelalte municipii algoritmul este similar.

Pentru municipiile reședință de județ și celelalte municipii, care vor beneficia de sume pre-alocate, se vor lansa apeluri necompetitive, iar pentru orașe se vor lansa apeluri competitive.

✓ Sistemul de management și control al POR SV

Sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din:

1. ADR Sud-Vest Oltenia care va îndeplini rolul de Autoritate de Management pentru program;

2. Comitetul de Monitorizare POR SV, structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic în monitorizarea și evaluarea implementării POR SV, care va reuni reprezentanții administrației publice, mediului academic, mediului de afaceri și societății civile;

3. Consiliul pentru Dezvoltare Regională SV cu rol de asumare și decizie.

Funcția de audit va fi îndeplinită de Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, conform prevederilor proiectului de Regulament Comun.

Intervențiile finanțate prin Programul Operațional Regional Sud-Vest Oltenia vor fi sincronizate cu cele realizate prin celelalte programe operaționale, precum și prin alte surse de finanțare naționale și europene.

Obiectivul de Politică 1

În domeniul cercetării/dezvoltării/inovării, intervențiile prevăzute prin POR SV Oltenia sunt complementare, în primul rând, celor realizate prin Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027. În timp ce POR SV va sprijini îmbunătățirea în principal performanța regională în materie de CDI în domeniile de specializare inteligentă RIS3, prin investiții în infrastructuri CDI în interesul IMM-urilor, POCIDIF vizează investiții la nivel național de dezvoltare a capacității CDI a organizațiilor publice de cercetare în mare parte, dar și a întreprinderilor mari.

Programul Operațional Sănătate (POS) conține intervenții complementare, unde sunt propuse spre finanțare infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin cercetarea în sănătate.

La nivel european, intervențiile se află în sinergie cu programul Orizont Europa pentru perioada 2021-2027, și Programul Spațial European.

Investițiile privind creșterea competitivității IMM-urilor sunt complementare intervențiilor propuse a se finanța prin POCIDIF, unde se va stimula accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor financiare. Intervențiile privind sprijinirea IMM sunt complementare și cu următoarele programe UE: COSME, EASME, InvestEU, Digital Innovation and Scale-up Initiative

Obiectivul de politică 2

Intervențiile finanțate prin Obiectivului de Politică 2 "O Europă mai verde, cu emisii scăzute de carbon", intervențiile prevăzute sunt complementare cu cele realizate prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027.

Măsurile de eficiență energetică sprijinite prin PODD privesc îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari, precum și măsuri de sprijin adiacente, precum sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare. Prin POR SV se finanțează creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale și publice, și posibil îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate.

În ceea ce privește îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării, PODD promovează conservarea naturii utilizând ca instrument principal dezvoltarea rețelei de arii protejate Natura 2000. Acțiunile din POR SV vizează sprijin pentru crearea/extinderea sau îmbunătățirea infrastructurii verzi, regenerarea spațiilor urbane degradate, conversia funcțională a terenurilor degradate.

În domeniul mobilității urbane, investițiile susținute prin Programul Operațional Transport (POT) 2021-2027), privind trenurile metropolitane, metrou și materialul rulant sunt complementare celor finanțate prin POR SV, care vizează creșterea utilizării transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologică, dezvoltarea infrastructurii urbane curate și infrastructură pentru realimentare cu combustibili alternativi.

Obiectivul de politică 3

În cadrul Obiectivului de Politică 3. „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale” intervențiile prevăzute prin POR SV sunt complementare cu cele realizate prin POT. Acțiunile promovate prin POT vizează dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier și feroviar, infrastructura rutieră și feroviară națională, îmbunătățirea mobilității naționale, transport multimodal, căi navigabile și porturi și siguranța rutieră. Investițiile POR SV constau, în schimb, în construirea/extinderea infrastructurii (rutiere) care asigură conectivitatea, directă sau indirectă, la rețeaua și nodurile TEN-T rutiere și în dezvoltarea infrastructurii rutiere și intermodale de marfă. Măsurile propuse au scopul de decongestionare, fluidizare și siguranță a traficului.

Obiectivul de politică 4

În cadrul Obiectivului de Politică 4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”, intervențiile privind îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii sunt complementare celor realizate prin Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2021-2027.

Acțiunile din POR SV vizează îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale prin construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea / echiparea infrastructurii

educaționale pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar, învățământul primar, gimnazial, liceal (non ÎPT), universitar și învățământul special organizat în unități de învățământ speciale, învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv campusuri. Acestea sunt completate de măsurile POEO, axate pe creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională, și adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii.

Totodată, intervențiile POR sunt complementare și celor din cadrul Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), ce include investiții prin DLRC în infrastructura educațională și măsuri pentru combaterea abandonului școlar al elevilor și accesul egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii. Se adaugă și complementaritatea cu măsurile POCIDIF, ce vizează digitalizarea în educație, urmărind investiții în echipamentele de infrastructură digitală necesare pentru creșterea interoperabilității în domeniul educației și interconectarea bazelor de date educaționale.

Impactul investițiilor finanțate prin POR 2021-2027 ca intervenții la nivel regional va asigura: modernizarea și dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare (IMM și Institute de CDI); promovarea specializării inteligente; dezvoltarea cercetării orientate către piață; atragerea unor antreprenori și echipe de cercetare-dezvoltare de înaltă calificare; transfer de cunoștințe și internaționalizare.

Pentru a consolida capacitatea CDI la nivelul regiunii SVO și pentru a dezvolta în continuare ecosistemul de inovare, se vor consolida și valorifica parteneriatele în domeniu pentru a accelera procesul de comercializare a inovării, inclusiv pe piețele internaționale.

Una dintre provocările la care acest obiectiv specific trebuie să răspundă va fi aceea de creare a unei legături mai strânse cu mediul de afaceri la nivel regional, în scopul transferului rezultatelor CDI în mediul privat, precum și intensificarea transferului tehnologic.

Pentru sprijinirea transferelor tehnologice și sprijinirea companiilor inovate, se urmăresc acțiuni care să vizeze investiții în active fixe corporale și necorporale, program pilot/schema de minimis, sprijin de scalare pentru întreprinderile cu potențial mare de creștere;

În acest sens, se are în vedere dezvoltarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare proprii ale organizațiilor de CDI și întreprinderilor, inclusiv prin promovarea unor măsuri de sprijin finanțate. De asemenea, se urmărește dezvoltarea, cu precădere, în domeniile de specializare inteligentă identificate în RIS regional, a structurilor integrate care reunesc companii și organizații de cercetare cu profil similar și/sau complementar.

În ceea ce privește cererea de CI, principalele provocări sunt reprezentate de necesitatea creșterii gradului de inovare, capacitatea de transfer a rezultatelor cercetării pe piață și capacitatea de absorbție a inovării în firme. Se au în vedere măsuri de remediere a blocajelor regionale specifice care frânează inovarea, cum ar fi lipsa de interacțiune dintre mediul de afaceri local/regional și mediul academic, urmărindu-se stimularea rezultatelor cercetării și a proiectelor cu grad ridicat de inovare și impact real pe piață

Prin intermediul acestui obiectiv vor fi sprijinite activități specifice realizării de investiții pentru dezvoltarea entităților de ITT, dezvoltarea capacităților în domeniul CDI, care să conducă la un nivel mai înalt de calificare și productivitate a forței de muncă, creșterea și/sau îmbunătățirea performanței bazei existente de întreprinderi inovative, etc.

Tipuri de acțiuni:

1. Sprijin pentru consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional în domeniile RIS 3, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri, prin operațiuni de tipul:

- activități de cercetare-inovare și investiții în organizațiile CDI pentru dezvoltarea infrastructurilor proprii și orientarea cercetării spre nevoile identificate în procesul de descoperire antreprenorială desfășurat la nivel regional;
- activități de cercetare-inovare și investiții în necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în procesul de descoperire antreprenorială; - activități de cercetare-inovare și investiții în întreprinderi necesare pentru validarea unui concept inovativ în IMM;
- Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces în microîntreprinderi și IMM-uri la nivel intern, inclusiv brevetare (abordare integrată pe lanțul valoric al inovării - activități CDI, valorizare produse/ servicii,

2. Dezvoltarea capacității de transfer tehnologic regional în domeniile RIS 3 regional

- Investiții în IMM pentru implementarea unui transfer tehnologic, inclusiv achiziția de servicii de la organizații CDI sau entități de transfer tehnologic;
- Sprijin pentru trecerea de la concept până la produs, dezvoltarea unui prototip minim viabil (MVP) (finanțare de tip proof of concept, inclusiv pentru inovatori persoane fizice care sunt obligați să își înființeze firme dacă se califică pentru finanțare – start-up-uri inovative)
- Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea/ dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor și prin facilitarea proceselor de transfer tehnologic la nivel de companii și alte organizații;

Principalele grupuri țintă vizate sunt:

- micro-întreprinderi, IMM, entități de transfer tehnologic, Parcuri științifice și tehnologice, universități, entități de cercetare, parteneriate
- cercetătorii și salariați implicați în activitățile de cercetare-dezvoltare.
- organizații CDI

Digitalizarea furnizează multe avantaje întreprinderilor: noi produse și servicii, tehnologii digitale, mai rapide și eficiente fluxuri de informații și cunoștințe, interconectivitate digitală, acces mai ușor la clienți potențiali și la piețe, etc. Accesul la finanțare al IMM-urilor pentru investițiile în digitalizare este dificil comparativ cu investițiile tradiționale și trebuie sprijinit prin finanțări pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini în continuare centrele de inovare digitală, laboratoarele vii (living labs) etc.;

Tipuri de acțiuni:

1. Sprijin pentru digitalizare în beneficiul IMM-urilor

- sustinerea unei structuri de sprijin sub forma unui HUB-uri de inovare digitală – Digital Innovation Hubs (DIH), care să ofere suport actorilor interesați
- adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri;

sprijin pentru activități economice electronice și procese economice în rețea, antreprenori web și start-upuri în domeniul TIC,

2. Servicii și aplicații TIC dedicate competențelor digitale și incluziunii digitale

- digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projection and video mapping;
- sprijin pentru digitizarea învățământului universitar prin asigurarea unei infrastructuri adecvate în vederea îmbunătățirii accesului la tehnologie, respective dezvoltarea infrastructurii rețelei naționale educaționale (învățământ universitar/preuniversitar/gimnazial) ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică/laboratoare.
- dezvoltarea universitatilor/liceelor tehnologice/alte unitati de învățământ ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare

Principalele acțiuni incluse în acest obiectiv specific vizează investițiile în sectorul microîntreprinderilor, IMM pentru dezvoltarea capacităților de producție, pentru

introducerea noilor tehnologii, sprijinirea tranziției industriale și pentru implementarea unor soluții de economie circulară. Sunt vizate acțiuni legate de sprijinirea dezvoltării unui sistem antreprenorial atractiv care să favorizeze competitivitatea, maturizarea start-up/ spin-off și dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.).

Tipuri de acțiuni:

- Creșterea competitivității în IMM-uri și microintreprinderi prin echipamente, tehnologii, utilaje;
- Dezvoltarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea structurilor de afaceri, incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcurilor industriale cu impact la nivel regional;

Complementar se va acorda sprijin pentru activitățile de internaționalizare, care vor urmări printre altele: dezvoltarea unor strategii de export, a unor instrumente de marketing, participarea la târgurile de tehnologie Europene, evenimentele de brokeraj și matchmaking, aderarea IMM regionale la rețele de europene.

Grupuri țintă:

- antreprenori
- microintreprinderi, IMM-uri, întreprinderi mari
- start-up-urile, spin-off-urile și IMM-urile nou înființate
- structuri suport pentru afaceri din categoriile incubatoare, acceleratoare
- consumatorii finali ai noilor produse și servicii

Conform DESI 2020 pentru România, în ultimii trei ani, România s-a clasat pe ultimul loc în rândul statelor membre ale UE în ceea ce privește serviciile publice digitale. În ceea ce privește utilizarea internetului și activitățile legate de utilizarea serviciilor de e-guvernare, RO înregistrează un nivel foarte scăzut, astfel, patru regiuni au rezultate foarte slabe: Regiunea Vest și Sud-Vest Oltenia 9 %, Regiunea Nord-Est 7 % și Regiunea Sud-Est 3 % (conform RT2020).

Digitizarea serviciilor publice locale este în prezent neunitară și inegală. În multe cazuri, dezvoltarea serviciilor digitale pentru cetățeni la nivel local este împiedicată de lipsa capacității tehnice și / sau a resurselor bugetare în administrațiile locale. O soluție pentru a aborda această problemă poate fi crearea unor infrastructuri la nivel regional / județean, care să permită accesul și crearea de servicii IT disponibile mai multor administrații publice locale. Pe de o parte, aceste centre de infrastructură IT ar crea beneficii pentru autoritățile locale, cum ar fi accesul la infrastructuri și servicii derivate cu costuri mult mai reduse

(economii de scară), inclusiv pentru autorități publice mici în care astfel de servicii sunt în prezent complet indisponibile. Pe de altă parte, cetățenii care trăiesc în aceste comunități ar beneficia de servicii electronice, de reducere a birocrăției și de îmbunătățire a serviciilor publice.

Obiectivele principale ale investițiilor realizate de autoritățile publice locale trebuie să fie concepute pentru a încuraja activitățile economice sustenabile, reducerea impactului asupra mediului și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor bazate pe tehnologia informațiilor. Conceptul Smart City abordează aceste procese de schimbări complexe necesare pentru creșterea calității vieții în regim de eficientizare a consumului de resurse. Un oraș inteligent este acela care folosește tehnologia modernă pentru a îmbunătăți viața locuitorilor, contribuind spre exemplu la fluidizarea traficului, reducerea poluării și consumului de energie, facilitarea relației cetățenilor cu autoritățile, îmbunătățirea condițiilor de locuit și a sistemelor de sănătate și educație.

În cadrul Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligență, unul din domeniile de specializare identificate este IT și digitalizare, cu următoarele sub domenii: Dezvoltare de noi produse TIC hardware & software și soluții de testare, Smart City & Smart Village.

Tipurile de acțiuni propuse în cadrul acestei axe prioritare au ca scop promovarea utilizării tehnologiilor digitale pentru dezvoltarea sustenabilă a orașelor din regiune. Se urmărește implementarea de proiecte ce utilizează soluții și tehnologii „smart” în diverse domenii, în funcție de nevoile specifice, dar și facilitarea tranziției către o administrație eficientă prin digitalizarea și interoperabilitatea serviciilor publice în beneficiul cetățenilor.

Prin urmare, prin tipurile de acțiuni care vor fi finanțate în cadrul Axei Prioritare 2 vor fi asigurate premisele pentru furnizarea de serviciilor publice performante, bazate pe utilizarea tehnologiei informațiilor TIC, ce va permite crearea orașelor inteligente – smart city.

Tipuri de acțiuni:

✓ Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, sisteme GIS, banca de date, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane;

✓ Soluții de digitalizare și interoperabilitate pentru administrația publică și crearea unor infrastructuri centralizate pentru a putea permite accesul și crearea de servicii TIC, inclusiv asigurarea unei cooperări între serviciile administrației publice locale și instituțiile publice;

Ambele tipuri de actiuni pot viza:

- achiziția de echipamente specifice (senzori, camere supraveghere, servere, stații de lucru, echipamente rețea date etc)
- securitate cibernetică;
- achiziție softuri (sistem operare, softuri gestionare baze de date, softuri specifice GIS etc)
- lucrări de realizare a infrastructurii specifice (rețele transmitere date, montare senzori/camere și echipamente specifice) și lucrări de infrastructură
- servicii de creare a aplicațiilor specifice (gestionare/prelucrare date, interfața cu utilizatorii, platforme web etc)

Se va avea în vedere complementaritatea cu PODCIDIF, prioritățile privind Digitalizarea în educație, Digitalizarea în cultură, Digitalizarea în administrația publică centrală.

Principalele grupuri țintă:

- cetățenii, mai ales cei care locuiesc în orașele/municipiile în vederea unei cooperări cu autoritățile publice locale sau cu instituțiile publice. (locuitorii zonelor urbane, utilizatorii serviciilor publice digitalizate - persoane fizice sau juridice)
- personalul din cadrul Unităților Administrative Teritoriale (UAT comuna, oraș, județ) sau instituțiilor publice;

Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Directiva privind eficiența energetică (EED), adoptată în 2012, a impus statelor membre adoptarea de ținte indicative naționale pentru eficiență energetică pentru 2020. Pentru atingerea țintei mult mai ambițioase, de 32,5% pentru 2030, sunt necesare măsuri noi, aduse prin revizuirea EED.

Din analiza fondului de clădiri rezidențiale, rezultă că energia pentru încălzire reprezintă aproximativ 55% din consumul total de energie în apartamente și până la 80% în casele individuale, iar în funcție de zona climatică, o locuință unifamilială consumă în medie cu 24% mai multă energie per m² comparativ cu o locuință (apartament) din blocurile de locuințe. Datorită stării clădirilor, în principal din cauza neefectuării reparațiilor la acestea, îndeosebi în cazul blocurilor de locuințe din zonele urbane și, parțial, în cazul caselor unifamiliale din zonele rurale, aproximativ 58% din blocurile de locuințe existente (cca. 2,4 milioane de apartamente) construite înainte de 1985 necesită reabilitare și modernizare termică.

Clădirile nerezidențiale reprezintă 18% din suprafața totală construită și aproximativ 5% din totalul fondului imobiliar, în care sunt incluse aici majoritatea clădirilor publice.

Spațiile ocupate de administrația publică, instituții publice, clădirile educaționale și cele comerciale determină împreună aproximativ 75% din consumul nerezidențial de energie, fiecare reprezentând 20-25% din total. Clădirile publice se definesc ca acele clădiri care sunt deținute de autorități publice și clădiri deținute de o organizație non-profit, atâta timp cât acestea urmăresc obiective de interes general precum educație, sănătate, mediu și transport. De exemplu, clădiri pentru administrația publică, școli, spitale etc

Conform Strategiei naționale a locuirii 2019-2030 (pg.12), în anul 1990, 85% din stocul de locuințe din România era construit după anul 1945, reprezentând în prezent o provocare din punct de vedere al întreținerii acestui fond consistent de clădiri aflate în proces de degradare fizică și/sau structurală.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, ponderea locuințelor construite după 1990 este de 8,54% (16,62% în mediul urban și 2,29% în mediul rural).

Impactul unei renovări energetice durabile a clădirilor se concretizează prin beneficii economice – crearea de locuri de muncă, stimularea investițiilor și valorile mai mari ale proprietăților –, beneficii sociale – mai ales în ceea ce privește creșterea accesibilității financiare pentru familiile cu venituri modeste și pentru a aborda problema sărăciei energetice – beneficii pentru sănătate, locuințele având mai puține zone reci și curenți de aer, mai puțin condens și o predispoziție mai redusă la mușcături, precum și o calitate mai ridicată a aerului din interior. Nu în ultimul rând, renovarea energetică durabilă a clădirilor aduce beneficii pentru mediul înconjurător, clădirile reprezentând cea mai mare sursă de emisii de CO₂ și contribuind astfel semnificativ la schimbările climatice.

Conform Strategiei naționale a locuirii, în România apartamentele sunt conectate la rețelele de încălzire centrală prin care căldura este livrată în principal de la instalații de cogenerare care utilizează gaze naturale, cărbune sau produse petroliere. Rețelele de încălzire centralizată sunt de obicei extrem de ineficiente din cauza tehnologiei învechite și a echipamentului prost întreținut. S-a estimat că în anul 2011, aproximativ 30% din energia termică produsă în România a fost pierdută înainte de a ajunge la consumatori, de trei ori mai mult decât în alte țări UE.

Consumul de căldură în clădirile construite înainte de anul 1990 este de aproximativ patru ori mai mare decât în clădirile construite în conformitate cu standardul actual de construcție.

Tipuri de acțiuni pentru promovarea eficienței energetice:

1. Investiții în clădirile rezidențiale/industriale în vederea asigurării/creșterii eficienței energetice, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și

vulnerabilitate la riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie;

2. Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/creșterii eficienței energetice, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie;

Enumerarea tipurilor de acțiuni vizate nu este exhaustivă având în vedere faptul că acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face și intervenții asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investiții vizat.

Grup tinta: cetățenii (persoane fizice din urban și rural) care utilizează clădirile (proprietarii și utilizatorii clădirilor reabilite)

Investitiile se vor realiza atât în mediul urban cât și în mediul rural. În cazul municipiilor reședința de județ care vor beneficia de o alocare financiară dedicată, investiția trebuie să se regăsească în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană.

Pentru toate investițiile propuse (inclusiv de municipiile reședința de județ) este obligatorie încadrarea în cel puțin un document strategic relevant care prevede măsuri în domeniul eficienței energetice.

Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Zonele urbane reprezintă provocări specifice pentru mediu și sănătatea umană, dar acestea oferă și oportunități pentru utilizarea resurselor într-un mod mai eficient. Uniunea Europeană încurajează orașele să devină mai verzi prin inițiative precum premiul Capitala europeană verde, premiul Frunza verde europeană și Instrumentul „Orașul verde”.

Conform legii nr. 24/2007, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, autoritățile administrației publice locale au obligația să țină evidența spațiilor verzi de pe teritoriul unităților administrative, prin constituirea registrelor locale ale spațiilor verzi, pe care le actualizează ori de câte ori intervin modificări. Totodată, OUG nr. 114/2007 pentru realizarea standardelor referitoare la suprafața spațiilor verzi urbane, în conformitate cu normele Uniunii Europene, prevede realizarea de demersuri și acțiuni: stoparea diminuării și degradării spațiilor verzi intraurbane și periurbane, conservarea suprafețelor verzi existente, reabilitarea zonelor verzi degradate, intraurbane și periurbane, realizarea de noi spații verzi în interiorul localităților urbane, amenajarea parcurilor cu alei, locuri de joacă și mobilier urban specific și extinderea perdelor de protecție în zonele industrializate.

Spațiile urbane verzi, de la parcuri și grădini până la acoperișuri verzi și ferme urbane, oferă o gamă largă de beneficii pentru oameni. De asemenea, oferă oportunități pentru întreprinderi și un refugiu pentru natură. Acestea reduc poluarea aerului, apei și zgomotului,

asigură protecție împotriva inundațiilor, secetei și valurilor de căldură și mențin o conexiune între oameni și natură.

Reducerea activității industriale, dar și noile reglementări care solicită ca activitățile industriale să nu se desfășoare în zonele urbane a determinat existența multor spații degradate sau neutilizate. Pentru rezolvarea acestor situații, sunt necesare investiții pentru repunerea în valoare a spațiilor urbane degradate și terenurilor abandonate, pentru crearea de infrastructură verde, coridoare ecologice și măsurile împotriva poluării.

Rolul pe care intervențiile de revitalizare urbană îl au la îmbunătățirea calității vieții, în afara unei conexiuni logice între intervenții și efectele lor (creșterea suprafețelor spațiilor verzi) conduce cu siguranță la reducerea poluării, amenajarea unor spații de recreere și socializare în locul unor suprafețe nu numai inestetice, dar și insalubre.

Tipuri de acțiuni:

1. Sprijin pentru crearea, extinderea sau îmbunătățirea infrastructurii verzi (parcuri, zone din orașe, grădini, acoperișuri verzi, grădini urbane etc)
2. Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane.
3. Conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/abandonate.

Reconversia și/sau reutilizarea spațiilor și terenurilor abandonate, degradate, a altor terenuri urbane care sunt vacante sau neutilizate corespunzător transformarea lor în zone verzi, de agrement și recreere pentru populație ar putea îmbunătăți condițiile de viață ale locuitorilor. Revitalizarea urbană poate fi o soluție adecvată pentru reducerea cererii pentru folosirea de terenuri noi și utilizarea eficientă a resurselor.

Enumerarea tipurilor de acțiuni vizate nu este exhaustivă având în vedere faptul că acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face și intervenții asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investiții vizat.

Investițiile privind crearea, extinderea sau îmbunătățirea infrastructurii verzi (parcuri, zone din orașe, grădini, acoperișuri verzi, grădini urbane etc) sau regenerarea spațiilor urbane degradate se vor concentra în zonele urbane funcționale, în baza strategiilor integrate de dezvoltare urbană (pentru orașe/municipii) sau a altor strategii de dezvoltare .

Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

Analiza succintă a sistemelor de transport public local, realizată pe baza datelor și informațiilor existente în Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă ale municipiilor reședință de județ, categorie de zone urbane în care este funcțional serviciul de transport public local, relevă probleme cvasi-uniforme, precum starea tehnică precară a infrastructurii, vechimea mijloacelor de transport, lipsa sistemelor de management pentru transportul public. În lipsa

investițiilor, în ultimii ani s-a produs accentuarea acestor deficiențe, concomitent cu reducerea atractivității modului de transport public. Problemele semnalate sunt însoțite de efecte negative, care conduc la reducerea calității vieții cetățenilor (poluare atmosferică, poluare fonică, emisii de gaze cu efect de seră, costuri ridicate ale deplasării, nivel scăzut de accesibilitate și siguranță).

În celelalte zone urbane din regiune nu se regăsesc sisteme de transport public local funcționale, deși serviciul de transport public local de persoane face parte din sfera serviciilor comunitare de utilitate publică și ar trebui să fie prezent în majoritatea zonelor urbane.

La nivelul sistemului de transport public nu sunt implementate soluții de management al traficului care să asigure prioritizarea accesului pentru mijloacele de transport public, motiv pentru care adesea autobuzele traversează zone afectate de congestie și gâtuiuri ale fluxurilor de trafic, ceea ce conduce la întârzieri semnificative și la nerespectarea graficului de circulație.

Municipiile reședință de județ, care au potențial semnificativ de creștere și impact la nivel sub-regional, se confruntă cu creșterea continuă a intensității traficului, care generează un grad sporit de poluare, blocaje în trafic, pierderi economice, număr sporit de accidente, probleme de sănătate pentru cetățeni precum și consumuri mari de carburanți din surse neregenerabile, pe fondul atractivității scăzute a transportului public. În cazul celorlalte zone urbane, principalele probleme de mobilitate sunt legate de accesibilitatea teritorială redusă a rețelei de transport public, generată în principal de calitatea precară a infrastructurii stradale.

Expansiunea urbană necontrolată este una din principalele provocări pentru orașele mari, iar regiunea Sud-Vest Oltenia nu a fost ocolită de acest fenomen. Așezările adiacente au preluat valurile succesive de expansiune, ceea ce a făcut ca populația acestora să crească semnificativ în ultimii 10 ani. Din păcate această creștere este una nesustenabilă și haotică. Noile dezvoltări nu beneficiază de dotări și infrastructură de transport și funcționează preponderent precum cartiere dormitor. În lipsa dotărilor, obiectivelor de interes și a locurilor de muncă noile zone rezidențiale din periurban generează deplasări frecvente către centrul urban. Infrastructura de transport nu este adaptată pentru a susține acest număr ridicat de deplasări. Transportul public reușește cu greu să deservească aceste zone și acest aspect face ca o mare parte din noile dezvoltări să fie dependente de autovehiculul personal ceea ce suprasolicitează legăturile rutiere cu centrul urban.

În acest sens, pentru a putea asigura o reconfigurare treptată a zonelor de expansiune va fi nevoie de: a) creșterea conectivității prin dezvoltarea de noi legături durabile (piste pentru biciclete, benzi dedicate transport public, etc.); b) modernizarea și extinderea flotei

pentru a putea asigura o frecvență mai mare a transportului public metropolitan (inclusiv înființare transport public metropolitan la municipiile cu zone ample de expansiune), c) dezvoltarea facilităților de tip park & ride.

Investițiile în stații de transport public au fost foarte reduse în ultimii ani, iar accesul la informații în ceea ce privește orarul sau sosirea în stație a mijloacelor de transport public este încă precar.

Progresul în ceea ce privește infrastructura pentru biciclete este încă lent. Pistele realizate în numeroase au avut greșeli serioase de proiectare, ceea ce a dus la desființarea lor sau la o utilizare slabă. Lipsa facilităților care să permită o deplasare sigură a bicicliștilor în mediul urban este principalul motiv pentru care ponderea acestui mod de deplasare este încă redus (sub 5%).

În ceea ce privește zonele pietonale, s-au derulat numeroase proiecte orientate către revitalizarea spațiilor publice (piațetă, piață sau scuar). Principalele probleme în ceea ce privește zonele pietonale se rezumă preponderent la spațiul utilizabil al trotuarelor. Fie că este vorba de lipsa sau subdimensionarea trotuarelor (mai ales în zonele de expansiune din periurban) sau de faptul că acestea sunt ocupate de parcuri neregulate (preponderent în zone centrale sau în alte zone cu mulți generatori de trafic).

În acest sens, pentru a crește ponderea modalităților active de transport va fi nevoie în primul rând extinderea infrastructurii pentru biciclete (inclusiv dotări aferente: parcuri, sisteme închiriat biciclete, stații „self care”, etc.). În ceea ce privește deplasările pietonale, trebuie susținută în continuare procesul de pietonizare, mai ales a zonelor centrale dar se resimte nevoia de a interveni și în zonele rezidențiale.

Tipuri de acțiuni:

1. Sprijin pentru transport urban sustenabil si durabil:

- coridor de mobilitate, alcătuit din unul sau mai multe propuneri/proiecte din PMUD-urile aprobate, considerat strategic la nivelul autorității publice locale care să sprijine transportul public în comun de călători, circulația bicicliștilor și/sau circulația pietonilor;
- Dezvoltarea (extindere/modernizare) infrastructurii necesare pentru o utilizare eficientă a transportului public;
- Achiziționarea de material rulant electric/vehicule ecologice, inclusiv pentru proiecte de introducere a transportului public în localități urbane;
- Modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public și infrastructura tehnică aferentă, inclusiv construire depouri noi;

- îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații și terminale intermodale pentru mijloacele de transport în comun;
- construire infrastructură necesară transportului electric (inclusiv stații de alimentare a automobilelor electrice);
- statii/puncte de incarcare;
- realizarea de parcare, sisteme de tip park and ride;
- extinderea, respectiv modernizarea transportului public urban cu mijloace ecologice;
- Achizitia de mijloace de transport /microbuze pentru pentru transportul elevilor
- Crearea/modernizarea traseelor pentru pietoni; • investiții în infrastructura pentru biciclete și pietoni, sisteme de inchiriere biciclete, etc

2. Digitalizarea transportului urban

- masuri pentru digitalizarea transportului urban (ex.: sisteme de e - ticketing pentru călători, sistematizarea intersectiilor etc.)

Enumerarea tipurilor de actiuni vizate nu este exhaustiva avand in vedere faptul ca acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face si interventii asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investitii vizat.

Teritoriile vizate de aceste interventii sunt cele care acopera zona urbana functionala a municipiilor si oraselor asa cum este definita in documentele strategice. Documentele strategice referitoare la dezvoltarea urbana durabila (SIDU si PMUD) elaborate de catre municipiile resedinta de judet din Regiunea SV Oltenia (categoria de zone urbane în care serviciile de transport public local sunt cel mai dezvoltate) contin obiective legate de modernizarea si imbunatatirea serviciilor publice de transport, incurajarea utilizării transportului public și a celui nemotorizat si dezvoltarea infrastructurii pentru moduri de transport alternative.

Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Regiunea Sud-Vest Oltenia este regiune de graniță, traversată de Axa prioritară 7 (rutieră), Axa prioritară 18 (fluviul Dunărea) și Axa prioritară 22 (feroviară). Conexiunile rutiere cu Europa și restul țării se realizează prin drumuri europene și drumuri naționale principale și secundare care străbat regiunea, conectivitatea și accesibilitatea în regiune fiind însă asigurate, în principal, printr-o rețea de drumuri județene și locale, care asigură accesibilitatea pentru localitățile care nu sunt conectate la rețeaua de drumuri naționale și europene, la unele zone turistice sau economice din regiune.

Ponderea drumurilor județene la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, în totalul drumurilor publice din regiune, este de 41,12%. La nivelul regiunii, modernizarile de drumuri județene s-au concretizat în scăderea procentului de drumuri pietruite sau de pamant concomitent cu creșterea procentului drumurilor cu îmbracaminti ușoare rutiere precum și în reabilitarea unor drumuri degradate.

Din totalul drumurilor județene la nivel regional doar 34% sunt modernizate cu îmbracaminti asfaltice de tip greu și mediu, jumătate au îmbrăcămînți rutiere ușoare, 10% sunt drumuri județene pietruite și 2% drumuri județene de pământ.

Deși au existat investiții în modernizarea de drumuri, în regiunea Sud-Vest Oltenia, procentul drumurilor județene modernizate, cu îmbracaminti asfaltice de tip greu și mediu, a scăzut de la 42,17% în 2011, la 34,91% în 2018.

Pe ansamblu, la nivelul regiunii, modernizarile de drumuri județene în perioada 2011-2018 s-au concretizat în scăderea procentului de drumuri pietruite, de la 18,03% la 11,01%, și a procentului de drumuri de pamant, de la 2,57% la 2,30%, concomitent cu creșterea procentului drumurilor cu îmbracaminti ușoare rutiere (37,23% în 2011, 51,81% în 2018). Ponderea drumurilor județene la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, în totalul drumurilor publice din regiune, este de 41,12%.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, rețeaua de drumuri publice s-a dezvoltat ca urmare a necesității de a oferi legături rutiere între orașe și astfel, noile drumuri au urmat vechile aliniamente. Rezultatul a fost crearea multor sate și orașe dispuse liniar de-a lungul drumurilor, fără sosea de centură, tot traficul local și de tranzit trebuind să treacă prin centrul localității. Din cauza lipsei investițiilor în drumurile secundare (mai ales în zonele rurale), localitățile lineare (dispuse de-a lungul și pe ambele părți ale drumului) au continuat să se dezvolte de-a lungul drumurilor naționale.

Pentru fluidizarea traficului de tranzit se impune construirea unor variante ocolitoare. Centurile ocolitoare reprezintă o soluție care ajută la decongestionarea traficului greu și de tranzit și la realizarea mobilității urbane durabile la nivelul orașelor din regiune, existența acestora reprezentând un aspect important în creșterea accesibilității și mobilității.

La nivel regional doar municipiul Craiova are centură ocolitoare la nivel de drum expres, restul orașelor mari având străzi limitrofe care ajută la decongestionarea traficului de tranzit. În orașele mai mici (ex. Filiași, Balș, Horezu) fără opțiuni de ocolire, traficul de tranzit în interiorul localităților generează frecvent gâtuiuri și congestii, durate de deplasare crescute, fiind și un factor de poluare fonică și cu noxe.

Orașele mici, în mare parte, nu dispun de centuri ocolitoare iar traficul greu străbate practic zona centrală a localităților. Acest aspect suprasolicitează infrastructura de transport local și afectează într-un mod negativ calitatea aerului și siguranța rutieră. Tot din această cauză este îngreunată realizarea unor proiecte de mobilitate urbană destinate promovării traficului pietonal sau modurilor alternative de transport.

Studiile de trafic și planurile de mobilitate urbană durabilă realizate în regiune arată un grad ridicat de congestie pe rețeaua rutieră, cu efectele negative asociate: poluare fonică și chimică crescute, niveluri ridicate de CO₂ deversate în atmosferă, întârzieri în realizarea călătoriilor, viteze comerciale reduse, etc., atât în aglomerările urbane, cât și pe drumurile dintre acestea.

Având în vedere că în regiunea Sud-Vest Oltenia nu există nicio autostradă sau drumuri expres între orașele din regiune, este nevoie de implementarea unor măsuri care să contribuie la decongestionarea traficului pentru a elimina sau reduce efectele negative ale transportului rutier.

Investițiile în dezvoltarea și modernizarea rețelei TEN-T precum și a conexiunilor la aceasta constituie o prioritate în Regiunea Oltenia având în vedere importanța acestora pentru crearea unui sistem de transport sustenabil și eficient.

Tipuri de acțiuni:

- Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau cu rețeaua TEN-T, construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres.

- Sprijin pentru investiții care vizează soluții de decongestionare a traficului în mediul urban (centuri ocolitoare, pasaje, modernizare străzi, pasaje pietonale, etc);

Enumerarea tipurilor de acțiuni vizate nu este exhaustivă având în vedere faptul că acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face și intervenții asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investiții vizat.

Grupul tinta este reprezentat de:

- Cetățenii din unitățile administrativ teritoriale
- locuitorii zonelor traversate de drum și operatorii economici
- turiștii

Investitiile vor fi finanțate în baza Strategiilor de Dezvoltare (pentru UAT Județ) sau PDR și în baza PMUD pentru UAT municipii și orașe.

Îmbunătățirea accesului la servicii inclusive și de calitate în educație, instruire și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv prin promovarea adaptării la educația și instruirea de la distanță și on-line

Infrastructura educațională constituie un element vital ale mediilor de învățare din școli și universități. La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia în 2018 erau 730 unități de învățământ (10,4% din totalul național) în scădere față de anul 2011, scădere care s-a manifestat atât în mediul urban cat si in mediul rural.

Pe medii de rezidență, în Sud-Vest Oltenia, în anul 2018, 43,15% (315) din unitățile de învățământ erau în mediul urban și 56,85% (415) erau în mediul rural, distribuția fiind inversă față de situația la nivel național (55,47% în medul urban și 44,53% în mediul rural).

În anul 2018, unitățile de învățământ din mediul urban din Oltenia, reprezentau 8,09% din totalul unităților de învățământ din mediul urban la nivel național (în scădere față de 2011 când reprezentau 8,19%) iar unitățile de învățământ din mediul rural reprezentau 13,28% din totalul unităților de învățământ din mediul rural la nivel național.

În anul școlar 2018/2019 89,45% din unitățile de învățământ în regiune erau în învățământul preuniversitar, 10,14% în învățământul preșcolar și 0,41% în învățământul superior. Față de anul 2011 ponderea unităților din învățământul preuniversitar a crescut (86,56% în 2011) iar a celor din învățământul preșcolar (12,90% în 2011) și superior (0,51% în 2011) a scăzut.

În vreme ce în mediul urban, ponderea unităților de învățământ pe niveluri de educație urmeaza oarecum structura de la nivel regional, în mediul rural infrastructura de învățământ este constituită într-o proporție covârșitoare din unități în învățământul preuniversitar (99,52%) din care primar și gimnazial (91,04%) și doar în mică măsură din unități de învățământ preșcolar (0,48%).

În Oltenia, în 2018, numărul de săli de clasă ce includ cabinete școlare și amfiteatre era de 14.108. Numărul de laboratoare școlare în regiune era de 2403 iar al atelierelor școlare de 440. Față de anul 2011, la nivelul regiunii, numărul laboratoarelor a crescut cu 3,09%, iar cel al atelierelor școlare a scăzut cu 21,57%.

Unul din posibilele motive pentru care s-a întâmplat acest lucru este acela că, în corelare cu dezvoltările curriculare pentru învățământul profesional, cea mai mare parte a instruirii practice se desfășoară la agentul economic.

Starea precară a spațiilor de învățământ, a echipamentelor educaționale, precum și a facilităților aferente indică o evidentă subfinanțare a sectorului de educație și formare profesională. Starea și accesibilitatea infrastructurii educaționale și a dotărilor aferente contribuie semnificativ la realizarea obiectivelor specifice privind asigurarea calității și a accesului la educație. Fondurile atrase prin programe cu finanțare externă și cele alocate din

bugetul de stat pentru investiții în unități de învățământ (cu precădere preuniversitar), nu acoperă necesarul de reabilitare a infrastructurii educaționale.

Transformarea grupei pregătitoare în clasa 0 și includerea acesteia în ciclul învățământului primar a crescut cererea și concomitent suprasolicitarea infrastructurii învățământului primar.

La nivelul învățământului obligatoriu sunt necesare investiții pentru reabilitarea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii educaționale pentru a sprijini dezvoltarea unor metode și tehnologii de predare inovatoare și eficace. Aceste investiții vor asigura premisele creșterii capacității de școlarizare a unităților din învățământul obligatoriu, îmbunătățind astfel condițiile de acces la educație. Intervențiile POR 2021-2027 vor fi complementare intervențiilor realizate din alte surse, respectiv bugetul de stat, bugetele locale, împrumuturi externe.

Sistemele educaționale și de formare profesională trebuie să se adapteze atât la cerințele societății cunoașterii cât și la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă. Instituțiile de învățământ superior, prin facilitățile de predare și cercetare, pot contribui la îmbunătățirea competențelor, în special în cazul profesiilor pentru care există o cerere mare pe piața forței de muncă, inclusiv a acțiunilor de formare comune și a stagiilor de practică în societățile comerciale;

Literatura de specialitate, analiza multidimensională, cât și evaluările de impact ale POR, indică faptul că mediul de învățare este esențial pentru siguranța elevilor și confortul acestora și că supraglomerarea sau condițiile improprie afectează procesul de învățare. Fenomenul de supraaglomerare predomină în școlile secundare și din mediul urban, 24% dintre elevii din mediul urban și 23% dintre elevii din învățământul secundar fiind expuși acestui fenomen.

Capacitatea insuficientă a sălilor de clasă ar putea conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum: repetenția, adecvarea vârstei elevilor la nivelul clasei și abandonul școlar. Analiza arată că supraaglomerarea este corelată statistic semnificativ cu repetenția (0,102), abandonul (0,099) și adecvarea vârstei la nivelul clasei (0,154) în cazul învățământului secundar superior.

Asigurarea bazei materiale minime (clădiri reabilite/ modernizate, condiții sanitare necesare pentru funcționare, dotarea cu echipamente, material didactic, etc) pentru desfășurarea actului educațional sunt condiții esențiale pentru co-interesarea elevului, pentru descurajarea absenteismului și reducerea fenomenului de abandon/părăsire timpurie a școlii, pentru creșterea ratei de absolvire și tranziție spre niveluri superioare de educație.

Performanța elevilor poate fi influențată de dotări și accesul la facilități, inclusiv biblioteci, laboratoare și săli de sport. Pe de altă parte, accesul inegal la aceste facilități poate accentua efectele pe care factorii socioeconomiци le au asupra performanțelor elevilor. Investițiile trebuie să se concentreze atât spre extinderea spațiilor, astfel încât să poată fi asigurată cuprinderea tuturor copiilor de vârstă școlară, cât și pe creșterea calității actului educațional, prin asigurarea spațiilor și dotărilor necesare.

Intervențiile la nivelul învățământului primar și gimnazial au ca scop asigurarea unei oferte educaționale adecvate, accesibile și de calitate pentru toți copiii. Astfel, se vor avea în vedere investițiile în infrastructura educațională pentru fiecare nivel de învățământ, astfel încât să îmbunătățească semnificativ condițiile de studiu ale elevilor.

Tipuri de acțiuni:

1. Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru nivel antepreșcolar și preșcolar,

- construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare și preșcolare (creșe și grădinițe);

2. Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ primar, secundar, inclusiv învățământ special;

- construcția/reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul primar, secundar (școli gimnaziale, licee și colegii teoretice)

3. Investiții în infrastructura de învățământ profesional și tehnic/ învățământ dual, inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluzivă).

- construcția/reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții (licee tehnologice și școli profesionale).

4. Investiții în dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ terțiar

- construcția/reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul terțiar

Enumerarea tipurilor de acțiuni vizate nu este exhaustivă având în vedere faptul că acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face și intervenții asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investiții vizat.

Grupul tinta este reprezentat de :

1. Elevi, prescolari care utilizează infrastructura de învățământ construită/ reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată

2. Studenți care utilizează infrastructura de învățământ construită/ reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată

3. Cadre didactice care utilizează infrastructura de învățământ construită/ reabilitată/ extinsă/ echipată

Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane

Turismul creează oportunități de creștere economică regională și locală și contribuie la crearea de noi locuri de muncă prin valorificarea patrimoniului cultural și natural. Valorificarea arealelor cu potențial turistic, a zonelor din localitățile urbane, a atracțiilor turistice din regiune poate contribui la creșterea economică a unor centre, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută în zone atractive pentru utilizatori și turiști.

Oltenia este o regiune cu atractivitate turistică sporită, oferind condiții favorabile pentru practicarea unei game variate de forme de turism: drumeție, alpinism, speologie, rafting, turism de aventură, turism auto, sporturi de iarnă și de vară, odihnă de scurtă și lungă durată, tabere/centre de copii și tineret, tratament balnear etc.

În mod specific, în regiunea Sud-Vest, sectorul balnear este considerat unul dintre domeniile cu cel mai ridicat potențial, atât din perspectiva exploatării resurselor, cât și a tendințelor favorizante manifestate la nivel mondial, privind turismul de „wellness”.

Facilitățile turistice adresate elevilor și tinerilor, prin intermediul Ministerului Tineretului și Sportului - Direcțiile Județene pentru Sport și Tineret, sunt de tipul centrelor de agrement și baze turistice unde se pot organiza tabere de agrement sau tabere tematice (mixte – agrement și elemente educaționale, cum sunt învățarea meșteșugurilor populare sau studierea limbilor străine), dar și alte produse educaționale speciale pentru acest segment (tabere tematice organizate de spații de cazare private, cursuri de turism montan, ecologic, schi, etc). Regiunea Sud-Vest Oltenia este deficitară în ceea ce privește capacitatea de cazare turistică existentă în cadrul structurilor destinate cazării elevilor și preșcolarilor de tipul taberelor școlare, înregistrând, la nivelul anului 2019, un număr de 467 de locuri, ceea ce reprezintă un procent de doar 7,28% raportat la nivel național și clasându-se pe locul 5 între regiuni.

Patrimoniul cultural se confruntă cu provocări importante în ceea ce privește condițiile fizice care se deteriorează treptat. Starea majorității monumentelor este precară, iar calitatea siturilor de patrimoniu cultural sau a activităților legate de acesta este considerată slabă de către vizitatori. O bună parte dintre acestea necesită conservare, protejare sau investiții pentru dezvoltarea și valorificarea lor prin includerea în circuite turistice. O prioritate în

acest sens ar trebui să o constituie monumentele de interes național sau universal (de tip A) și cele incluse în lista patrimoniului mondial UNESCO.

Tipuri de actiuni:

1. Dezvoltarea infrastructurii publice de turism si activelor turistice publice, în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

- Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente;
- Infrastructuri integrate de exploatare turistică sustenabilă și tabere de elevi și preșcolari/centre multidisciplinare de tineret;

2. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural si servicii culturale in mediul urban;

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Zonele centrale istorice și zonele construite protejate aflate pe lista monumentelor de patrimoniu;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia,

3. Dezvoltarea patrimoniului turistic natural, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

- obiective turistice naturale amenajate în scop turistic precum și crearea infrastructurilor conexe de utilitate publică
- trasee turistice/tematice, locuri de recreare și popas amenajate, puncte (foișoare) de observare/ filmare/ fotografiere, piste de biciclete

4. Îmbunătățirea mediului urban prin regenerarea fizică a spațiilor publice urbane;

- Revitalizarea zonelor centrale ale localităților urbane;
- Spatii/zone publice din interiorul localităților urbane, inclusive amenajări de locuri de joacă pentru copii precum și zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber)

Complementar, pot fi incluse activitati care sa vizeze imbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice.

Întrucât proiectele de regenerare urbană pot fi implementate de către autoritățile publice locale din municipii reședințe de județ, municipii și orașe și acestea vor avea un impact deosebit asupra creșterii standardelor de viață ale locuitorilor dar și asupra

condițiilor de petrecere a timpului liber, având în vedere faptul că proiectele pot viza dezvoltarea zonelor centrale ale localităților, inclusiv reabilitarea centrelor istorice și a spațiilor publice comune. Enumerarea tipurilor de acțiuni vizate nu este exhaustivă având în vedere faptul că acestea vor fi detaliate prin ghidurile solicitantului. Complementar, pentru se pot face și intervenții asupra infrastructurii tehnico-edilitare aferente obiectivului de investiții vizat.

Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;

Tipuri de acțiuni:

1. Dezvoltarea patrimoniului turistic cultural și natural, în special în zone rurale care dispun de un potențial turistic valoros (în special obiective de patrimoniu UNESCO sau categoria A);

2. Dezvoltarea infrastructurii publice de turism și activelor turistice publice, în zone care dispun de un potențial turistic valoros (în special în stațiunile turistice);

Grupul tinta este reprezentat de:

- Turisti din zonele în care au fost realizate intervențiile
- Populația din zonele în care au fost realizate intervențiile

Investitiile vor fi justificate în baza unei Strategii de Dezvoltare care să coopere teritoriile respectiv; se va justifica caracterul integrat al proiectului cu alte proiecte;

Abordarea strategică a AM POR 2021-2027

Accentul acțiunilor de promovare și informare a POR nu va fi pus pe doar pe creșterea notorietății programului, ci mai ales pe creșterea gradului de cunoaștere a obiectivelor finanțării oferite de program și de înțelegere a mecanismelor de acordare a finanțării în rândul potențialilor beneficiari și a dar al beneficiarilor precum și al beneficiilor aduse de acestea în comunitățile locale

Abordarea avută în vedere de AM POR, în ceea ce privește comunicarea și vizibilitatea programului, va avea în vedere definirea obiectivelor, a publicului-țintă, a canalelor de comunicare, a acoperirii la nivelul mijloacelor de comunicare socială, a activităților specifice, a bugetului planificat și a indicatorilor relevanți pentru monitorizarea și evaluarea acestora.

AM POR va asigura elaborarea, implementarea, evaluarea și revizuirea documentelor de programare pentru comunicare- Strategie/ Planul de Comunicare dar și a planurilor anuale de acțiuni, asigurând îndeplinirea prevederilor Regulamentelor comunitare în domeniul informării. Va fi asigurată corelarea documentelor strategice cu celelalte Programe Operaționale în ceea ce privește activitățile de informare și publicitate astfel încât mesajul

care este transmis grupurilor țintă să fie maximizat și pentru a fi asigurată vizibilitatea necesară pentru contribuția financiară a Uniunii Europene.

Pentru a se asigura un concept unitar pentru identitatea vizuală a POR 2021-2027, AM POR va elabora un Manual de Identitate Vizuală (MIV), care va fi aplicat și respectat de toate instituțiile partenere implicate în implementarea POR. Acest document va detalia regulile de identitate vizuală și excepțiile, sprijinind astfel asigurarea unei identități unitare a POR 2021-2027.

Obiectivele generale:

- Implementarea transparentă a Programului Operațional Regional la nivelul Regiunii SV Oltenia

- Acțiunile de informare, comunicare și transparență pentru POR 2021-2027 vor avea în vedere:

- asigurarea transparenței și diseminarea informațiilor privind operațiunile POR și mecanismele de accesare, implementare și gestionare a acestora către toate categoriile de potențiali beneficiari/ beneficiari

- asigurarea promovării beneficiilor intervențiilor finanțate la nivelul regiunii SV Oltenia

Obiectivele specifice:

- Informarea tuturor categoriilor de public țintă cu privire la apelurile de proiecte, lansări de proiecte și stadiul de implementare în vederea creșterii absorbției (publicare pe site, transmitere informații prin e-mail, newsletter, etc)

- Explicarea regulilor și a mecanismului de acordare a finanțărilor și implementare a proiectelor în funcție de specificul fiecărei categorii de public țintă vizat, pe toată perioada de derulare a programului de finanțare

- Informarea beneficiarilor cu privire la MIV pentru POR astfel încât aceștia să respecte și aplice regulile de informare, publicitate și vizibilitate în cadrul proiectelor pe care le derulează prin avizarea favorabilă

- Creșterea notorietății AM-POR ca instituție care gestionează POR 2021-2027

- Informarea publicului larg asupra beneficiilor aduse de implementarea programului în comunitățile locale/regiune

Grupurile tinta pentru activitățile de informare și promovare:

- Potențialii beneficiari

- Beneficiarii POR-Orice entitate care beneficiază de finanțare prin Programul Operațional Regional 2021-2027
- Publicul general: Populația din mediul rural și urban din regiunea SV Oltenia, peste 18 ani

- Publicul intern (angajații AM POR și ADR SV Oltenia, comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional, consiliul pentru Dezvoltare Regională, CRP, etc)

- Mass media regională

- Părți interesate (stakeholderi- instituții/entități care pot contribui semnificativ la promovarea programului-CE, parlament, autorități ale administrației publice centrale și locale, societatea civilă, etc)

În plan intern, Consiliul Local Pristol, promovează dezvoltarea economico - socială, științifică și culturală durabilă optimă a teritoriului cu respectarea autonomiei și a atribuțiilor comunei, dar în corelare cu programul și planul regional, în rețele de dezvoltare policentrică.

1. Întărirea și extinderea cooperării cu instituții și organizații internaționale și regionale;

2. Dezvoltarea economică sustenabilă și sprijin pentru IMM-uri;

3. Creșterea competitivității și a convergenței intra-regionale în privința actului administrativ.

4. Creșterea atractivității turistice și implicit dezvoltarea serviciilor turistice în comună.

Turismul pentru orice așezare constituie o alternativă pentru zonele defavorizate sau pentru cele afectate de restructurare și somaj. Valoarea potențialului turistic al județului Mehedinți și stadiul actual de valorificare insuficient exploatat, permite conturarea unor direcții de dezvoltare.

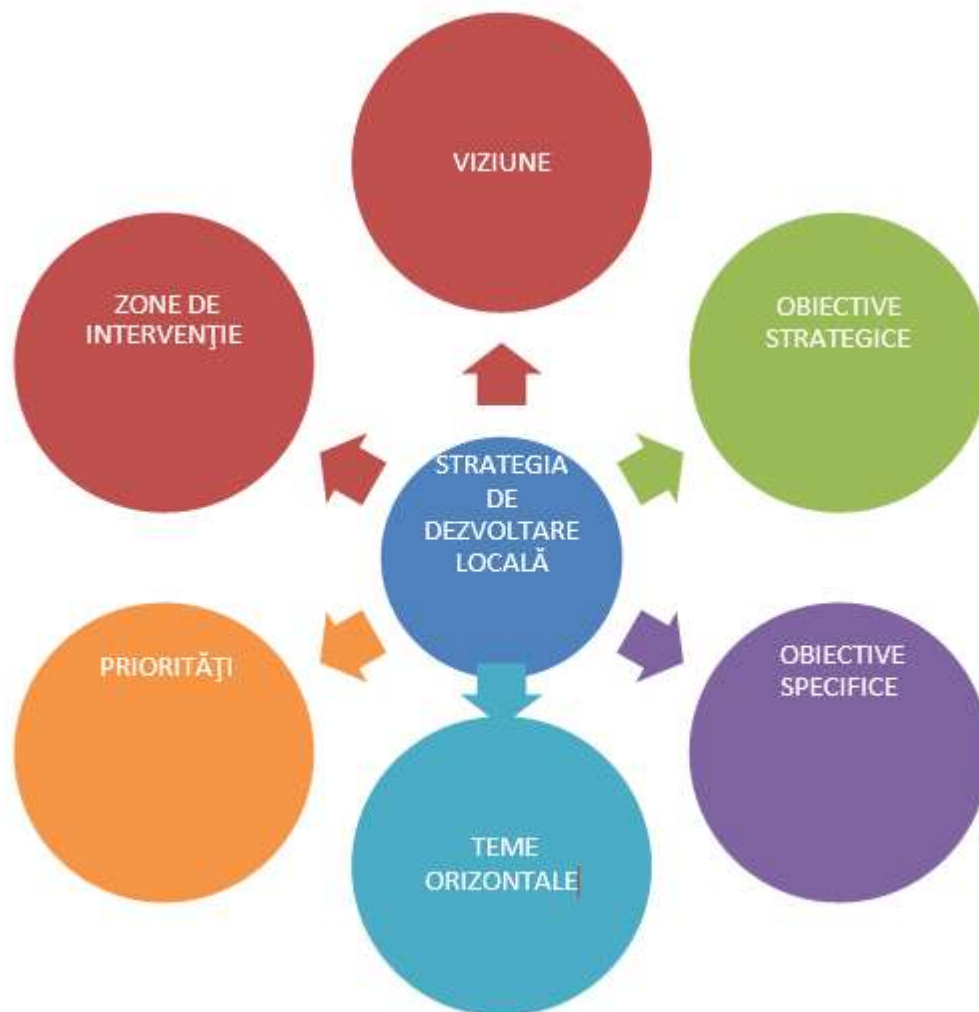
Concluzia: Datorită organizării regionale, facilităților fiscale și avantajelor oferite, la nivelul zonei există posibilități multiple de a se investi în turism.

Cadrul natural cu valoare deosebită favorizează dezvoltarea turismului de agrement. De asemenea se poate dezvolta și agroturismul.

Datorită organizării regionale, facilităților fiscale și avantajelor oferite, la nivelul zonei există posibilități multiple de a se investi în turism.

Cadrul natural cu valoare deosebită favorizează dezvoltarea turismului de agrement și agroturismului.

CAPITOLUL 5 STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

În urma analizei SWOT au fost identificate la nivelul comunei Pristol o serie de aspecte pozitive (puncte tari) ce fac din această localitate un punct de atractivitate și de influență pentru localitățile din jur. În acest sens, amintim prezența unor firme ce atrag personal și din localitățile învecinate, care fac să existe un anumit specific din punct de vedere economic. Populația activă ocupată în domeniul secundar și terțiar reprezintă un procent important din populația activă la nivelul comunei. În același timp, localitatea Pristol are și un anumit specific administrativ. În componența comunei sunt 3 localități componente. Unele dintre aceste localități au un aspect de așezare rurală, cu drumuri neasfaltate, fără apă, fără canalizare, unde activitățile de bază sunt cele ale agriculturii de semisubzistență, localități unde se resimte și o îmbătrânire accentuată a populației.

Un aspect negativ, întâlnit de altfel în toată România, constă în scăderea accentuată a populației la nivelul comunei. Acest lucru poate deveni dramatic în următoarele decenii pentru viabilitatea localității. O populație în continuă scădere și din ce în ce mai îmbătrânită

reprezintă o populație neviabilă care nu poate a se dezvolta economic, social și cultural, ci poate doar a fi susținută financiar de la bugetul local sau central.

Sectorul primar (agricultura) are un specific zootehnic și parțial pomicol sau cerealier, însă majoritatea exploatațiilor agricole sunt foarte mici, ceea ce demonstrează practicarea unei agriculturi de subzistență, fărâmițarea terenurilor fiind o altă mare problemă a acestui sector. Localitatea beneficiază de suprafețe întinse de terenuri agricole existând și plantațiile cu pomi fructiferi și vita de vie.

În vederea elaborării „Strategiei de dezvoltare locală” pentru perioada 2021-2027 trebuie să existe în atenția conducerii Primăriei Comunei Pristol și a Consiliului Local Pristol mai multe direcții prioritare.

□ Componenta economică. Are nevoie de facilități și informații pentru atragerea de investitori și crearea de noi locuri de muncă. Sectorul primar (agricultura) poate fi revigorat prin atragerea de finanțări europene și naționale. În acest sens, administrația locală se poate preocupa mai mult pentru informarea cetățenilor despre oportunitățile de finanțare din acest domeniu de activitate. Sectorul secundar și cel terțiar pot beneficia la rândul lor de astfel de fonduri de dezvoltare, inclusiv prin fonduri europene, administrația locală putând fi implicată mai mult prin diminuarea unor taxe, facilități legate de asigurarea utilităților, etc.

□ Un alt domeniu prioritar este cel legat de infrastructură. Infrastructura de bază, de la drumuri, alimentare cu apă, canalizare, trebuie în permanență întreținută, dar este necesară și realizarea unor investiții în modernizarea acesteia. Asfaltarea drumurilor, extinderea alimentării cu apă, extinderea canalizării, trebuie să reprezinte o preocupare permanentă a administrației locale.

□ Un al treilea domeniu prioritar ar fi legat de dezvoltarea serviciilor medicale, a serviciilor sociale și chiar a serviciilor educaționale. În acest sens, administrația locală trebuie să fie preocupată pentru modernizarea continuă a serviciilor medicale din comuna, prin modernizarea și dotarea dispensarului, prin motivarea personalului medical în general și a medicilor în special, prin accesarea de fonduri europene în realizarea unor investiții în infrastructura medicală. Serviciile sociale de bază trebuie dezvoltate pentru categoriile cele mai vulnerabile. Serviciile educaționale la nivelul preșcolarilor și școlarilor trebuie îmbunătățite în permanență prin implicarea cadrelor didactice în programe specifice, prin accesarea de fonduri și investiții europene. Totodată sunt necesare programe de educație a adulților, programe de formare profesională și reconversie profesională, aspecte ce pot fi coordonate de către administrația locală.

□ Un al patrulea domeniu prioritar îl reprezintă cultura, programele și spațiile de recreere. Baza culturală este poate insuficient dezvoltată, existând încă cămine culturale care nu au rol de catalizator cultural în localitățile componente. Chiar dacă Caminele Culturale sunt dotate corespunzător, există în continuare un potențial de creștere a activității culturale și în permanentizarea unor programe culturale și educaționale. Programele și spațiile de recreere trebuie dezvoltate nu doar în localitatea de reședință. De asemenea, proiectele de implicare comunitară a tinerilor ar trebui să reprezinte o preocupare permanentă a administrației locale din comuna Pristol.

5.1 VIZIUNEA STRATEGIEI LOCALE

Viziunea strategiei stabilește cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei Pristol pentru perioada 2021-2027 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi și ceea ce trebuie să devină comuna Pristol în următorii 7 ani. În viziunea reprezentanților autorităților publice locale, comuna Pristol va deveni până în anul 2027, o comuna mult mai prosperă, cu o economie aflată în dezvoltare și durabilă, care va tinde spre îmbunătățirea continuă a calității vieții, spre gestionare și utilizarea eficientă a resurselor, pentru o valorificare a potențialului de inovare ecologică și socială al economiei, astfel încât să se asigure prosperitatea, protecția mediului și coeziunea socială, devenind un centru rural atractiv în zonă din punct de vedere social și economic.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare Locală este: Dezvoltarea durabilă a comunei prin creșterea competitivității economiei locale, diversificarea activităților economice și atractivitatea socio-culturală a localității.

Pentru atingerea obiectivului general este nevoie de împărțirea acestuia în obiective specifice:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- va realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientate către toate categoriile de populație și întreprinzatori, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comuna;
- va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;

- va sprijini transformările din învățământul local și va menține calitatea actului didactic și a conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;

- va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându -se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale.

5.2 OBIECTIVELE STRATEGICE GENERALE

Principalele obiective strategice globale ale comunei Pristol constau în:

1. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultură, piscicultură, industrie, servicii;
2. Garantarea accesului neîngrădit al populației și al consumatorilor economici la infrastructură (apă, canalizare, căi de transport, telefonie, internet);
3. Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
4. Să direcționeze comuna spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
5. Să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunei, strategia și acțiunile sale;
6. Optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în comuna;
7. Reabilitarea și modernizarea instituțiilor publice conform standardelor europene;
8. Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale.

Realizarea obiectivelor strategice globale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare urbană. Politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- dezvoltarea durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii de piață;
- întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu cerințele populației;
- rețea rurala în scopul schimbului de informații între localități cu privire la utilizarea celor mai bune practici (în managementul rural sau managementul de proiect);

- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare ale comunei cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxa și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;
- descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- design-ul durabil arhitectonic în temeiul căruia se stabilesc reguli privitoare la materialele de construcții, design-ul unei clădiri, bioclimatul, densitatea clădirilor într-un areal, orientarea spațială a clădirilor, „structuri verzi” în jurul clădirilor, microclimat, eficiență energetică;
- interzicerea multiplicării serviciilor publice, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;
- fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- analiza capacității tehnice de execuție;
- evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;
- evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia;
- corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității administrației locale de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- protecția mediului;
- realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;

- asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).

5.3 OBIECTIVELE GENERALE

☐ **Obiectivul general al comunei Pristol în domeniul agriculturii este:**

Dezvoltarea unei agriculturi moderne, aliniată principiilor economiei de piață ce va genera creșterea nivelului de trai. Schimbarea mentalității fermierilor în legătură cu valorificarea reziduurilor din ferme precum și informarea lor în legătură cu influența negativă a acestora asupra mediului înconjurător și a sănătății umane.

☐ **Obiectivul general în domeniul industriei este:**

Apariția și dezvoltarea acelor ramuri industriale care să valorifice durabil resursele naturale și umane existente în comunitatea din Pristol, să realizeze cea competitivitate necesară pentru o dezvoltare durabilă, pe termen mediu și lung, în concordanță cu strategiile de mediu, cele privind energia și schimbările climatice.

☐ **Obiectivul general în domeniul mediului este:**

Implementarea și promovarea măsurilor de mediu în comunitatea rurală.

☐ **Obiectivul general în domeniul sănătății și serviciilor sociale este: Creșterea calității vieții și a stării de sănătate a populației.**

☐ **Obiectivul general în domeniul amenajării teritoriului și infrastructură este:**

Utilizarea optimă a teritoriului comunei și îmbunătățirea infrastructurii de transport, extinderea rețelelor de utilități actuale, îmbunătățirea calității apei și epurarea apelor uzate.

☐ **Obiectivul general în domeniul administrației publice este:**

Întărirea capacității administrative.

☐ **Obiectivul general în domeniul educației este:**

Dezvoltarea resurselor umane și îmbunătățirea infrastructurii educaționale, dar și asigurarea accesului la diferite forme de educație a populației.

☐ **Obiectivul general pentru domeniul cultură, sport, agrement este:**

Crearea unui mediu plăcut, sănătos și sustenabil pentru generațiile prezente și viitoare, asigurând standarde ridicate de protecție și management al spațiilor verzi, utilizarea eficientă a energiei și apei, utilizarea infrastructurii culturale și sportive, dezvoltarea de programe culturale, sportive și de timp liber.

☐ **Obiectivul general în domeniul turismului este:**

Dezvoltarea, valorificarea și promovarea potențialului turistic, agroturistic și ecoturistic local.

□ **Obiectivul general în domeniul altor activități terțiare este:**

Promovarea și dezvoltarea serviciilor conexe cum ar fi serviciile legate de existența infrastructurii comerciale, etc.

5.4 TEME ORIZONTALE

Egalitate de șanse

Conform Regulamentului 1083/2006 al Consiliului Uniunii Europene, egalitatea de șanse constituie unul dintre principiile de intervenție ale Fondurilor Europene. Problematica promovării egalității de șanse în viața socială pentru ambele sexe constituie o cerință esențială pentru societatea românească, fiind considerată o componentă de bază a preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale oamenilor. În elaborarea strategiei s-a urmărit coordonarea programelor și politicilor sectoriale (servicii sociale, educație, sănătate) în funcție de problemele teritoriale în vederea eliminării disparităților de dezvoltare prezente în zonele din mediul mic urban și rural și incluziunii grupurilor defavorizate sau expuse riscului. În procesul de definire a problemelor prioritare s-a avut în vedere analizarea situațiilor discriminatorii și promovarea șanselor egale între bărbați și femei, tineri și vârstnici, majoritari și minorități etnice, nevoilor persoanelor cu dizabilități și promovarea integrării lor în viața socială și economică.

Comuna Pristol nu se confruntă cu probleme deosebite de egalitate de șanse – analiza indicatorilor nu evidențiază existența discriminării de gen pe piața muncii, în domeniul educațional sau la nivelul altor indicatori generali de dezvoltare umană.

Dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural. Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED), cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse. Sănătatea, siguranța socială și stabilitatea economică a societății sunt esențiale în definirea calității vieții. Dezvoltarea economică nu poate fi oprită, dar strategiile trebuie schimbate astfel încât să se potrivească cu limitele ecologice oferite de mediul înconjurător și de resursele planetei. Dezvoltarea durabilă a reprezentat punctul de plecare în definirea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Pristol prezentate în Strategie,

direcții prin care se urmărește transformarea comunității într-o societate durabilă. O societate durabilă este una puternică, sănătoasă și justă. Îndeplinește nevoile tuturor oamenilor, precum și pe cele ale generațiilor viitoare, promovând bunăstarea personală, coeziunea și incluziunea socială și facilitând oportunități egale pentru toată lumea. Pentru aceasta s-au propus atât măsuri de dezvoltare a infrastructurii, inclusiv cea socială, educațională și medicală, cât și măsuri pentru construirea unei societăți și economii puternice, stabile și susținute, capabilă să asigure prosperitate și oportunități pentru toți locuitorii din Comuna Pristol, în care costurile inechității sociale și cele de mediu sunt suportate de cei care le creează, iar consumul eficient de resurse este încurajat.

5.5 PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Obiective specifice pe termen mediu și lung

I. Populația

a) Demografie:

- condiții de viață atractive pentru tineri, atât pentru cei din localitate, cât și pentru cei din exterior (care ar dori să se stabilească în comuna);

- condiții și facilități pentru familiile tinere cu copii.

b) Servicii medicale și sociale:

- acces facil la servicii sociale și medicale de calitate, prompte și suficiente;
- populație educată privind starea generală de sănătate și modalitățile de a duce o viață sănătoasă;

- eliminarea factorilor de risc privind calitatea vieții.

c) Forța de muncă activă:

- locuri de muncă suficiente și în domenii variate de activitate, cu venituri îndestulătoare pentru satisfacerea nevoilor de trai;

- posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domenii căutate pe piața muncii.

d) Educația:

- posibilitatea neîngrădită de împlinire individuală prin educație;
- acces la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;

- infrastructura și baza materială suficientă și capabilă să satisfacă nevoile legate de actul educațional;

- posibilitatea de formare continuă pentru adulți;

- practicarea de sporturi individuale și de masă, cu baze materiale corespunzătoare.

e) Cultura:

- practici tradiționale revitalizate, ușor de transmis generațiilor viitoare;
- activități tradiționale puse în valoare;
- acces facil la surse de informație tradiționale sau moderne;
- infrastructura corespunzătoare cerințelor unei societăți moderne.

II Infrastructură

a) Dotări edilitare:

- dotări edilitare funcționale și capabile să deservească cetățenii localității în condiții civilizate.;
- dotări edilitare extinse pentru diversificarea serviciilor publice arondate spațiului rural.

b) Transporturi:

- rețea de drumuri funcțională care să deservească nevoile curente ale locuitorilor și activităților economice fără să afecteze starea mediului înconjurător;
- sistem de transport modern care să coreleze transportul rutier (de persoane și mărfuri);

c) Infrastructura de apă, apă uzată și epurare:

- sistem de furnizare a apei curente și de canalizare, capabile să deservească locuitorii întregii comune;
- populație informată asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluării mediului înconjurător;
- realizarea de microstații de epurare.

III Economia

a) Agricultură:

- practici de agricultură durabilă, adaptate condițiilor climaterice și solului din spațiul local;
- activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local;
- asocierea producătorilor;
- îmbunătățirea practicilor agricole;
- politici de marketing eficiente;
- utilizarea eficientă a fondurilor de dezvoltare rurală.

b) Industria:

- activități industriale pliate pe specificul local;

- valorificarea resurselor naturale locale;
- valorificarea potențialului uman;
- îmbunătățirea practicilor de mediu în domeniul industrial;
- îmbunătățirea productivității muncii;
- promovarea eficiență a produselor și practicilor industriale;
- accesarea de fonduri europene.

c) Comerțul, turismul și alte servicii:

- utilizarea eficientă a tradițiilor și resurselor locale;
- diversificarea serviciilor;
- politici eficiente de marketing;
- diversificarea produselor turistice.

IV Mediul înconjurător

Degradarea solului, a aerului și a apei:

- promovarea practicilor de agricultură ecologică;
- realizarea unor cursuri de educație ecologică;
- curățarea cursurilor de apă și a domeniului public;
- montarea de coșuri de gunoi pe domeniul public, nu doar în localitatea de reședință;
- crearea unor mecanisme de colectare selectivă a deșeurilor;
- regularizarea pâraielor și a torenților de pe teritoriul localității, prin construirea de microbaraje, consolidarea malurilor, construirea de podețe și alte astfel de lucrări hidrotehnice;
- împădurirea suprafețelor degradate.

5.6 ZONE SPECIFICE DE INTERVENȚIE

Atingerea progresivă a țințelor pe termen mediu și scurt presupune realizarea unui Plan de Acțiune Locală. Acest plan este un document elaborat ca o necesitate în vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Pristol pentru perioada 2021-2027. Planul de acțiune conține asumarea sarcinilor, calendarul desfășurării acțiunilor, resursele financiare, materiale și umane alocate, monitorizarea și evaluarea acțiunilor întreprinse.

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită. Planul de acțiune va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția economică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare a Comunei Pristol, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale

pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea dezvoltării să devină punctul forte al acesteia.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico - sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Pristol.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite. În timp, pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte, astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate:

- a. Planul de dezvoltare (planificarea activităților)**
- b. Planul de executare (implementarea activităților)**
- c. Planul de monitorizare (evaluarea activităților).**

Pentru a avea o dezvoltare încheată, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

-Administrația Locală - prin Instituția Primăriei și Consiliul Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar planului de acțiune;

-Comunitatea Locală - cetățenii și organizațiile, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;

- Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, ca suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Planul Local de Acțiune, prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile, astfel: în procesul de dezvoltare să poată fi evaluat continuu complexitatea factorilor sociali, economici, de mediu și tehnologici prin indicatorii de dezvoltare durabilă selecționați ca relevanți pentru comuna Pristol. Utilitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite în Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei.

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt:

1. Funcția de previziune - cuprinde activități care privesc:

- realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii 2021 – 2027.;

- întocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelor care au un grad ridicat de certitudine;

- elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost-beneficiu care să fundamenteze modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor propuse.

2. Funcția de organizare- cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate astfel: persoane individuale, agenți economici, grupuri și comitete, primărie, comisii de specialitate din consiliul local.

3. Funcția de coordonare- cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de mai sus (previziune și organizare).

4. Funcția de antrenare- cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală.

5. Funcția de control și evaluare -cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a se elimina rămănerile în urmă. Se vor determina cauzele care determină abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea abaterilor și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

În vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, Primăria Pristol, ca autoritate publică locală, trebuie să-și întărească capacitatea instituțională la toate nivelurile de decizie și execuție, aceasta presupune atragerea și furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar și analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilităților. Pentru a putea fi rezolvate problemele curente, dar și cele ce pot apărea în viitor, administrația publică locală trebuie să adopte un management eficient.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durată în care Administrația publică trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației. Administrația Publică Locală, fiind o interferență între cetățean și instituțiile statului, trebuie să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale și să realizeze consolidarea cadrului instituțional. În acest sens, autoritatea publică locală va realiza o dezvoltare durabilă a comunității prin unirea eforturilor tuturor cetățenilor, va dezvolta infrastructura comunitară, va ajusta cheltuielile bugetare la posibilitățile reale ale veniturilor la bugetul local. Eficientizarea gestionării mijloacelor publice se va realiza prin stoparea creșterii volumului

de cheltuieli, sporirea responsabilităților persoanelor cu funcții de răspundere, se va organiza licitații de cumpărare pentru achiziția de bunuri, lucrări și servicii pentru necesitățile urgente ale instituției publice. Consolidarea bugetului local și a finanțelor publice se va realiza prin asigurarea surselor financiare, vor fi întreprinse măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii, vor fi accesate fonduri naționale și europene, se va susține antreprenoriatul local. Dezvoltarea capacității administrației locale va putea fi realizată și prin stabilirea unor parteneriate cu organizațiile neguvernamentale ce își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului, dar și cu sectorul economic în cadrul unor proiecte sociale, culturale, de mediu, de tineret.

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

- Dezvoltarea managementului resurselor umane prin pregătirea continuă a funcționarilor publici;

- Dezvoltarea managementului resurselor umane prin pregătirea continuă a funcționarilor;

- Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională prin identificarea unui sistem de training adecvat, identificarea necesităților și oportunităților de instruire, corelarea necesităților cu potențialul uman;

- Utilizarea eficientă a resurselor umane prin identificarea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine interioară, unde personalul angajat lucrează în domenii bine definite;

- Creșterea responsabilității și a independenței profesionale prin responsabilizarea funcționarilor publici, conștientizarea importanței activității fiecărui angajat, transparența funcționării sistemului, acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiență și competitivitate;

- Eficientizarea raportului dintre cetățean și administrația locală prin orientarea în folosul cetățeanului a serviciului public, prin eliminarea sau atenuarea blocajelor birocratice, prin participarea cetățeanului la luarea deciziilor, prin implementarea unor indicatori de calitate.

5.7 ESTIMAREA NECESITĂȚII DE FINANȚARE

Pentru a fi atinse obiectivele propuse prin Strategia de Dezvoltare Locală se urmărește atragerea de fonduri europene și naționale (inclusiv private) într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat. Un subiect foarte dezbătut în ultimii ani în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut analize în această direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu

gradul de absorbție al altor state. Unul dintre studiile realizate arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție: situația macroeconomică, situația cofinanțării, capacitatea administrativă.

Etapele în accesarea fondurilor europene sunt:

- elaborarea strategiei de dezvoltare a județului/localității, identificarea și prioritizarea proiectelor;
- consultarea comunității pe parcursul acestui proces;
- dezvoltarea proiectului în parteneriat sau cu resurse proprii;
- găsirea unei surse de finanțare;
- completarea și depunerea Dosarului de finanțare;
- evaluarea și selecția proiectului depus;
- semnarea Contractului de finanțare;
- implementarea proiectului;
- evaluarea și auditarea proiectului.

În cazul proiectelor de infrastructură, care implică o documentație laborioasă, odată identificat un proiect, pentru dezvoltarea acestuia se parcurg următorii pași:

- realizarea unui studiu de fezabilitate ;
- elaborarea caietului de sarcini pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- atribuirea contractului pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- elaborarea studiului de fezabilitate, inclusiv analiza cost-beneficiu;
- elaborarea bugetului;
- elaborarea studiului de impact asupra mediului de către o firmă de specialitate,

dacă este cazul;

- aprobarea studiului de fezabilitate;
- elaborarea cererii de finanțare pe baza studiilor efectuate de către o firmă de

consultanță sau cu resurse proprii, dacă este cazul;

- elaborarea altor documente, dacă este cazul (strategie de marketing, strategie de vizitare, matricea cadrul logic etc.);

• completarea dosarului proiectului cu celelalte documente solicitate care țin de beneficiar;

- depunerea proiectului.

Principalele etape în verificarea, evaluarea și selecția proiectelor sunt:

- verificarea conformității administrative;
- verificarea eligibilității (solicitantului, proiectului);

- evaluarea tehnică și financiară.

Atât cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local. Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice. Un aspect foarte important al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere a nevoilor comunității locale. Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile, care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului, nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune bugetul local. O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului. Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic. Este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze.

Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale evidențiază gradul de autonomie a administrației locale față de bugetul județului sau bugetul central și legăturile existente între diferitele administrații teritoriale; fluxurile formării veniturilor și efectuării cheltuielilor administrațiilor locale; modalitatea de finanțare a cheltuielilor pe destinații și de acoperire a deficitelor.

Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale este comună cu cea a bugetului de stat (central) și se prezintă astfel:

VENITURI

1. Veniturile proprii ale bugetelor locale sunt reglementate prin Legea privind finanțele publice și Legea privind finanțele publice locale și cuprind: impozitele, taxele și vărsămintele de venituri cuvenite de la agenți economici și instituții publice de importanță locală; impozitele și taxele locale (de la populație sau de la persoanele juridice).

2. Venituri atribuite, în care intră sumele defalcate din anumite venituri cuvenite, potrivit legii, bugetului de stat.

3. Transferuri acordate de la bugetul de stat pentru finanțarea unor obiective de interes național, dar care sunt organizate și controlate eficient de către organele locale.

4. Împrumuturile contractate pe piața financiară internă sau externă, fie direct, în numele organelor administrației publice locale, fie garantate de către Guvern.

CHELTUIELI

1. Autoritățile executive (Serviciile publice generale);
2. Învățământ, sănătate, cultură și religie, asistență socială, ajutoare și indemnizații ;
3. Servicii, dezvoltare publică și locuințe;
4. Transporturi, agricultură, alte acțiuni economice ;
5. Alte acțiuni;
6. Fondul pentru garantarea împrumuturilor externe, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente;
7. Plăți de dobânzi și comisioane ;
8. Rambursări de împrumuturi ;
9. Fonduri de rezervă;
10. Cheltuieli cu destinație specială .

Planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat din cauza schimbărilor legislației. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii 7 ani nu se poate exprima exact. Estimarea va reprezenta necesitățile financiare ale comunei Pristol în perioada 2021-2027 și va cuprinde totodată o serie de previziuni cu privire la investițiile care vor fi realizate în această perioadă. De asemenea, estimarea va fi corelată cu volumul fondurilor efectiv utilizate în oraș în scopul susținerii unor investiții similare în perioada 2014-2020.

În fiecare an, previziunea bugetară se va revizui în funcție de bugetul din anul precedent , în funcție de alocările bugetare de la nivelul județului, în funcție de accesarea fondurilor comunitare previzionate și executate și va fi distribuit, de asemenea, pe domenii prioritare și de interes pentru dezvoltarea comunității locale, lucru asumat și prin Hotărârea Consiliului Local.

5.8 SISTEMUL DE IMPLEMENTARE

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Pristol 2021-2027 depinde de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile europene și naționale în exercițiul bugetar 2021-2027, pentru a putea fi finanțate acțiunile și proiectele selectate. Absorbția acestor fonduri depinde, pe de o parte, de eligibilitatea acțiunilor, iar pe de altă parte, de capacitatea instituțională a administrației locale de a iniția proiecte, dar și de a lucra în parteneriat cu mediul de afaceri și societatea civilă, pentru atingerea obiectivelor strategice.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Pristol 2021-2027 reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Pristol. Documentul are un caracter normativ și prospectiv

și este supus la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunității pentru a fi în concordanță cu realitățile economice și sociale.

Procesul de implementare va cuprinde următoarele activități:

- Elaborarea planurilor anuale de acțiune, și aprobarea acestor planuri prin hotărâre de consiliul local;

- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul localității (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;

- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;

- Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare;

- Monitorizarea progreselor realizate;

- Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie;

- Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a orașului.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizate anual, prin prezentarea în cadrul consiliului local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate. Această monitorizare anuală va avea în vedere proiectele strategice implementate sau în implementare ori care urmează a fi implementate la nivel local și efectele pe care le produc la nivelul comunei.

Odată aprobată în ședință de consiliu, strategia exprimă opțiunea Consiliului Local Pristol de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea mediului economic.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute. Pentru a implementa Strategia, se va constitui un Grup de Acțiune ale cărei funcții constau în:

- Urmărirea și conducerea procesului de implementare;

- Analizarea și aprobarea planurilor anuale de implementare;

- Propuneri de completare periodică a strategiei;

- Analizează și aprobă bugetul anual de implementare .

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă etapa de realizare a proiectelor, a programelor și politicilor prevăzute de strategie, de recoltare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora la dezvoltarea orașului.

5.9 MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală este:

- Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local;
- Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile;
- Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestora.

În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional, principalii actori ai implementării strategiei vor fi:

- o Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
- o Agenții economici;
- o Investitorii;
- o Societatea civilă.

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de Unitatea Administrativ Teritorială Pristol. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor

aplicate. Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2022, 2025 și 2027, fiind prezentate în cadrul ședințelor de Consiliu Local și date publicității.

În cadrul rapoartelor vor fi evidențiate situația și evoluția socio-economică la nivel local; realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea strategiei; propunerile de modificare, completările și adaptările strategiei la noile realități sociale și economice. Rapoartele vor sintetiza evoluțiile relevante în implementarea strategiei, deficiențele și întârzierile constatate, recomandările privind ajustarea strategiei și a planurilor anuale de acțiune, fiind supuse aprobării Consiliului Local Pristol.

Evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Pristol va urmări modul de folosire a resurselor financiare și umane; realizarea indicatorilor propuși; eficiența intervențiilor. Vor fi evidențiați factorii de succes și de eșec, dar și sustenabilitatea rezultatelor și impactul strategiei.

CAPITOLUL 6 PROTEJAREA VIITORULUI COMUNITĂȚILOR RURALE

Politica agricolă comună (PAC) sprijină dinamismul și viabilitatea economică a comunităților rurale prin intermediul măsurilor de dezvoltare rurală (așa-numitul al doilea pilon).

Măsurile de dezvoltare rurală completează măsurile de piață și sprijinul pentru venit din PAC prin strategii și finanțări menite să consolideze sectorul agroalimentar și sectorul forestier al UE, durabilitatea mediului și bunăstarea zonelor rurale în general.

Cele trei obiective de dezvoltare rurală pe termen lung pentru UE sunt:

- favorizarea competitivității agriculturii;
- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

➤ **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală**

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) este instrumentul de finanțare prin care PAC sprijină strategiile și proiectele de dezvoltare rurală. Acesta face parte din fondurile structurale europene de investiții (fondurile ESI).

Bugetul FEADR pentru perioada 2014-2020 se ridică la aproximativ 100 de miliarde EUR. El va fi cheltuit pe parcursul acestei perioade, prin punerea în aplicare a programelor de dezvoltare rurală care se desfășoară până la sfârșitul anului 2023.

Fondurile sunt distribuite pentru șase priorități:

- să încurajeze transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
- să sporească viabilitatea și competitivitatea tuturor ramurilor agriculturii și să promoveze tehnologiile agricole inovatoare și gestionarea durabilă a fondului forestier;
- să promoveze organizarea lanțului de aprovizionare cu produse alimentare, bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor în agricultură;
- să promoveze utilizarea eficientă a resurselor și să sprijine tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;

- să refacă, să conserve și să dezvolte ecosistemele care sunt legate de agricultură și silvicultură;
- să promoveze incluziunea socială, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale.

Fiecare dintre aceste priorități contribuie la realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului, de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea.

Programe de dezvoltare rurală

Pentru a răspunde acestor priorități, țările UE pun în aplicare programe de dezvoltare rurală adaptate la propriile provocări și capacități. Acestea sunt finanțate prin FEADR.

Programele pot fi elaborate la nivel național sau regional și trebuie să susțină cel puțin patru dintre cele șase priorități ale FEADR. Țările trebuie să stabilească obiective în funcție de ariile de intervenție specifice și să precizeze măsurile pe care le vor lua și finanțarea de care vor avea nevoie pentru a atinge respectivele obiective.

Astfel, în timp ce Comisia Europeană aprobă și monitorizează programele de dezvoltare rurală, deciziile privind selectarea proiectelor și acordarea plăților sunt luate la nivel național sau regional.

Printre exemplele de proiecte finanțate de FEADR și puse în aplicare prin intermediul programelor de dezvoltare rurală se numără:

- furnizarea de fonduri de investiții pentru o mică fermă familială care cultivă ardei în Ungaria, utilizând exclusiv energie din surse regenerabile;
- înființarea unui sistem de localizare a locuințelor în Formentera (Spania), care a ajutat serviciile de urgență să răspundă rapid persoanelor aflate în dificultate;
- restaurarea pădurilor deteriorate din Nizza Boca, Slovacia, prin finanțarea defrișării, împăduririi și conservării arboreturilor tinere.

Cel puțin 30 % din fondurile pentru fiecare program de dezvoltare rurală (PDR) trebuie să fie dedicate măsurilor relevante pentru mediu și combaterea schimbărilor climatice. O mare parte din bani este canalizată prin granturi și plăți anuale către fermierii care trec la practici mai ecologice.

Cel puțin 5 % din fondurile pentru PDR trebuie să fie acordate unor acțiuni bazate pe metoda LEADER. LEADER este o abordare „de jos în sus”, care reunește fermieri, întreprinderi rurale, organizații locale, autorități publice și persoane fizice din diferite sectoare pentru a forma grupuri de acțiune locală (GAL). GAL-urile își pregătesc strategii de dezvoltare locală, pe baza cărora își gestionează propriile bugete.

Programele de dezvoltare rurală pot sprijini, de asemenea, sate inteligente. Această inițiativă caută să ofere un set de instrumente polivalente care să faciliteze, să stimuleze și să extindă inovarea în zonele rurale din toată Europa, pentru a găsi soluții la problemele comune ale populației rurale.

În plus, prin intermediul instrumentelor financiare, FEADR servește ca sursă de credite, microcredite, garanții și capital pentru beneficiarii din agricultură, silvicultură și zonele rurale care desfășoară proiecte viabile din punct de vedere financiar și care susțin prioritățile FEADR.

Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală

Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală (REDR) este punctul central de informare privind funcționarea în practică a politicii, programelor, proiectelor și inițiativelor din domeniul dezvoltării rurale, precum și privind modalitățile îmbunătățire a acestora. Se adresează tuturor celor care doresc să susțină dezvoltarea rurală în Europa.

REDR sprijină punerea în aplicare efectivă a programelor de dezvoltare rurală ale țărilor UE prin generarea și partajarea de cunoștințe, precum și prin facilitarea schimbului de informații și a cooperării între zonele rurale din toată Europa.

Parteneriatul european pentru inovare în domeniul agriculturii

Și Parteneriatul european pentru inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii (PEI-AGRI) sprijină obiectivele dezvoltării rurale, încurajând inovarea în agricultură și în comunitățile rurale.

PEI-AGRI a fost creat pentru a reduce decalajul dintre soluțiile inovatoare create de cercetători și gradul de utilizare a noilor tehnologii de către cei care trăiesc și lucrează în zonele rurale. Prin crearea de parteneriate între beneficiarii finali ai noilor tehnologii și cei care le creează, PEI-AGRI își propune să accelereze adoptarea schimbărilor.

Viitorul dezvoltării rurale

În perspectiva viitoarei perioade de programare 2021-2027, Comisia Europeană a prezentat în iunie 2018 propunerile sale legislative privind PAC după 2020.

Prin aceste propuneri, PAC ar urma să devină mai adaptabilă, în funcție de provocările actuale și viitoare precum schimbările climatice și reînnoirea generațiilor, sprijinind în același timp fermierii europeni și competitivitatea agriculturii.

Plecând de la viziunea pentru următorii 7 ani s-au conturat următoarele obiective strategice:

DIRECȚIA STRATEGICĂ 1-INFRASTRUCTURĂ MODERNĂ și SUSTENABILĂ

Obiectivul strategic nr.1. Îmbunătățirea accesibilității și serviciilor de bază din comuna Pristol

Măsura 1.1. Modernizarea infrastructurii rutiere și de acces

Măsura 1.2. Modernizarea și extinderea structurii tehnico-edilitare

Măsura 1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii forestiere

Măsura 1.4. Modernizarea și extinderea infrastructurii agricole

DIRECȚIA STRATEGICĂ 2-DEZVOLTARE ECONOMICĂ DURABILĂ

Obiectivul strategic nr.2-Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

Măsura 2.1. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor

Măsura 2.2. Atragerea investitorilor în comuna Pristol

Măsura 2.3. Promovarea și susținerea economiei circulare

Măsura 2.4. Măsuri pentru susținerea și dezvoltarea activităților economice

Măsura 2.5. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică

Măsura 2.6. Valorificarea durabilă a resurselor naturale ale comunei în vederea creșterii atractivității și competitivității sectoarelor economice principale

DIRECȚIA STRATEGICĂ 3-DEZVOLTARE EDUCAȚIONALĂ

Obiectivul strategic nr.3-îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții

Măsura 3.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței

Măsura 3.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional

Măsura 3.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice

Măsura 3.4. Creșterea accesului la serviciile de educație și formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile

Măsura 3.5. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)

Măsura 3.6. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă Educațională

DIRECȚIA STRATEGICĂ 4-PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR, CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE, STIMULAREA UTILIZĂRII SURSELOR ALTERNATIVE DE ENERGIE

Obiectivul strategic nr.4-Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

Măsura 4.1. Investiții ce promovează infrastructura verde

Măsura 4.2. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performante și eficiente energetic

Măsura 4.3. Modernizarea gestionării deșeurilor

Măsura 4.4. Creșterea suprafeței spațiilor verzi

Măsura 4.5. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor

Măsura 4.6. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Măsura 4.7. Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară

Măsura 4.8. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale

DIRECȚIA STRATEGICĂ 5-DEZVOLTAREA SECTORULUI AGRICOL ȘI SPRIJINIREA AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Obiectivul strategic nr.5-Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

Măsura 5.1. Susținerea modernizării sectorului agricol

Măsura 5.2. Sprijin pentru dezvoltarea formelor asociative cu scop economic

Măsura 5.3. Înfăptuirea/dezvoltarea/modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale

Măsura 5.4. Sprijin pentru desfacerea produselor locale

DIRECȚIA STRATEGICĂ 6-DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE, CREȘTEREA INCLUZIUNII SOCIALE

Obiectivul strategic nr.6-Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

Măsura 6.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate

Măsura 6.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre comunitare)

Măsura 6.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și susținerea dezvoltării comunitare

Măsura 6.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele

vulnerabile

Măsura 6.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale

Măsura 6.6. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate

Măsura 6.7. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate

Măsura 6.8. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate

Măsura 6.9. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)

DIRECȚIA STRATEGICĂ 7-DEZVOLTARE TURISTICĂ, CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ

Obiectivul strategic nr.7-Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

Măsura 7.1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare

Măsura 7.2. Punerea în valoare a identității culturale locale prin acțiuni specifice de promovare, informare și cooperare

Măsura 7.3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism

Măsura 7.4. Dezvoltarea de infrastructuri rurale, regenerare spații publice

Măsura 7.5. Dezvoltarea de infrastructurii de agrement

Măsura 7.6. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră, transport public, piste pentru biciclete etc.)

Măsura 7.7. Sprijinirea inițiativelor sportive

Măsura 7.8. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/dotarea infrastructurii sportive

DIRECȚIA STRATEGICĂ 8-ADAPTAREA LA NOILE TEHNOLOGII

Obiectivul strategic nr.8-Fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor

Măsura 8.1. Crearea unei strategii digitale

Măsura 8.2. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local

Măsura 8.3. Dezvoltarea serviciilor de e-administrație

Măsura 8.4. Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale ale comunei, inclusiv prin implementarea de soluții inovative

Măsura 8.5. Conținut electronic relevant pentru dezvoltarea turismului rural

Măsura 8.6. Promovarea competențelor digitale în afara sistemelor de învățământ oficiale, în rândul agricultorilor, al administratorilor silvici și al întreprinderilor rurale

DIRECȚIA STRATEGICĂ 9-SERVICII PUBLICE ADAPTATE NEVOILOR CETĂȚENILOR

Obiectivul strategic nr.9-Dezvoltarea capacității administrative

Măsura 9.1. Dezvoltarea resurselor umane

Măsura 9.2. Creșterea eficienței activității administrației publice locale

Măsura 9.3.Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice

Măsura 9.4. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală a comunei

Măsura 9.5. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice pentru cetățeni

DIRECȚIA STRATEGICĂ 10-COOPERARE

Obiectivul strategic nr.10-Dezvoltarea cooperării și asocierii

Măsura 10.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat

Măsura 10.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practice

6.1 Potențiale surse de finanțare

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod traditional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură activități cu caracter social etc.).

Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2021-2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

- a) Fonduri Structurale și de Coeziune care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;
- b) Fonduri de la bugetele naționale

c) Alte finanțări nerambursabile care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusive de la Uniunea Europeană):

- Guvernul României;
- guvernele sau ambasadele unor state străine;
- instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială etc.);
- fundații sau alte organizații naționale sau internaționale;
- bănci active în România.

6.1.1 Fonduri structurale și de coeziune

➤ POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027

Politica de coeziune finanțează investiții care să contribuie la îndeplinirea celor 5 obiective principale stabilite pentru perioada 2021-2027, astfel:

1. Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.
2. Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.
3. Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale.
4. Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.
5. Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Analizând obiectivele specifice ale Politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și al economiei circulare.

Politica de Coeziune, elemente de noutate pentru perioada 2021-2027

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile-cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021-2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune

(Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus).

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

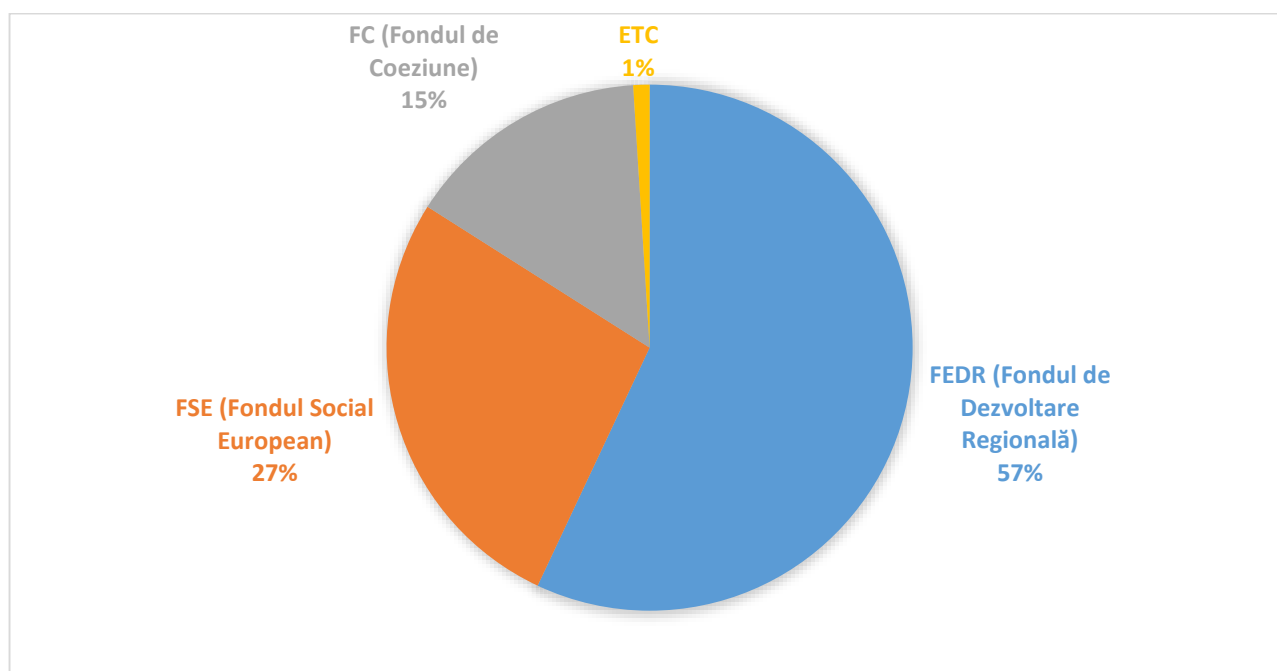
Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021-2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014-

2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- ❖ 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- ❖ 27% către Fondul Social European
- ❖ 15% către Fondul de Coeziune
- ❖ 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021-2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale-implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus.

Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021-2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:

Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie

Axa Prioritară 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Axa prioritară 3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Axa prioritară 4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Axa prioritară 6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Axa prioritară 8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Axa prioritară 9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Axa prioritară 10. Asistență tehnică

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

Axa prioritară 6. Creșterea capacității administrative

4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)

Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

A. Investiții prioritare în infrastructură

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Axa prioritară 7. Antreprenoriat și economie socială

Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții

adresate grupurilor de acțiune locală)-OP 4

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității-OP 5

Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune

socială și ceilalți copii

Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

8. Programele Operaționale Regionale-implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5. O regiune accesibilă

Axa prioritară 6. O regiune educată

Axa prioritară 7. O regiune atractivă

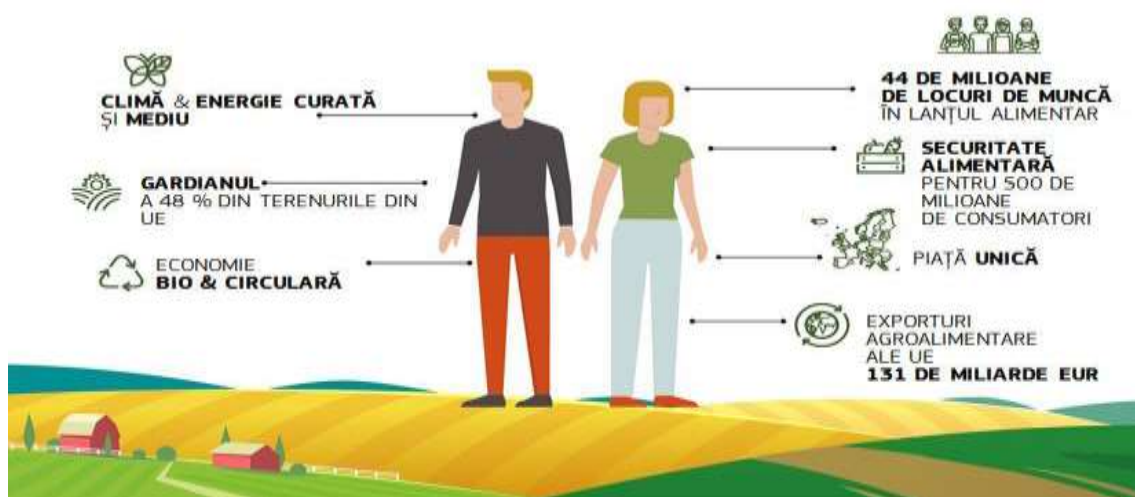
Axa prioritară 8. Asistență tehnică

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

6.1.2 POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ

În noul exercițiu financiar din perioada 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare Rurală ar urma să fie abandonat din punct de vedere conceptual, ca urmare a apariției unui nou concept al Politicii Agricole Comune (PAC), și anume Planul Strategic Național.

CONTRIBUȚIA AGRICULTURII UE ASTĂZI

Planul Strategic Național pentru perioada 2021-2027 cuprinde trei obiective generale, nouă obiective specific si un obiectiv transversal, cu accent pe măsuri care să combată schimbările climatice, să protejeze mediul și biodiversitate, să creeze zone rurale mai dinamice.

Acestea sunt:

Obiectiv general 1: Promovarea unui sector agricol inteligent si diversificat care sa asigure securitatea alimentara.

Obiectiv specific 1: Sprijinirea veniturilor agricole viabile si a rezilientei in intreaga Uniune pentru sporirea securitatii alimentare.

Obiectiv specific 2: Consolidarea orientarii catre piata si cresterea competitivitatii

Obiectiv specific 3: Imbunatatirea pozitiei fermierilor in lantul valoric

Obiectiv general 2: Consolidarea actiunilor de protejare a mediului si a celor impotriva schimbarilor climatice si contributia la obiectivele Uniunii Europene in materie de mediu si clima.

Obiectiv specific 4: Contributia la atenuarea si adaptarea la schimbarile climatice pecum si la energia durabila

Obiectiv specific 5: Promovarea dezvoltarii durabile si a gestionarii eficiente a resurselor natural cu ar fi apa, solul si aerul

Obiectiv specific 6: Contributia la protejarea biodiversitatii, imbunatatirea serviciilor ecosistemice si conservarea habitatelor si a peisajelor;

Obiectiv general 3: Consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale;

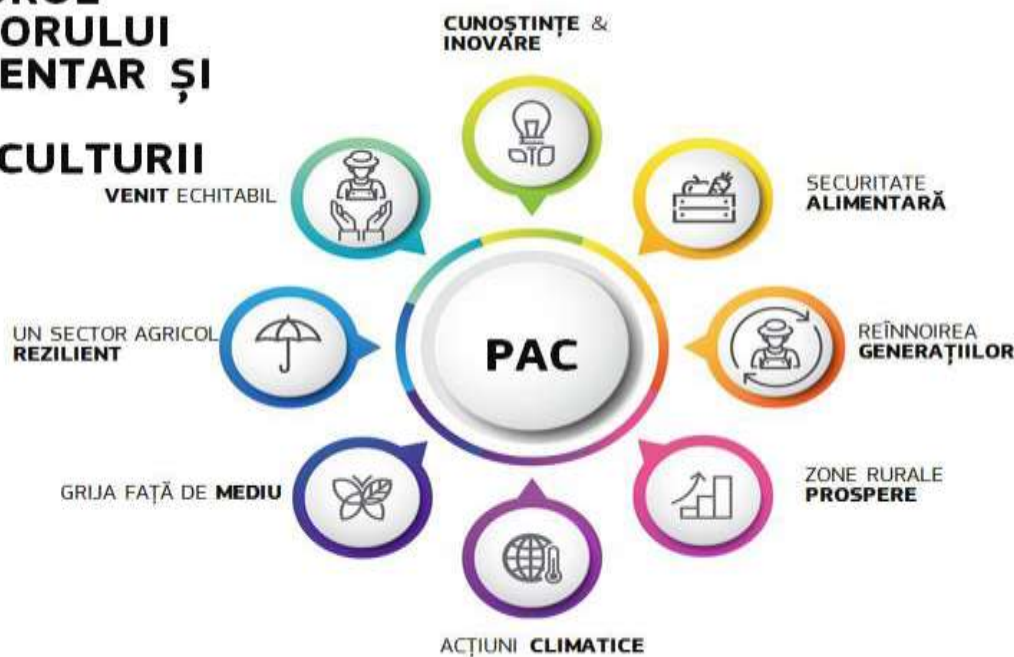
Obiectiv specific 7: Atragerea si sustinerea tinerilor agricultori si facilitarea dezvoltarii afacerilor in zonele rurale.

Obiectiv specific 8: Promovarea ocuparii fortei de munca a cresterii, a incluziunii sociale si adezvoltarii locale in zonele rurale inclusiv a bioeconomiei si a silviculturii durabile;

Obiectiv specific 9: Imbunatatirea raspunsului agriculturii Uniunii Europene la cerintele societatii privind alimentatia si sanatatea, inclusive alimente sigure si nutritive, produse intr-un mod sustenabil precum si deseuri alimentare si bunastarea animalelor

Obiectiv transversal: Promovarea cunoasterii, inovarii si digitalizarii in agricultura

VIITORUL SECTORULUI ALIMENTAR ȘI AL AGRICULTURII

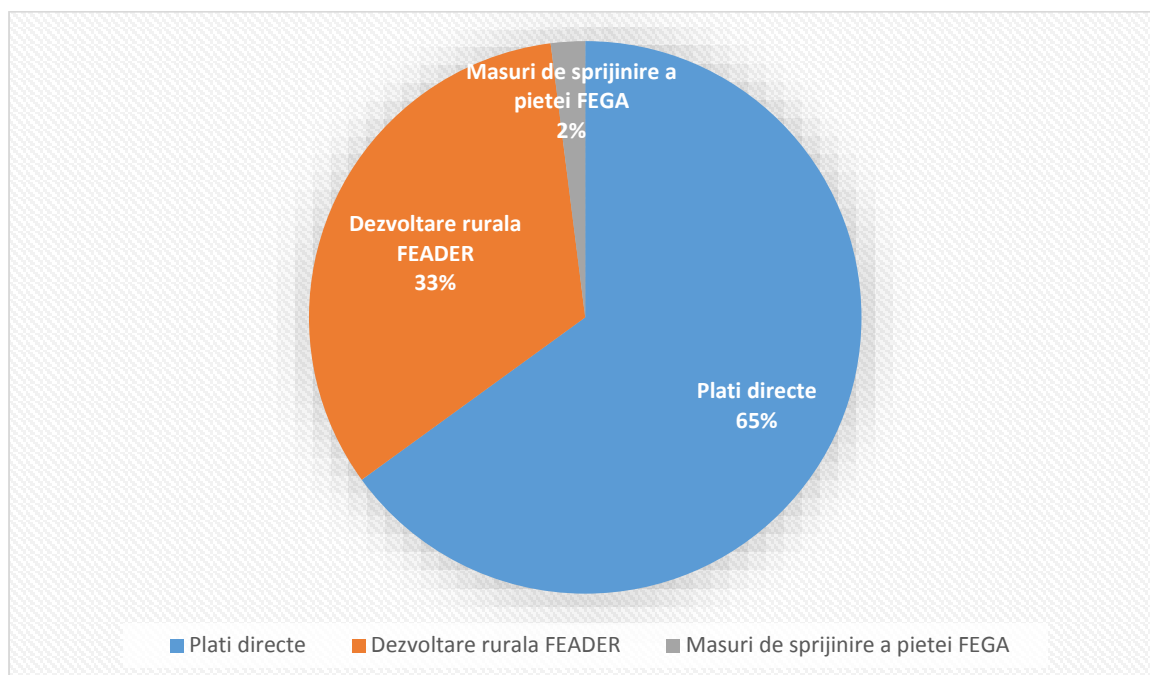
Toate aceste obiective vizează:

1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Managementul durabil al resurselor
4. Conservarea peisajelor și a biodiversității
5. Sprijinirea reînnoirii generaționale
6. Dezvoltarea zonelor rurale
7. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
8. Venituri echitabile pentru fermieri
9. Creșterea competitivității

Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul financiar 2021-2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar 6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală- FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat, cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice.

De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, doar 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

Atenția sporită către obiectivul 2. „Combaterea schimbărilor de mediu și climă” este confirmată încă odată de alocarea financiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR, 35% este adresat intervențiilor adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.

BENEFICIILE AGRICULTURII INTELIGENTE

O PRODUCȚIE mai mare

Plantarea și recoltarea optimizate, precum și aplicarea optimizată de tratamente ameliorează productivitatea.

Date și INFORMAȚII DESPRE PRODUCȚIE în timp real

Accesul în timp real la informații despre intensitatea luminii solare, umiditatea solului, piețe, gestionarea șeptelului și altele îi ajută pe fermieri să ia decizii mai bune într-un timp mai scurt.

O CALITATE superioară

Informațiile exacte despre procesele de producție și calitatea acestora îi ajută pe fermieri să adapteze și să amelioreze caracteristicile produselor, precum și valorile lor nutritive.

UN ȘEPTEL mai sănătos

Senzorii pot detecta și preveni starea de sănătate precară a animalelor într-un stadiu incipient, reducând necesitatea tratamentelor. Gestionarea șeptelului poate fi de asemenea îmbunătățită prin localizarea prin intermediul sistemelor de supraveghere și alarmă.

Un CONSUM mai redus DE APĂ

Un consum mai redus de apă datorită senzorilor pentru umiditatea solului și previziunilor meteorologice mai precise.

COSTURI DE PRODUCȚIE mai reduse

O eficiență crescută a utilizării resurselor prin procese automatizate de gestionare a culturilor și șeptelului, ducând la costuri de producție mai reduse.

O EVALUARE mai precisă A FERMELOR ȘI A TERENULUI

Datele despre istoricul producțiilor îi ajută pe fermieri să-și planifice culturile viitoare și să facă previziuni mai bune despre randamentele viitoare ale acestora, precum și despre valoarea terenurilor pe care le dețin.

O AMPRENTĂ mai redusă asupra MEDIULUI, ENERGIEI ȘI CLIMEI

O utilizare mai eficientă a resurselor duce la reducerea amprentei producției alimentare asupra mediului și climei.

6.1.3. Surse de finanțare din bugetele naționale:**✓ PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.**

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr.25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A. cu modificările și completările ulterioare.

Finanțator: Guvernul României

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusive persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului „Lucrări în primă urgență”.

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

1. Subprogramul „Săli de sport”
2. Subprogramul „Bazine de înot”
3. Subprogramul „Complexuri sportive”
4. Subprogramul „Așezăminte culturale”
5. Subprogramul „Unități și instituții de învățământ de stat”
6. Subprogramul „Patinoare artificiale”
7. Subprogramul „Unități sanitare”
8. Subprogramul „Săli de cinema”
9. Subprogramul „Lucrări în primă urgență”
10. Subprogramul „Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate”
11. Subprogramul „Drumuri de interes local și drumuri de interes județean”
12. Subprogramul „Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă”
13. Subprogramul „Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor”

✓ PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL

Reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socioeducativă.

Finanțator: Guvernul României

Programe de finanțare și solicitanți eligibili:

- Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr.577/1997;

- Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr.7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.71/2007, cu modificările ulterioare;

- Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor-Ordonanța Guvernului nr.40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);

- Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr.530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar ale PNDL este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibe acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Activități eligibile: Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare/extindere/reabilitare/modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- ☐ sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- ☐ sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- ☐ unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- ☐ unități sanitare;
- ☐ drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- ☐ poduri, podețe sau punți pietonale;
- ☐ obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- ☐ platforme de gunoi;
- ☐ piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- ☐ modernizarea bazelor sportive;
- ☐ sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- ☐ infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu

obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare Unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume.

MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

✓ **PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU**

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

□ Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu

Finanțator: Administrația Fondului pentru Mediu

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiect de investiții

Mai multe informații: <https://www.afm.ro/>

✓ **ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL**

Administrația Fondului Cultural Național este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 10 ani. Înființată în

2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultură, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Domenii finanțate: acțiuni culturale și editoriale

Mai multe informații: www.afcn.ro

6.1.4 Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) și NORVEGIENE

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Domenii finanțate:

- ☐ dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- ☐ energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- ☐ dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- ☐ sănătate publică
- ☐ cercetare
- ☐ patrimoniu cultural, antreprenariat cultural și cooperare culturală
- ☐ justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- ☐ afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității

- ☐ educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri
- ☐ dialog social și muncă decentă
- ☐ cetățenie activă-societate civilă
- ☐ mediu și schimbări climatice

Mai multe informații: <https://www.eeagrants.ro/apeluri>

EUROPA CREATIVĂ-Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

Domenii finanțate: cultură și audiovizual

Mai multe informații: <https://www.europa-creativa.eu/>

 PROGRAMUL LIFE-instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021- 2027 este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climaticeinclusiv prin tranziția către o energie curată -, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

Mai multe informații: <http://lifeprogram.ro/>

PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România-ROSEN

Obiective: reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat.

Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

ANEXE

FIȘE DE PROIECTE IDENTIFICATE PENTRU PERIOADA 2021-2027 PE SECTOARE DE ACTIVITATE

INFRASTRUCTURĂ ȘI TRANSPORT

1	REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA DRUMURILOR DIN LOCALITĂȚILE COMPONENTE
2	EXTINDEREA SI MODERNIZAREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU APĂ ÎN TOATE LOCALITĂȚILE
3	INFIINTAREA REȚELEI DE CANALIZARE ÎN COMUNA ȘI SATELE COMPONENTE
4	EXTINDEREA REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN TOATE SATELE COMPONENTE
5	IMPLEMENTAREA UNUI SISTEM DE SUPRAVEGHERE VIDEO A COMUNEI ȘI PIETONAL, ÎN MOD DEOSEBIT ÎN APROPIEREA
6	AMENAJAREA DE SPĂȚII DE PARCARE, ÎN SPECIAL ÎN APROPIEREA INSTITUȚIILOR PUBLICE
7	MODERNIZAREA SISTEMULUI RUTIER
8	REALIZAREA SI REABILITAREA DE ALEI PIETONALE ȘI DE TROTUARE ÎN LOCALITATILE COMUNEI

AMENAJAREA TERITORIULUI

1.	CLARIFICAREA ASPECTELOR DE PROPRIETATE ȘI DOMENIALITATE ASUPRA TERITORIULUI
2.	ACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC ZONAL ȘI A PLANULUI URBANISTIC
3.	REABILITAREA CLĂDIRILOR DE INTERES PUBLIC

MEDIU

1.	LUCRĂRI DE REGULARIZARE A APELOR AFLATE PE TERITORIUL COMUNEI
2.	AMENAJARE SPATII VERZI SI SPATII DE RECREERE
3.	COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR MENAJERE
4.	ACHIZIȚIONAREA PUBELELOR ECOLOGICE PENTRU INSTITUȚIILE PUBLICE
5.	ILUMINAT PUBLIC ECOLOGIC
6.	DOTĂRI PENTRU INTERVENȚII ÎN CAZ DE SITUAȚII DE URGENȚĂ
7.	ANVELOPAREA TERMICĂ A INSTITUȚIILOR PUBLICE
8.	SISTEME SOLARE DE ÎNCĂLZIRE A APEI ÎN INSTITUȚIILE PUBLICE
9.	INFORMĂRI PRIVIND UTILIZAREA DE TEHNOLOGII NEPOLUANTE, CONFORM STANDARDELOR EUROPENE
10.	LUCRĂRI DE STABILIZARE A TERENURILOR
11.	ÎMPĂDURIREA UNOR TERENURI DEGRADATE
	LIMITAREA PRACTICILOR ILEGALE DE DEVERSARE PE SOL

EDUCAȚIE

1.	PROGRAME DE FORMARE CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE ȘI CELE AUXILIARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT
2.	PROGRAME DE COMBATERE A ABANDONULUI ȘCOLAR
3.	BURSE SOCIALE PENTRU TINERII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ DIN FAMILIILE SĂRACE
4.	PROGRAME DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PROFESIONALĂ PENTRU ȘOMERI, PERSOANE INACTIVE SAU PERSOANE AFLATE ÎN CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ
5.	PROGRAME DE EDUCAȚIE CIVICĂ
6.	MODERNIZAREA ȘI DOTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT
7.	ÎNFIINȚARE AFTER SCHOOL
8.	CENTRU DE TINERET

CULTURA

1.	REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA BISERICILOR (INTERIOR ȘI EXTERIOR) DIN COMUNA
2.	REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA CĂMINULUI CULTURAL
3.	ZILELE COMUNEI PRISTOL
4.	INFIINTARE BIBLIOTECĂ FIZICA SI VIRTUALA

ASISTENTA SOCIALA

1.	ÎNFIINȚARE SERVICIU DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
2.	ÎNFIINȚARE CENTRE SOCIALE MULTIFUNCȚIONALE
3.	ÎNFIINȚARE SERVICII SOCIALE LA DOMICILIUL PERSOANELOR VÂRSTNICE
4.	BURSA LOCALĂ A LOCURILOR DE MUNCĂ

SANATATE

1.	REABILITARE ȘI DOTAREA DISPENSARULUI COMUNAL
2.	ÎNFIINȚARE CABINET MEDICAL STOMATOLOGIC

SPORT ȘI AGREMENT

1.	MODERNIZAREA BAZEI SPORTIVE DIN COMUNA PRISTOL
2.	AMENAJARE SALĂ DE SPORT
3.	CONSTRUCȚIA UNUI COMPLEX DE AGREMENT
4.	PROGRAME DE EDUCAȚIE SPORTIVĂ
5.	AMENAJARE LOCURI DE JOACĂ

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

1.	ACHIZIȚIONAREA DE UTILAJE INCLUSIV PENTRU SERVICIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ
2.	ADAPTAREA STRUCTURII ORGANIZATORICE
3.	PROGRAME DE FORMARE PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN PRIMĂRIE

ECONOMIE

2.	EXTINDEREA SI MODERNIZAREA PIETEI COMUNALE
3.	PROGRAME DE INFORMARE LEGATE DE OPORTUNITĂȚILE DE FINANȚARE
4.	PROMOVAREA RESURSELOR ȘI A PRODUSELOR LOCALE

AGRICULTURA

1.	PROGRAME DE FORMARE PROFESIONALĂ PENTRU AGRICULTORI
2.	CENTRU DE INFORMARE ȘI ASISTENȚĂ PENTRU AGRICULTORI
3.	PROGRAME DE SPRIJINIRE A SECTORULUI AGRICOL
4.	PROGRAME DE SPRIJINIRE A SECTORULUI ZOOTEHNIC

TURISM

1.	INFIINTARE CENTRU DE INFORMARE TURISTICĂ
2.	PROMOVAREA TRADIȚIILOR ȘI A SĂRBĂTORILOR LOCALE
3.	PARTICIPAREA LA TARGURI DE TURISM

BIBLIOGRAFIE

- Strategia Nationala pentru Dezvoltare Durabila a României Orizonturi 2013-2020-2030
- POR-SV-Oltenia-2021-2027
- Institutul national de statistica
- Strategia de dezvoltare locala a comunei Pristol pentru perioada 2017-2020
- MADR - Planul National Strategic
- Direcția de Statistică a Județului Mehedinți
- Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune”. Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013.
- http://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2013/07/sR_TAB_13.xls. Accesat la 15 decembrie 2020;
- mfe.gov.ro
- <https://peterlengyel.wordpress.com/2012/09/22/situl-natura-2000-gruia-garla-mare/>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Pristol,_Mehedin%C8%9Bi
- https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_ro
- <https://www.madr.ro/planul-national-strategic-pac-post-2020/legislatie-si-documente-ue.html>
- <https://www.adroltenia.ro/programul-operational-regional-sud-vest-oltenia-2021-2027/>